

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelok: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praha št. 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno 25 — Din,
za izposojilnico 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. To-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Danes voli francoski narod svoje nove zastopnike, v torek bodo volitve novega predsednika republike, v četrtek pa bo spremljal narod pokojnega Doumerja na zadnji poti

Pariz, 7. maja. Predsednik francoske republike, Paul Doumer, je davi ob 4.37 po skoro 12-urni agoniji podlegel ranam, ki mu jih je zadala zločinska roka pri včerajšnjem atentatu na razstavi francoskih književnikov v Parizu. Zdravniška veda mu ni mogla rešiti življenja. Vest o njegovi smrti je globoko pretresla vso Francijo, ki žaluje ob mrtvaškem odru svojega najvišjega predstavnika.

Truplo so davi prepeljali v elizejsko palačo, kjer bo položeno na mrtvaški oder. Svečan pogreb se bo vršil v četrtek dopoldne. Pokopali bodo Doumerja v Pantheonu. Uradno žalovanje bo trajalo v Franciji mesec dni. Na vseh javnih poslopjih so razobešene žalne zastave, vsa gledališča in drugi zabavni lokali so zaprti.

Po ustavni določbi se bo že v torek sestala velika Narodna skupščina, ki jo tvori senat in poslanska zbornica, da izvoli novega predsednika republike. Najresnejši kandidat je sedanji predsednik senata Albert Lebrun.

Pariz, 7. maja. Že sredi se je izve-
delo, da je stanje smrtno ranjenega
predsednika Doumera brezupno. Zdrav-
niki so zaradi tega tudi opustili vsako
operacijo, ker so uvideli, da bi bilo vse
zaman in da bi ranjenec zaradi splošne
oslabelosti vsled velike izgube krvi
operacije bržkone ne preživel. Odstrani-
li so samo kroglo v ramenu, toda brez
narkoze, ker je bilo srce že zelo oslabe-
lo. Okrog 10. zvečer je bil ranjenec
zelo miren in se je za hip prebudil iz
nezavesti. Ko je zagledal okrog sebe
število zdravnikov, je začuden vpra-
šal, zakaj je toliko ljudi okrog njega.
Tako nato pa se je zopet onesvestil.

Zadnje ure

Proti polnoči se je stanje ranjenca
vidno poslabšalo. Nastopila je splošna
slabost in bolnik je zelo težko dihal.
Zdravniki so mu lajšali položaj z injek-
cijami in vdihavanjem kisika. Malo po
polnoči se je Doumer zopet za hip za-
vedel in vprašal: »Kje sem?« Upravnik
bolnice, dr. Gosset, ga je pomiril, češ,
da ni nič hudega in da se mu je je pri-
petila samo mala avtomobilska nezgo-
da. Takoj za tem je zopet padel v ne-
zavest, iz katere se ni več prebudil. Ob
1. ponoči je minister Narodne obrambe
Pietri odšel v elizejsko palačo ter ob-
vestil Doumerjevo soprogo, da je na-
stopila kriza. Gospa Doumerjeva se je
šele malo prej vrnila iz bolnice in si ni-
ti še ni slekla plašča. Ko je sprejela za-
lostno obvestilo, je začela krčevito pla-
kati in se je takoj zopet odpeljala v
bolnico. Komaj in komaj je izstopila iz
avtomobila in dospela v čakalnico, kjer
so bili zbrani ministrski predstavniki Tar-
dieu, minister pravde Reynaud, notran-
nji minister Machieu in vse tri hčerke.
Ker je bil Doumer že zelo slab, zdrav-
niki njegovih sorodnikov niso pustili k
njemu. Ob 2. ponoči je izšlo notranje
ministrstvo kratak komunikat, v katerem
je objavilo, da je nastopilo vnetje mož-
gan. V teku noči so izvršili še eno trans-
fuzijo krvi. Zato se je ponudil mlad ru-
ski emigrant, ki je hotel tako vsaj de-
loma popraviti strašen zločin, ki ga je
zagrešil njegov rojak. Nekaj časa so
mislili zdravniki tudi na to, da bi od-
stranili levo oko in tako preprečili na-
daljnji izliv krvi v možgane. Izkazalo
pa se je, da bi tudi to ne pomagalo več
in so zaradi tega to svojo namero opu-
stili.

Zadnje besede

Malopri 2. uri se je Doumer zadnjič
zavedel. Prve njegove besede so bile:
»Rad bi videl svojo ženo.« Zdravniki
pa so se bali, da bi ga poset žene pre-
več razburil in so s primernim izgo-
vom njegovo željo odklonili. Par hipov
je nemo zrl predse, nato pa je nekam
žalostno spregovoril: »Nikdar nisem
storil nikomur nič hudega.« To so bile
zadnje besede Doumera.

Katastrofa

Od pol 3. dalje je bolnik vidno pešal.
Bitje srca je bilo čim dalje bolj nered-
no, dihanje vse bolj težko in kmalu po
3. uri je nastopila popolna agonija. Ob
4.37 so zdravniki ugotovili smrt. Šele te-
daj so pustili soprogo in hčerke v sobo.
Soproga se je vsa obupana vrgla na po-
steljo in krčevito objokovala smrt ljubi-
ljene soproge.

Predsednik Tardieu je z ostalimi čla-
ni vlade takoj ukrenil vse potrebno za
prevoz trupla, nakar je spremljal Dou-
merjevo v elizejsko palačo. Med spre-

Prevoz trupla

Čim je vdova s hčerkami zapustila
bolnico, so prepeljali truplo pokojnega
Doumerja v elizejsko palačo. Med spre-

vo-dom so bile izkazane mrtvemu pred-
sedniku najvišje vojaške časti, krsto pa
so spremlili vsi člani vlade s predsedni-
kom senata in poslanske zbornice. Ta-
koj po prevozu trupla so zaprli vsa vrata
v elizejski palači, zastavo, ki se vije
na palači, pa so spustili v znak žalosti
na pol droga. Opoldne so posneli po-
smrtno masko. Doumerjevo truplo bo
položeno na mrtvaški oder v samotni
dvorani elizejske palače. Ves dan so pri-
hajale v elizejsko palačo najodličnejše
osebnosti in se vpisovale v sprejemno
knjigo.

Vest o smrti predsednika republike se
je bliskovito raznesla po vsem mestu.
Jutranji listi so v prvih izdajah ob-
javili kratko obvestilo, da je predse-
dnik podlegel poškodbam. V prvih dopol-
danskih urah pa so že izlele posebne iz-
daje s podrobnimi poročili. V mestu je
tako rekoč zastalo vse življenje. Vsa za-
bavišča, kinematografi, gledališča, va-
rieteji itd. so zaprti. Tudi v trgovinah
počiva skoro vse delo. V državnih ura-
dih opravljajo le najnujnejše posle. Vo-
jaštvo je zbrano v vojašnicah. Vsi še za
danes napovedani politični shodi so bili
odpovedani. Jutrišnje volitve se bodo vr-
šile tako rekoč v znamenju najgloblje-
ga žalovanja.

Priprave za pogreb

Dopoldne ob 11. se je sestala vlada k
izredni seji ministrskega sveta, na kateri
je bilo sklenjeno, da se bo vršil po-
greb prihodnji četrtek, in sicer z
največjimi svečanostmi, kakor pritičejo
državnemu glavarju. Truplo bo blago-
slovljeno v katedrali Notre Dame, k ve-
nemu počitku pa bodo pokojnega pred-
sednika položili v Pantheonu. Oficijsko
žalovanje, ki se nanaša na vse civilne
in vojaške oblasti, bo trajalo mesec dni.
V dobi žalovanja bodo na vseh državnih
poslopjih izobešene zastave na pol druga.

Tardieujeva poslanica

Pariz, 7. maja. Ob priliki umora pred-
sednika Doumerja je ministrski predse-
dnik Tardieu v imenu vlade izdal poslanico
francoskemu narodu, ki pravi med drug-
im:

Vsa Francija je ogorčena in preseneče-
na. Francija plaka zaradi smrti znami-
tega starejša, čigar življenje je bilo v njeni
službi in čigar štirje sinovi so padli pri
obrambi Francije. Klanja se v bolesti pred
žaloščeno vdovo, ki je davi na bolniški
postelji zatihnila oči svojega soproga, ki je
prav tako umrl na polju časti. Pokazimo
državnemu glavarju z našim mirom in do-
stojanstvom edino spoštovanje, ki bi si ga
bil želel. Jutri bo Francija volila svoje
zastopnike. V torek bo Narodna skupš-
čina designirala novega predsednika, v če-
trtek pa bo francoski narod spremljal
Paula Doumerja iz Elyseeja v Pantheonu.
V spominu na velikega rojaka in v izjavi-
nju zakona bo Francija pokazala svojo ža-
lost in svojo edinstvo. Živela Francija! Ži-
vela republika!

Sožalnice

Beograd, 7. maja. r. Po nalogu Ni. Vel.
kralja je prvi adjutant, divizijski general
Ječmenić izrazil odpravniki poslov fran-
coskega poslanstva, g. Dubailu, osebno so-
žalje ob smrti predsednika Doumerja.

Predsednik Narodne skupščine dr. Kosta
Kumanud je poslal predsedniku francoske
poslan. zbornice Ferdinandu Bouissonu na-
slednjo brzojavko: Globoko ganjen nad hu-
do izgubo, ki je zadela francoski narod s
smrtjo velikega državljana Paula Doumer-
ja, ki je padel kot žrtev napada, ki ga z
gnusom obsaja ves civilizirani svet, Vas
prosim, da sprejmete v imenu jugoslov-
enske Narodne skupščine naše iskreno sožalje.
Predsednik senata dr. Ante Pavelić pa je
poslal predsedniku senata francoske repu-
blike, Albertu Lebrunu, sožalno brzojavko,
v kateri mu tolači globoko žalost vsega ju-
goslovenskega naroda spričo odvratnega
zločina nad velikim sinom francoskega na-

roda, čegar smrt obkrojuje Jugoslovenci v
neomajni zavezniki zvestosti.

Predsednik vlade in zunanji minister dr.
Marinković je osebno posetil g. Dubaila in
mu izrazil v imenu vlade sožalje ob smrti
Paula Doumerja.

Sožalnice sta poslali tudi Udruženje pri-
jateljev francoske republike in bivših dija-
kov francoskih šol v Beogradu.

Francoska vlada je prejela dalje z vseh
strani sveta brzoglasne simpatije in obžalo-
vanja, med drugimi od angleškega kralja Ju-
rija, predsednika Masaryka, predsednika
Hindenburga, belgijskega kralja Alberta,
italijanskega kralja Viktora Emanuela, Lloy-
da Georgea, Baldwinia itd.

Odmev v Londonu

London, 7. maja. Vsi današnji jutran-
ji listi pišejo z velikim ogorčenjem o
atentatu na predsednika francoske repu-
blike in izražajo simpatije angleškega na-
roda do Francije. V svojih komentarjih se
večinoma omejujejo na to, da opozarjajo
na možnost notranjih zapletitve, ki bi
lahko nastali zaradi smrti predsednika re-
publike pri jutrišnjih ožjih volitvah. »Morn-
ingpost« pa v svojem komentarju ostro
napada Sovjetsko Rusijo in piše, da bo ta
tragični primer odprl oči evropskim drž-
žavnikom, da bodo enkrat vendar že uvi-
deli potrebo skupnega nastopa proti bolj-
ševski nevarnosti.

Volitev novega predsednika

Po določbah francoske ustave se mora
čimprej izvoliti novi predsednik, kakor hi-
tro se izprazni mesto predsednika bodisi
z njegovim odstopom ali pa zaradi smrti.
V dobi do izvolitve novega predsednika
vodi vrhovno kontrolo nad vodstvom drž-
žavnih poslov. Predsednika voli ta-
ko zvana Velika narodna skupščina, ki jo
tvorita poslanska zbornica in senat, ki se
morata sestati za izvolitev predsednika k
skupni seji v Versaillesu. Tokrat pa je na-
stopil še prav izjemen primer. Poslanska
zbornica je prav za prav že razpuščena in
mnogi poslanci so, že pri prvih volitvah iz-
gubili svoje mandate, nekateri pa jih bodo
še pri jutrišnjih ožjih volitvah. Ker pa tra-
ja poslovna doba stare zbornice do se-
stanka nove zbornice, v tem primeru torej
do 1. junija, bodo volili novega predse-
dnika republike še stari poslanci, čeprav
jim je prav za prav mandat že ugasnil. Na
današnji seji je ministrski svet sklenil, da
se skliče Velika narodna skupščina za to-
rek. Predsedstvo senata je izdalo že vse
potrebne ukrepe za zasedanje Velike na-
rodne skupščine.

Kot najresnejši kandidat se smatra se-
danji predsednik senata Albert Lebrun, ki
je kandidiral že pri zadnjih predsedniških
volitvah kot kandidat republikanske za-
jednice Poincaréjeve in Maginotove skupine.
Albert Lebrun je rojen l. 1871. v Lotarin-
giji in je član senata že od l. 1920. Raču-
najo, da bodo tudi levičarske skupine po-
stavile svojega kandidata. Med najresnej-
šimi kandidati levice se navaja bivši več-
kratni minister Painlevé.

Preiskava proti morilcu

Pariz, 7. maja. Preiskava proti atenta-
torju dr. Pavlu Gorgulovu se vrši z naj-
večjo naglico in energijo. O njegovem živ-
ljenju so znane že vse podrobnosti ter so
dospela podrobna poročila policijskih obla-
stev iz vseh krajev, kjer se je Gorgulov
mudil po svojem begu iz Rusije. Danes so
Gorgulova prepeljali v ječo Sante. Zaradi
ugotovitve njegovega duševnega stanja so
bili pozvani trije najboljši pariški psihi-
atri, da ga preiščejo. Na zahtevo pariške po-
licije je bila aretirana v Monaku soproga
Gorgulova žena. Gorgulov je bil prvič po-
ročen v Prerovu na Češkem, kjer se je ože-
nil l. 1922. Njegov zakon pa ni bil srečen
in se je žena že čez eno leto ločila. Lansko
poletje se je Gorgulov v drugo poročil z
neko Svicarko. Aretirano ženo so davi v
spremstvu policijskih uradnikov pripeljali
v Pariz. Ona odločno zanika, da bi kazal
Gorgulov doslej znake duševne zmedeno-
sti, pač pa je bil zelo ogorčen nad franco-
sko vlado, ker ga je dvakrat izgnala. Žena
o njegovi nameri sploh ni vedela. Bila
je prepričana, da se je iz Monaca, kjer
je bil v zadnjem času nastanjen, odpeljal
v Nico, da bi tam prodal neki svoj roman,
ki ga je spisal šele v zadnjem času. Danes
je preiskovalni sodnik izročil Gorgulovu
obtožnico, ki ga dolži umora predsednika
republike. Obenem je bil vložen predlog,
naj se Gorgulovu imenuje zagovornik ex
offo.

V pretekli noči se je vršila v notranjem
ministrstvu nad tri ure trajajoča konferen-
ca, ki so se udeležili ministrski predse-
dnik Tardieu, pravosodni in notranji mini-
ster, vrhovni državni tožilec in prefekt pariške
policije.

Po tej konferenci je bil izdan komunikat,
ki ugotavlja, da ubijalec predsednika repu-
blike Gorgulov ni bil v nikakih zvezah z ru-
skimi begunskimi krogi in da je hotel leta
1930. organizirati v Pragi vsesko kmet-
sko novoboljševskega značaja. Prav ta-

ko je dognano, da je neka pariška tiskarna
natisnila neko brošuro po nalogu Gorgulova
z boljševskim amblemom, ki predstavlja dva
jerkova vrha in mrtvaško glavo. Skupine, ki
se poslužujejo takih amblemov, so inspi-
rane po tretji internacionali; člani teh skup-
nin so pogosto agenti - provokaterji.

Na koncu komunikat ugotavlja, da se da iz
uradnih podatkov iz Prage sklepati, da je
Gorgulov imel izkaznice komunistične stran-
ke, ki so jo pri njem našli ob preiskavi leta
1930, ko je hotel ustanoviti vsesko kmet-
sko stranko v Pragi.

Pariz, 7. maja. Edini človek, ki bo
imel korist od smrti predsednika Doumer-
ja, je neki na smrt obsojeni morilec svo-
je brata, ki bi imel biti danes obglav-
ljen. Zaradi smrti predsednika republike
je ministrski predsednik izvršitev smrtno
kazni odgodil. To je smatrati za pomilo-
stitev, ker je običaj, da se odgodena smr-
tna kazen ne izvrši.

Iz življenja atentatorja

Gorgulov je dobil doktorat na praški
univerzi pred štirimi leti. Po rodu je Ar-
menec s Kavkaza. Ko je prišel v Prago,
se je precej udeleževal v političnem živ-
ljenju ruskih beguncev. V političnem po-
gledu je bil popolnoma desničarsko usmerjen
ter je izražal na zborovanjih ru-
skih beguncev zelo teroristične ideje. V
splošnem so ga smatrali kot duševno de-
fektnega človeka. Zelo rad je govoril o
svojih načrtih za osvoboditev človeštva in
slučno. Takoj po svojem prihodu v Prago,
je skušal priti v tesnejše stike z monar-
hističnimi ruski begunci ter je hotel
posetiti tudi v Pragi živečega carističnega
generala Hodorovica, ki ga pa ni spre-
jel, ker mu monarhisti niso preveč za-
upaali. Govoril je še s polkovnikom Biaga-
jevim, ki pa ga je tudi zavrnil. Med pra-
škimi ruski begunci je bil sumljiv, ker
je postal iz poveljstva zelenega kadra na
Krimu navdušen fašist. Ta zeleni kader,
ki je v glavem nastopil v času državljanske
vojne na Krimu, je obstojal iz vo-
jaških beguncev deloma bele, deloma rde-
če vojske, ki so se večinoma skrivali v
gozdovih in so se pridružili enkrat bel, drugič
pa rdeči vojski, da bi lahko plenili.
Gorgulov je skušal v Pragi stopiti v stik
z ruskimi fašisti, ker pa je bila ta
skupina, ki je imela nekaj časa tesnejše
zveze tudi s generalom Gajdo, le slabo za-
stopana, je ostal prav za prav politično
osamljen. Da bi propagal svoje fašistične
ideje, je napisal tudi knjižico, v kateri je
proglasal rešitev Rusije v diktaturi, ki
naj bi bila poverjena njemu in dvema nje-
govima pomočnikom.

Iz Češkoslovaške je pobegnil, ker je

umrla neka ženska, ki ji je odpravil plod,
zaradi česar bi moral biti aretiran. Tedaj
je pobegnil v Francijo in prekinil tudi
vse zveze z ruskimi emigranti.

Praga, 7. maja. d. Po informacijah praške
policijske direkcije, je prišel atentator na
predsednika francoske republike Pavel Gor-
gulov l. 1921. iz Varšave v Prago, kjer je
ostal do l. 1927. Svoje stanovanje je pogosto
menjal ter je nazadnje stanoval v Kreu pri
Pragi. Zglašeno je bil kot slušatelj na medi-
cinski fakulteti. L. 1930. si je pustil izdati
Nansenov polni list. L. 1929. je na praški
policijski direkciji zaprosil tudi za pojasnilo,
v kakih okoliščinah bi mogel v Pragi osno-
vati organizacijo vsesko narodne kmečke
stranke, namignili pa so mu, da na češko-
slovaškem ozemlju ne more ustanoviti poli-
tične stranke. Odkar je dobil Nansenov po-
tni list, se Gorgulov ni več pojavil v Pragi,
ker je bržkone že takrat ali pa kmalu nato
odpotoval iz Češkoslovaške. V Prerovu, kjer
je živel bržkone od l. 1927. do 1930., se je
poročil s hčerjo nekega tamnega mešča-
na, zakon pa je bil kmalu ločen na zahtevo
žene, ker je slabo z njo ravnal. Ko je bival
še v Pragi, je bila proti njemu vložena tudi
ovadba gospodinj, pri kateri je stanoval,
zaradi nevarne grožnje in odprave plodu. Po
raznih informacijah je bil Gorgulov sploh
nasilnega značaja.

Protest ruskih emigrantov

Pariz, 7. maja. E. Največje ogorčenje je
izzvala vest o atentatu na predsednika re-
publike med ruskimi emigranti, saj je zna-
no, da je Francija šla ruskim emigrantom
zelo na roko in da je bil baš pokojni pred-
sednik Doumer eden največjih zaščitnikov
ruskih beguncev. Osrednji odbor ruskih be-
gunciev v Franciji je poslal listom protest,
v katerem z gnusom obsaja zločin, ki ga je
zagrešil Gorgulov. Vodja ruskih republikan-
skih demokratov, bivši ruski zunanji mi-
nister Miljukov, objavlja v listih izjavo, v ka-
teri naglašja, da je ogorčenje vse Francije
docela upravičeno, vendar pa izraža nado,
da bo francoska javnost trezno presodila
polažaj in da si bo na jasnem, da gre za
osebni zločin nenormalnega človeka, ki ni
nima političnega značaja in za katerega se
ne more naprtiti odgovornost vsem ru-
skim beguncem. Vest, da je predsednik zve-
ze Mladoruscov Aleksander Kasenbeg ponu-
dil svojo kri za transfuzijo, je izzvala v
javnosti veliko zadoščanje. Odbor ruskih
begunciev je izrazil sožalje vdovi Doumer-
ja in obenem poslal pismo ministrskemu
predsedniku Tardieuiu, v katerem obžaluje
atentat.

Ožje volitve v Franciji

**Danes bo padla odločitev o nadaljnji francoski po-
litiki — Vpliv smrti Doumerja na razporeženje vo-
lilcev — Levičarji računajo s 300 mandati**

Pariz, 7. maja. g. Jutri se bodo vršile
v Franciji ožje volitve v zbornico. Kakor
znano, je bilo v nedeljo zasedenih
je približno 250 mandatov, ostalih 350
poslovcev pa bo izvoljenih šele jutri.
Herriotova skupina in tudi razne soci-
alistične frakcije so pri prvih volitvah
dosegle precejšnje uspehe. Za ožje volitve
je bil med Herriotom in socialisti
sklenjen dogovor, po katerem bodo po-
samezne skupine umaknile svoje kandi-
dature v korist levičarskim kandida-
tom, ki imajo v svojih okrožjih več upa-
nja za izvolitev. Levičarji računajo, da

bodo imeli v novi zbornici najmanj 300
mandatov. Vprašanje je sedaj, ali in v
koliki meri bo umor Doumerja vplival
na izid jutrišnjih volitev. Po eni verziji
je bil Doumer umorjen od desničarsko-
radikalnega ruskega fanatika. Logična
posledica tega atentata bi torej bilo oja-
čenje levice v Franciji. Na drugi strani
pa se označuje atentat kot čin boljševi-
škega agenta provokaterja. Ker bodo
volitve povzročile najbrž izpremembo
dosedanje politike, bo vprašanje nove
vlade aktualno že v ponedeljek, ko bodo
znani vsi volilni izidi.

Avstrijska vladna kriza

**Posvetovanja zveznega predsednika z zastopniki strank
niso rodila še nobenega uspeha**

Dunaj, 7. maja. d. Zastopniki socialnih
demokratov so izjavili zveznemu predse-
dniku Miklasu, ko jih je konzultiral o re-
šitvi vladne krize, da bi smatrali vstop
Heimatblocka v vladno večino za bojno
napoved, zaradi česar bi takoj prešli v
najostrejšo opozicijo.

Krščanski socialisti so se izrekli za čim
širšo koncentracijo meščanskih strank ter
se njihovemu mnenju pridružili tudi
Landbund. Velenecmi so za sedaj še rez-
ervirani in bi radi predvsem vedeli, kdo bo
predsednik nove vlade. Ako bi jim novi
zvezni kancelar mogel nuditi jamstva za
izpolnitev njihovih zahtev v zunanji in
notranji politiki, bi bil klub pripravljen
pričeti pogajanja z designiranim mini-
strskim predsednikom.

Zvezni predsednik se še ni očitil ter
je zastopnike štirih meščanskih strank sa-
mo naprosil, naj zapostavijo vsa »apropo-
sita, da se omogoči sodelovanje za reši-
tev važnih držav-
nih zadev. Očititev o
osebi dr. Burescha še ni padla. Ako mu bo
poverjen mandat za sestavo vlade, bo
skušal pridobiti velenecme in Heimat-
block, za sedaj pa so samo krščanski so-
cialci in Landbund pripravljeni, da mu še
nadalje sledijo. V primeru, da bi se posre-

čila koncentracija štirih meščanskih strank,
bi Landbund ne zahteval več dva minist-
rska portfelja. V tem primeru bi bilo opu-
ščeno ministrstvo za varnost, čigar posli
bi se zopet združili z notranjim mini-
strstvom. Vsekakor pa zahteva Landbund,
da se notranje ministrstvo ne izroči Hei-
matblocku, pač pa po možnosti nevtrali-
zira.

Klub napovedim iz desničarskih krogov
kriza vlade še ni rešena. Konzultacije, ki
so se vršile včeraj in danes pri predse-
dniku republike, niso dovele do nobenega
rezultata. Predsednik Miklas je konzul-
tiral poleg bivšega zveznega kancelarja dr.
Burescha celo vrsto politikov meščanskih
strank in je vodil razgovore do 4. popo-
ldne, ni pa se še odločil, komu naj poveri
mandat za sestavo vlade. Vse kaže, da se
bo kriza zelo zavlekla in da ni računati
s tem, da bi bil poverjen mandat za ses-
tavo nove vlade pred ponedeljkom. Kakor
zatrjujejo, so tudi med meščanskimi stran-
kami naziranja zelo različna in je prvot-
no zamišljena desničarska vlada za sedaj
še v zraku. Pričakujejo, da bo predsednik
republike konzultiral, preden bo poveril
mandat za sestavo vlade, še zastopnike
socialnih demokratov.

Žilavo vztrajnost

**našega človeka dokazujejo „Jutrovi“ oglasi,
ki dajejo sliko našega trgovskega hotenja.**
Danes 464 ponudb in povpraševanj.

Mislino na matere!

Socijalno usmerjeno žensko zapadnih narodov se že več let vztrajno trudi, da bi iz materinskega dne, ki ga slavimo na današnji dan, ustvarilo nekaj človečanskega praznika. Naj bi bil ta dan enako svet vernikom vseh cerkva in enako prikladen vsem narodom. Nihče ne bi mogel tej pobudi odreči plemenitosti; nihče ne sme tudi odkloniti one majhne moralne podpore, ki jo ta dan zahteva od nas vseh, da si ustvarimo potreben sloves, vpliv in tradicijo.

Materinski dan nas kliče, da za hip obrnemo oči od »velikih problemov«, ki gibljejo javno življenje in ki na nje po-lagam tako važnost. Pozabimo za trenutek vse časovne konflikte in novice iz visoke politike in se spomnimo majhne politike, ki je tesno zvezana s samimi koreninami človeške usode. Pozabimo na razorožitvene probleme in reparacijske spore: mislimo na matere! V tem pozivu je prodirno spoznanje in velika resnica. Javnega življenja ne gibljejo samo problemi, ki se nam vidijo podobni velikim, težkim kolegom; ono dobiva največ pogonske sile od skritih, majhnih kolešč, ki proizvajajo silno energijo in ki jih človeštvo ne bi moglo nikdar pogrešati. Mislimo na matere! To se pravi: mislimo na rodbino. Vsa socijalna vprašanja izhajajo iz enega samega: rodbinskega. V rodbini se začnejo država; z njenimi vezmi so nežno spletene korenine vseh političnih in etičnih vprašanj. Vzemite narodu rodbino: kaj ga bo še vezlo? Vzemite državi rodbino: kaj jo bo še držalo? Razbijte organizmi- stično stanje, ki ga tvorijo in bo ostala neorganizirana snov. V socijalnih odnosih pomeni to: neorganizirana družba, stanje brez reda, anarhija.

Toda vzemite rodbini mater — kaj bo še ostalo? To je vprašanje, čigar daljnosežnost sta spoznala dva sorazmerno mlada činitelja; žensko gibanje in sociologija. Oba poudarjata važnost rodbine kot osnovne stanice družinskih organizmov in oba sta opozorila na to, kar je človeštvo v srcu vsledkar zaznavalo in priznavalo: na važnost materinstva za vzdrževanje rodbine kot socijalne naprave. Nihče ne more tudi očes- skemu deležu, ki drži lasti gospodarsko plat rodbine, odreči velikega pomena. Vse pa kaže, da ima prav stari pregovor, ki pravi, da žena podpira tri vogle v niši. To staro spoznanje krenevkega ljudstva je sodobna sociologija potrdila.

Mislino torej na matere! Varujmo pa se one čustvene komedije, ki izprija to- liko človeških dobrih namenov: ne daj- mo se zapeljati od lepih public in običa- jati pri govorniških patosih. Naše ma- tere! Svetnice! Mučenke! Večna hvala- nost! Kušajmo se od teh reči kaj na- učiti in podpreti namene materinskega dne s tem, da se zavemo velikega in usodnega značaja rodbine v sodobnem življenju. Danes, ko se družba zvija in lomi v težkih krčih, ki so morda porodni

znaki novega sveta, ni nič nenaravnega, da je tudi rodbina v krizi. Ta proces je treba preboleti. Kakorkoli se utegnejo kdaj preurediti socijalni in gospodarski odnosi, eno bo moralo ostati vzvišeno nad vsem, kar bo čas odplaval in nosil v ocean preteklosti: namreč materin- stvo.

Ne materinstvo v navadnem fiziolo- škem smislu, kakaj to še ni materinstvo. V teku večstoletnega družbenega raz- voja se je izoblikoval pojem socijalno- etičnega materinstva, ki je v naravni, vendar pa ne v nujni zvezi s fiziološkim materinstvom. Pojem takega materin- stva je silno obsežen: v njem so temeljni problemi ženstva, otroka, rodbine. Človeštvo danes lahko tu krene samo na- prep ali nazaj, ne more pa iti mimo. Za- man vlada na zapadu »kriza zakona«, za- man so na vzhodu poizkusi »socijaliz- acije žene«, uničenja rodbine v duhu skraj- no pretrganega komunizma. Nad vsem bo zmagala žena-mati kot najsvetejša po- sada novega življenja, kot večni vir pre- rajajoče in s požrtvovalnostjo odkuplje- ni ljubezni, kot varuh etično in imovane in zato socijalno najbolj prosišne rodbi- ne. Vse pretiranosti bodo odpadle, vse zablode izginile: materinstvo bo ostalo in ves socijalni razvoj se bo moral us- meriti k temu, da ga izpopolni in še bolj povzdigne. Problemi žene, otroka in rodbine ostanejo neločljivo združeni — evo velikega nauka, ki bo preživel i ka- pitalizem i komunizem!

Po tem odnosu do socijalno-etičnega vprašanja, ki ga predstavlja materinski dan, pa nastopa za vse nas, ki verujemo v svetost materinstva, v njegovo priro- dno-socijalno nedotakljivost, vrsta dol- žnosti in obvez. Mislimo na matere, toda kaj stori današnja družba za matere?! Vedno bolj jih vlekpa v svojo gospodar- sko verigo in jim jemlje možnost, da se posvečajo visokemu materinskemu po- klisu. Socijalna zaščita matere! — to je točka, ki ne bi smela manjkati v nobe- nem programu. Nekdo je dejal, da se so- cializem začne pri posameznemu člo- veku, toda socijalnost se brez dvoma za- čne pri materi. Družba, ki ni obzirna in pozorna nasproti materi, je daleč od socijalnosti.

Poleg gospodarsko-socijalne zaščite matere pa je treba tudi vzgoje za ma- terinstvo. Res je instinkt ljubezni najlep- še sonce otroku, toda poleg ljubezni je danes treba znanja. Mati ni otroku sa- mo prva učiteljica, ona je tudi ena prvih opor občne higijene. Modernizirajmo materinstvo, toda na pravem mestu; reši- mo ga zastarelih predsodkov, toda va- rujmo se, da bi samega smatrali za pred- sodek.

Zaščitimo mater socijalno-gospodar- sko in vzgajamo v duhu večnih vzorov novo, sodobno mater — to sta dva kli- ka materinskega dne. Delo za matere v tem duhu je največja hvala, ki jo lahko izkažemo tudi lastnim materam.

Arterioskleroza

(opazovanje št.) nastane valod zabiranja strupov v krvi in slabega izločanja. Radi tega postane kri nečista, se prične slabo pretakati, ter postane gosta. Z uživanjem naravnega »PLANINKA« zdravilnega čaja dobimo normalno izločanje in pravilni obtok krvi. Zahte- vaje v lekarnah samo pravi »PLANINKA« ZDRAVILNI ČAJ ki se ne prodaja odprte, tem- več samo v pločvirnih pak- etih po Din 20.— z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana.

Poslanca dr. Rape in Petovar med voliki

Lož, 7. maja. Narodni poslanec g. dr. Rape je imel na praznik v Ložu dobro obiskan shod, kate- rega se je udeležilo večje število volilcev in tudi takih, ki 8. novembra niso prišli na volišče. Zborovalce je pozdravil župan mestne občine g. Škrbec, nakar je g. posla- nec obrazložil dosedanje delo Narodne skupščine, ki je v nekaj mesecih sprejela več novih in pomembnih zakonov. Obšir- no je razpravljal tudi o gospodarskem po- ložaju v naši državi, posebej se je dravski banovini in v logaškem srezu, kjer je les- na industrija v zadnjem času skoro čisto propadla in se kriza zaradi tega še bolj ob- čuti. Ostro je zavrnil vse begajoče vesti, ki jih trosijo med prebivalce razni hujšakci in krivi preroki, ki s svojimi izmišljotinami spravljajo ljudstvo v zmedo in mu slabijo voljo do vztrajnega dela.

Ptuj, 7. maja. Narodni poslanec za ptujski srez g. Pe- tovar, je priredil 4. t. m. lepo uspeh shod v Rogoznici pri Ptuj, naslednje dne pa shod pri Sv. Andražu v Slov. goricah in popoldne pri Sv. Marjeti nižje Ptuja. Za vse shode je vladalo veliko zanimanje in so bili izredno dobro obiskani. Pedežsko ljudstvo se je povsod zanimalo za novo vsedravno stranko JRKD. Poslanec g. Pe- tovar je podal izčrpno poročilo o delovan- ju Narodne skupščine in tolmačil zboro- valcem pomen sprejetih zakonov, zlasti za- konov o trošarini in zaščiti kmetov. Tajnik sreskega odbora g. dr. Fermevc, ki je spremljal narodnega poslanca na shodih, je govoril zborovalcem o pomenu nove stran- ke in razložil pravila in ustroj JRKD.

Na vseh zborih so si zborovalci izvolili stalne krajevne odbore in se je v krajev- no organizacijo prijavilo veliko število kmetov, obrtnikov in delavcev. Poslanec g. Petovarju so zborovalci povsod izrekli zaupanje z željo, da jih čimprej zopet ob- išče.

Shodi se nadaljujejo in so že določeni: za Cirkovce 22. t. m. po rani maši, za Breg pri Ptuj istega dne ob pol 11., 29. t. m. zjutraj po rani maši pri Sv. Marku, ob 11. v Domarji in popoldne v Osluševcih.

Vse krajevne organizacije, ki še niso po- slale svojih izkazov, poziva sreski odbor v Ptuj, da to store čimprej, ker bo v krat- kem sklicana sreska skupščina.

Iz srednješolske službe

Beograd, 7. maja. p. Z ukazom Nj. Vel. kralja je napredoval v III. položajno sku- plo Anton Zupan, direktor realne gimna- zije v Celju; v IV-1 Josip Pirnat, profesor realne gimnazije v Mariboru; v IV-2 Hin- ko Vodnik, profesor realne gimnazije v Ptuj; in dr. Lovro Sušnik, profesor II. realne gimnazije v Ljubljani; v V-1 Igna- cij Voštar, profesor realne gimnazije v Kočevju, Josip Ovsenek, profesor II. realne gimnazije v Ljubljani in Mirko Govekar, strokovni učitelj moškega učiteljskega v Mariboru. V VI. položajno skupino: Ru- dolf Sodnik, profesor III. realne gimnazije v Ljubljani, dr. Alojzij Zupan in Slavko Vimpošček, profesorji klasične gimnazije v Ljubljani. Avgust Čuk, suplent realne gimnazije v Kočevju, je premeščen na realno gimnazijo v Slavovski Brod, Bogu- mir Pregelj, diplomirani filozof v Ljubljani je imenovan za suplenta na realni gimnaziji v Smederevu.

Požar v Strelški ulici

Ljubljana, 7. maja. Nocjo, okrog 19.35, sta dva strela z Gra- da naznanila ljubljanskemu prebivalstvu, da v mestu gori. Rdeči petelin je objel skladišče tesarskega mojstra g. Franca Pusta v Strelški ulici 31.

Ogenj je nastal na podstrešju, kjer je bi- lo nakopičenih več voz sena in slame. Se- veda je bilo to dobro netivo in zato ni čuda, da se je požar z bliskovito naglico razširil na vse ostrešje; veliki kravrovci zablji so sikali proti nebu ter daleč na okrog demonško razsvetljevali okolico.

Poklicni gasilci so šli nemudoma na delo ter začeli z reševalno akcijo, kateri se je pridružilo tudi vojaštvo, ki je iz bližnje vojašnice že popreje prihitelo na pogorišče. Vojaki so požrtvovalno nosili tramov- je, deske in drugo leseno robo izpod skladišča na plano ter na varno. Gasilci so nato iz Strelške ulice ter iz Ceste za Gradom napeljali šest cevi, motorna brizgalna je začela brenčati in kmalu so močni curki vode padali v goreči objekt. Združeni po- klicni in prostovoljni gasilci so kmalu ogenj toliko lokalizirali, da se ni širil na- prep ter ga končno po »ournem gašenju popolnoma omejili. Kako je požar nastal, ni znano, mogoče, da se je vnelo seno, ki je bilo preblizu dimnika. Zgorelo je nekaj voz sena in slame, uničen je tudi precej- šnji del ostrešja. Koliko je škoda, ni znano.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, spremenljivo, vetrovno, toplo, z lo- kalnimi nevihtami. — Situacija včerajšnja dne: Barometrska depresija z najnižimi cen- tri leži nad večjim delom srednje in južne Evrope ter povzroča lokalne nevihte. Skraj- ni sever in gornji del Atlantika z južnim de- lom zapadne obale kontinenta je pod vpli- vom višjega pritiska. Barometriški tlak je v splošnem padel za 2 do 6 mm. Temperature so v ozadiju narasle za 1 do 11 stopinj, v Primorju pa so ostale brez spremembe.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Grozi močno motenje legeja in toplega vre- mena s prihodom mrzlega zraka in neviht.

Anton Lajovic:

Naš glasbeni festival — praznik duhovnega zdravja

Politično življenje v avstrijski drža- vi, koje vodilni krogi so bili z dinastijo vred nemški, ni bilo naklonjeno duhov- no-kulturnemu razvoju Slovencev. Te- danji napor našega naroda, da bi dose- gel celo vsaj eno slovensko srednjo šolo, je ostal brez uspeha. Na lastno slovensko vseučilišče misliti je bilo pri- stih političnih prilikah popolnoma iz- ključeno.

Tako Slovincem ni kazalo drugega, kot da so se postavili na lastne noge in se opirli edino na svoja lastna, četudi omejena sredstva, ko so hoteli z vso silo duhovno napredovati.

Ko pa so bila naša materijalna sred- stva skromna in smo bili vezani le na požrtvovalnost našega domačega, v si- romašnih razmerah živečega človeka, in razen tega široke plasti naroda niso bile narodno zavedne toliko, da bi bilo od njih pričakovati materijalnih žrtv za naše duhovne potrebe, nam narav- no ni preostajalo drugega, kot da so oni naši ljudje, ki jim je bilo na srcu na- še duhovno napredovanje, napeli vse svoje sile popolnoma nesebično, bodisi da so materijalno prispevali k zadovo- litvi duhovnih potreb, bodisi da so žrt- vovali svoj čas in svoje delo za dose- go svojih ciljev.

Skromne prilike našega življenja in po- litično nasprotovanje tedanje nam so- vrzane nemške države avstrijske so tako skupno povzročile, da se je v mnogih na- ših ljudeh razvil občutljiv duh za požrtvovalno nesebično nar. delo. Skratka, neposredna korist naših skromnih pri- lik in nam sovrzane državne politike je bila v tem, da je v našem narodu bujno in nujno vzrasla moralnost v narodno-duhovnih stvareh.

Po prevratu se je naše mišljenje ne- kaj časa deloma izpremenilo. Naši ljud- je so pred prevratom nad seboj obču- tilih težko moč sovrzane države, ne da bi bili razbrah, iz kakih virov izhaja taka moč. Obdali so državo tako z ne- liko mistiko, ki je državi, kot bitju zase, dajala nadčloveške sile. In ko smo kon- čno prišli v svojo lastno državo, so ta- ki naši verniki državne mistike prič- kovali, da bo naša država, že samo vsled tega, ker je država, pokazala iste izredne sile, kot jih je bila kazala tista država, ki nas je tlačila. Zakaj vsaka država je imela v očeh teh ljudi to posebno lastnost, da je bila silno mo- čna. In ker je bila po prevratu sedaj to naša država, so taki naši državni ver- niki mislili, da so posledje postali nepo- trebni vsi tisti požrtvovalni in nesebični napor, katerim smo se do prevra- ta imeli Slovenci zahvaliti za svoj du- hovni napredek, ter da je posledje vse tako breme imalo pasti na pleča novi narodni državi.

Toda težkoče in hibe, ki jih je tekom let po prevratu pokazala naše državno in javno življenje, so kaj kmalu mor- ale opozoriti našega navnega državne- ga vernika, da je državi po krivici da- jal mistični nimbus. S prepadenostjo je moral občutiti, da država nima nikakih nadnaravnih sil, ter da je nasprotno njena moč v natančnem sorazmerju z duhovnimi in moralnimi sposobnostmi in silami vsakega posameznega držav- ljana, vzeti in v celoti. Spoznati je mor- al, in to tembolj, čim bolj so se slab- šale mednarodne razmere in prilike, da ne le ni čas, naprtiti vso težo razmer in odgovornosti edino državi, temveč da zahteva posledje naš narodni napredek ne samo takih žrtvovanj in nesebičnih naporov, kot smo jih bili vajeni za svoj duhovni dobitki pred prevratom v so- vrzani državi, temveč da je posledje tre- ba pomnoženih naporov vsakega, da vzdržimo svoje duhovno-kulturno živ- ljenje na taki višini, kot jo za našo narodno eksistenco, še bolj pa za ono naših bratov na Koroskem in Primor- skem kategorično zahteva brzina živ- ljenja v nam sosednih narodih in drž- zavah.

Zivljenje v lastni državi je torej po- kazalo, da nam je nujno potrebna po- globitev moralnega občutja tudi za na- še narodne duhovno-kulturne potrebe.

Ko gledam nazaj na delo Glasbene Matice pred prevratom in po prevratu, ko motrim vneto prizadevanje vseh njenih članov, bodisi sodelujočih v zbu- ru ali orkestru, bodisi v njeni organiza- ciji in šoli, ne morem prezreti, da smisel za samo-sebe zatajujočo predanost glasbeno-kulturnim ciljem, tudi po pre- vratu ni bil manjši kot pred prevratom, pa najsi bi bilo to pripisovati tudi samo konservativnosti in močni prevzeti tra- diaciji. Duhovno okrožje Glasbene Ma- tice, gojeno že pred prevratom s tan- kočutno vestnostjo že toliko desetletij, je bilo toliko močno, da vsi naši ljudje, ki sta jih ali slučaj ali pa lastno na- gnanje privedla v ta krog, nikakor ni- so zapadli oni poprevratni zmoti: da bo posledje vse delo opravila narodna drža- va ter da si Slovenci sedaj po predpre- vratnih naporih lahko zadovoljno pre- križamo roke v brezdelju.

Če je neki filozof trdil, da je za estet- sko ugodje značilno to, da sta naše ve- selje in naš užitek od kakih umetnih desinteresirano veselje in desinteresa- ni užitek, se mi ne zdi nič manj gotovo, da je vsako duhovno-kulturno ustvarjanje v svojem bistvu tudi des- interesirano v materijalnem pogledu. Ona duhovna predanost ustvarjajočega človeka, ki je temelj in pogoj vsaki du- hovni stvaritvi, ne sledi materijalistič-

nemu zakonu individualističnega in ob- nem egoističnega gospodarskega živ- ljenja, ki vrhovi in načelu; daj, da dam. Nasprotno, če bi se hotelo postaviti tako merilo, bi ne bila mogoča nobena duhovna tvorba, kajti ona zahteva od svojega tvorca skrajni napon duševnih sil, ako naj po pravici nosi ime umet- ninca.

Zato trdim, da nobena duhovna kul- tura v nobenem narodu ni mogoča ra- zen s samozatajevanjem in z žrtvova- njem. Čim bolj so egoistični elementi izločeni iz duhovnega naporega onega, ki hoče ustvariti kulturne vrednote ali jim pomagati do razmahla, tem čistejšo so tvorbe duha, ki jih rodi tak desinteresi- rani napor. Grem še dalje. Ko vidim, da je vsaka duhovno-kulturna ustvari- tev dejanje, ki je v svojem bistvu da- rovano družbi in katero je vsled tega eminentno socijalni čin in če nato uprem pogled v širše duhovno življenje druž- be, se mi zdi gotovo, da sploh nikako socijalno dejanje ni mogoče brez po- žrtvovalnosti in brez zatajevanja egoistič- nih nagonov. Z drugo besedo, ni bo- gatega duhovnega življenja, ni zdravega socijalnega sožitja brez moralnosti v pogledu duhovne in socijalne kulture, brez moralnosti, ki je označena s žrtvovanjem in nesebično predanostjo duhovnim in socijalnim ciljem.

Čim večji krog ljudi v narodu obja- me taka moralnost v duhovnih in soci- jalnih stvareh, tem večja je notranja strnjnost in medsebojna navezanost v narodu, tem trdnjša je notranja kon- solidacija narodovega organizma, tem polnejša je njegova odpornost naspro- ti razdornim in razkrajajočim vplivom, tem polnejše in tem robustnejše je to- rej njegovo duhovno zdravje.

Naš glasbeni festival nam med dru- gim prinese revijo namnovejših tvor- b cellega venca mladih skladateljskih na- ših sil. Da smo obdarjeni s tolikimi mladimi glasbenimi tvorci, tega se po pravici lahko radujemo, zavedajoč se obenem, da je taka obdaritev le slučaj- no nagajenje usode. Takega bogastva talentov ne more pričarati nikak za- vestni napor človeka ali njegove družbe. Toda tisto, kar more ustvariti naše požrtvovalno delo, idočo za duhovnim napredkom, so pa ugodna življenjske prilike, ki lahko znatno in celo bistve- no pripomorejo k lepšemu in bogatej- šemu razvoju naše duhovne tvorbe.

In če se s takimi mislimi ustavim ob važni obletnici dela in naporov ljub- lanske Glasbene Matice, moram z ra- dostjo ugotoviti, da so vsi naši ljudje, ki jih skuplja Glasbena Matica okrog sebe in nič manj oni, ki so bili prejšnje čase zbrani v njenem krogu, vršili ono nesebično, požrtvovalno, skrajna mo- ralno delo, ki je bilo edino sposobno roditi kulturne vrednote in mislne vrednosti za naš narod in obenem ustvarjati ono čisto, moralno duhovno ozračje, v katerem je mogla krepko zadihati in na široko zaživeti naša glas- bena ustvariteljskost.

To čisto, moralnega ozona polno du- hovno ozračje je dalo vsem borcem za našo glasbeno kulturo ono moralno krepkost in veselo živost, da so tudi v težavnih prilikah življenja, ki niso bi- le prihranjene Glasbeni Matici, z nje- rno odločnostjo vršili svoje vzvišeno nalogo in neomadeževano ohranili svo- jo zastavo. Ta nepogljiva vztrajnost, korakajoča za visoko-moralnim kul- turnim ciljem, je bila edina sposobna ustvariti take kulturne vrednote, ki jih je preko še tako zagrizenega strankar- stva končno sprejel in moral sprejeti ves narod kot nesporno vsenarodno du- hovne vrednote.

In prav s tem je Glasbena Matica stnila srca vsega naroda v eno srce, bijoče z istim zdravim, močnim utri- pom. Konsolidirala je tako notranje du- hovne vezi našega naroda, okrepila njegovo duhovno moč in manifestirala s svojim, dolga desetletja vzdržanim vztrajnim moralnim delom duhovno si- lo in zdravje našega naroda.

Zato se smemo po pravici ljublj- ske Glasbene Matice veseliti kot praznika našega narodnega duhovnega zdravja, praznika, ki bo s svojim festivalom neke mogočno slavje naših stvariteljs- kih volj in sil, temveč tudi radostno slavje našega visokega moralnega vzpona.

Novi grobovi

V Ljubljani je po dolgem bolehanju umrl g. Eduard De Monte, šolezniki nadrednik v pokoju. Pogreb bo jutri ob 17. iz mrtnišnice na Stari poti 2.

V Črni pri Prevaljah je umrl ugledni trgovec, posestnik in gostilničar g. Jakob Prah. K večnemu počitku ga bodo spre- mili jutri.

Na Jesenicah je umrl v visoki starosti g. Valentin Pretnar, upokojenec Bra- tovske skladiščne in hišne posestnik na Je- senicah. Pokopnik je bil mirnega in bla- gega značaja, dober gospodar, večletni ob- činski odbornik in splošno spoštovana osebnost. Pogreb se je vršil ob zelo veliki udeležbi prebivalstva, osobito starih Je- seničanov.

V Slovenski Bistrici je umrl po dolgi, mučni bolezn g. Josip Pichler, upoko- jeni upravnik davčne urade. V tem kra- ju je vodil davčno upravo čez leta 1927 pa do svoje upokojitve lani. Bil je vester in zmoten uradnik. Star je bil 57 let. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

Paul Doumer

Paul Doumer, trinaesti predsednik tre- tje francoske republike, je mrtel. Včeraj, ob 4.37 zjutraj, je kljub vsem naporom zdravnikov, da bi mu rešili življenje, po- legel poskodbam, ki so mu jih zadali re- volverski strel ruskega emigranta dr. Gor- gulova. Dne 13. maja bi slavil ravno ob- letnico, odkar je dosegel najvišjo dosto- janstvo v državi, mesto suverene pred- stavitelja mogočne Francije in njenega na- roda kot najvišje priznanje svojega dolgo- letnega uspešnega javnega udejstvovanja.

Zivljenje predsednika Doumerja sijajo potrjuje pravilo, da je v francoski demo- kraciji vsakemu državljanu odprta pot do najvišjih časti in do najvažnejših mest v državi. Kot sin siromašnega železniškega delavca mu življenjska pot ni bila ugla- ena, saj ni bil deležen niti one primitivne izobrazbe, ki je v mladih letih doseglija tudi otrokom manj imovitih staršev. Deček je vstopil v tiskarno kot vajenec, da se iz- uči za stavca. Obenem pa se je z vneto totil graverskega posla, da si poveča skromne dohodek. Risal je okraske za raz- ne lepake in slične tiskovine. Zraven tega se je učil z neizrekljivo vztrajnostjo in je v najtežjih gmočnih prilikah dovršil sred- njo in visoko šolo.

Po dovršenih študijah se je posvetil no- vinarstvu in vodilni radikalne stranke so kmalu postali pozorni na mlado silo, ki se je razodevala v persui globokomunega pu- blicista. Zato ga je tedanj predsednik skupščine Floquet imenoval za tajnika svo- je pisarne in v tej službi si je Doumer pridobil toliko vplogleda v praktično politiko, da je že l. 1888, star komaj 31 let, kandidiral za poslanca v zbornico in bil tudi izvoljen na programu radikalne stran- ke. Prvi njegov nastop v poslanski zbor- nici proti vladni Ribota je bil izvršen s ta- ko silovitostjo, da so mladega Doumera imenovali novodobnega sansculotta.

Paul Doumer ni edini politik, ki je za- čel svojo kariero na radikalnem programu, opojen od stare jacobinske tradicije, s ka- tero se ponaša ta stranka. Vendar pa je kasneje uvidel razliko med zanešenjskim programom in kruto realnostjo, ki ne pre- nese tako korenitih izprememb brez pri- merljivih vmesnih razvojnih stopenj. Ognje- viti politik je kmalu krenil bolj na desno, osobito ko se je začel baviti s finančno političnimi in narodno gospodarskimi vpra- šanji. S svojo veliko nadarjenostjo si je tudi na tem polju pridobil sloves odličnega strokovnjaka. Zato mu je bilo l. 1895, v prvi Bourgeoisovi vladi poverjeno minist- rstvo financ. Dve leti je v odeskih prevze- mal najuhoparnejša poročila, prenatrpana s samimi številkami, kar se smatra v pa- rlamentarnih krogih kot največja neželje- ni posel. Za vsako tako poročilo je treba na- pornega nočnega dela, ekspozice sam pa iz- svet pred zbornico brez priznanja, kajti v gospodarske poročila ne spadajo visoko- letne računanje, ki bi lahko izzvale navdu- šenje zbornice.

Ko je l. 1896. senat odklonil sodelovanje v radikalno vlado Bourgeois, je slednji

podal ostavko. Francoska javnost je pričakovala ogrožene kampanje radikalov, v katerih prvi vrsti je stal Doumer; ta pa je odklonil brezplodno politično prerekanje in rad sprejel mesto guvernerja v Indoki- ni, ki mu ga je ponudila desnica, da se od- križa nevarnega nasprotnika. Doumer je kot finančni minister spoznal žalostno sta- nje te važne azijske posesti, ki je državi povzročala samo stroške, mesto da bi ji nosila dobiček. Sklenil je posvetiti svoj trud in svoje znanje azijskemu kolonialne- mu ozemlju in v šestih letih je res tako temeljito preobrazil upravo, da je Indo- kina pod guvernerjem Doumerjem in v tes- nem sodelovanju z generalom Gallienjem postala naravnost vzgledno upravljana ko- lonija. Nasprotniki, ki si jih je bil s svojo politično preorientacijo — kar pa se v francoskem javnem življenju smatra le za dalekovidno uvidevnost — nakopal obto- na vseh straneh, so sicer pripravljeni nje- govemu gospodarstvu v Indokini, toda ni- če ni mogel navesti ničesar tehtnega proti zgovornim številkam o nastalem blagosta- nju pod njegovo upravo.

Po svojem povratku iz Azije je bil Dou- mer kmalu zopet v prvih vrstah političnih bojev. L. 1905. je nasledil radikala Bouis- sona na predsedniškem mestu zbornice, moral pa se mu je čez eno leto zopet umakniti. Pri volitvah za predsednika re- publike je l. 1906. z neznačno manjšino podlegel Fallièresu in se je nato za ne- koliko let umaknil iz ospredja. Dve leti pred svetovno vojno ga je Korzika poslala v senat, v težkih casih svetovne vojne pa je v Briandovi vladi spet prevzel finan- čno ministstvo. Dne 13. maja 1931 je fran- coska narodna skupščina izvolila Doumer- ja, ki je bil tedaj senatni predsednik in že 74-letnik, kot naslednika Doumerguea za predsednika francoske republike.

Pokojni predsednik Doumer je izgubil v svetovni vojni vse svoje štiri sinove. Trije so padli na bojišče, četrti je umrl kas- nejše za posledicami dobitnih ran. Ne srečna usoda pa je hotela, da je Doumer sam po- stal žrtev atentata. In tragika njegovega konca je tem občutnejša, ker pokojnik ne nosi niti najmanjše krivde za vse ono, kar mu je naprtila brezumnost morila. Dou- mer je bil namreč po vsej svoji preteklosti in svojem političnem udejstvovanju tipičen predstavnik solidne meščanske desnice.

Službeno iz LNP

Prvenstvena tekma SK Javornik : SK Reka, določena za danes na Raketu, je za- radi poplavljenega igrišča odpovedana in odložena na kasneje.

Predsedstvo LNP.

Avstrija : Čehoslovaka 2:1

Praga, 7. maja. V borbi za Daviso- v pokal se je danes odigral double med dvo- jčama Menzel-Maršalek in Arteno-Kingl. Zmagala sta Čehoslovaka. Menzel-Marša- lek s 6:2, 6:1, 6:1. Današnja igra je tra- jala 50 minut. Stanje 2:1 za Avstrijo.

Naši kraji in ljudje

Materinstvo

Beseda pesnika Otona Župančiča na proslavi materinskega dne

Kadar se zatopiš v materinstvo, si ne nadoma v kraljestvu najresničnejše realnosti in hkrati v kraljestvu najskrivnejših sanj. V samem bujnem toku in ob vrvajočem izviru stvari, tam kjer se snuje človeška usoda in bodočnost naroda in sveta. Vsi naši posli, ki niso usmerjeni v bodočnost, so jalovo prizadevanje ali prazna igra, zakaj vse je nagnjeno kakor ločje za tokom, ki hiti v bodočnost. Materinstvo, vsa materina misel in skrb, vse njeno delo je samo delo in skrb za bodočnost. Mati, sklonjena nad zibko — to je človeštvo, sklonjeno nad svojo usodo. Taka svetost je v tem materinem delu, da

pred njim razorožena obstirni kritika, in cinizem ali obup, ki more prokleti ljubico in čžno, žensko in moža, svet in Boga — pred materjo se ustavi s evetnim strahom in nespoštovanjem kakor pred nedotakljivim čedom.

Mati in dete. Ni ga objema tako tesnega, kakor je objemala mati svoje nerojence: ne z rokami, nedri in ustnicami, — z vso notranjo svojo telesu, s vsem svojim toplim in krvavim jedrom ga je poljubljala in objemala in prežemala devet mesecev, poljila ga dobesedno s svojo krvjo, v nji, sredi nje, iz nje je raslo, dokler se ni ločilo od nje. Ali se je res ločilo? Da, giblje se po svoje, ne zajema več iz nje, hodi svoja pota — in vendar, jaz sem doživel in videl tole. Bil je deseti brat, ne po številu, po čudi deseti brat, z nemirom v srcu, ki ga je gnal po svetu, da je izginil za leta in leta brez sledu in tira. In nazadnje pride glas, da je deseti brat v Hamburgu umrl. Zalost v hiši, tudi za njim, ki je pozabil dom in družino, pretrgal vse zveze in brol in blodi bogvedi kod, bogvedi kako. Oče in brat žalujeta, a se sčasoma sprita s tem, kar se ne da predrugačiti. Ne tako mati. Kadar se vrne oče, kadar se vrne sin domov, najdeta mater v solzah — in vedno in vedno: »Ne, ni umrl, oglašil se bo, jaz čutim, da ni umrl!« Očeta in sine vzmemirja ta materina kljubota in trmoglavost, s katero se brani priznati resnico, pa bodi še tako bridka. Moti ju. Življenje hoče svojo pravico, najhujša žalost mora uplahniti v bledejši, blag spomin. Z neprestano mislijo na preteklost — in vsak, tudi najdražji mladi je preteklost

— ni mogoče živeti in vršiti poslov, ki jih zahteva življenje od tebe. Zalovala sta, saj žalujeta, a premagala sta in ne moreta prenašati večne navzočnosti mrtvega, ki se vrača v materinih besedah v hišo, vsem moški zdravi nagon se upira priklenju na eno točko v življenju, preko katere moraš, ako hočeš svobodno dihati in delati in se ohraniti. Ali glejte: pride drugi glas: »živile!« — In res je živile, in mati je to kljub pismu čutila, vedela je s svojim srcem resnico preko vsega pričevanja in vse verjetnosti. To sem doživel in presunjen vem, da materina skupnost z otrokom ni pretrgana vse življenje. Misterij? Dejstvo. In ko sem doživel in videl to, mi je bilo popolnoma jasno, da je pisala gospa de Sévigné svoji daleč omožni hčeri: »Hčerka, hčerka, kaj je to, mene bole tvoje prisile!« In res je bila tačas njena hči hudo bolna na pljučih.

Kdo razen nje — matere — bi presenjal vse tiste sanje, ki jih je presenjala mati, ko je nosila dete v sebi? Kdo bi izmeril vse njeno hrepenenje? Kdo bi izpel vse tiste pesmi, ki jih je prepevala njena duša, ko ga je dojila in zibala, pestovala, spremljala mu prvi potoglavi korak, prvi poskus v samostojnost? Vse svet nima bogastva in zakladov, da bi mogel uresničiti na enem samem človeku, kar mu je prizelela in prisodila mati. Ah ne. Ta prvorojenec, ki mu je ona prisodila hišo in grunt in lepo in bogato domačo nevesto — moral bo po svetu, v zadušno tovarno, v vročo fužino, v rudnik; ta drugi kodrolasec naj bi bil gospod in jedel bel kruh — kaj bo iz njega? Izprijen študent, zapit pisar, potikal se bo v oguljeni suknji po beznicah, in oni tretji, najčnejši, — taval bo in zataval v bedo in greh in zločin, nečast bo prinesel hiši in vasi. In ne bo našel očesa, ki bi ga hotelo poznati, ne roke, ki bi segla v njegovo — a v zadnji zapuščenosti, v poslednjem obupu mu bo zasvetila tolažba in luč, da je nekeje le še odpuščanje zanj in milost in blagoslov — pri nji. — Ne, svet nima bogastva in zakladov, da bi materine sanje uresničili, a tudi nima moči, da bi jih uničil. Ali niso vse pesmi naših pesnikov daljni odmevi tistih pesmi, ki mu jih je prepevala mati, ali niso slike naših slikarjev, kipi naših kiparjev daljni odsevi in medel posnetek tistih serij, ki jih je bočila njena domišljija nad zibko, tistih podob, s katerimi je objudovala dneve in noči svojemu otroku? Kdo ve, kaj se pretaka v tistih tajnih trenutkih iz oči v oči, iz duše v dušo, iz bitja v bitje? Ali niso napori iskalcev novih oblik na svetu, prizadevanja junaških preoblikovalcev, borbe upornikov za nov red med ljudmi — ali niso poskus, udejstvovati na zemlji vsaj majhen del tega, kar je ljubše materino srce prisodilo svojemu ne-bogljenu, ko se je sklanjala nad zibko? Dale so nam matere Prešerne, Kreke in Cankarje, dale nam bodo novih, morda večjih mož.

Materin strah, njeno trpljenje, njeno skrb in bolečino — vse velja otroku, zato jih sprejema vdano in ponižno kakor zrak in luč, kakor nekaj, kar je zvezano z bitjem na zemlji: da je mogoče, bi rada prevzela še večjo mero, še bridkejšo kupo, zanj, za dete, za bodočnost.

In prav je, da praznujemo materinski dan v dobi, ko se bode v naravi mlade klice, ko vse živo brsti in vse sili v cvet, zakaj v materah pozdravljamo nežno cvetje človeškega mesa in duha, ki je priklilo iz njih in vse še nerojeno človeštvo bodočih dni.

I. vseslovanski kongres narodnih noš

Kakor smo že poročali, se bo vršil ob priliki velesejske prireditve v jeseni od 3. do 6. septembra I. vseslovanski kongres narodnih noš. Že sedaj vlada izredno veliko zanimanje za ta kongres narodnih noš in za velike svečanosti, ki se bodo vršile v Ljubljani. Poleg Poljakov in Čehov, ki so se prijavili v velikem številu, so zanesljivo obljubili svojo udeležbo tudi že Francozi, Švicarji in Rumuni.

Sporod bo zelo pester. V soboto dopoldne 3. septembra bo otvoritev kongresa, pozdrav gostov, zvečer bo po mestu baklada in bajna razsvetljava na Kongresnem trgu, med koncertom godbe spuščanje raket. V nedeljo nato ob 6. bo budnica, med 6. in 8. uro pa sprejem gostov na kolodvoru, ob 9. na Kongresnem trgu masla, nato zborovanje in prikaz ustoličenja na Gosposvetskem polju, nato pa sprejem narodnih noš in cvetlični korzo po mestu. Po kosilu (ob 15. uri) bo revija narodnih noš na ljubljanskem velesejmu, ob 20. uri pa na Kongresnem trgu narodne igre in prosta zabava. V ponedeljek ob 9. pohlite udeleženci na Bled in Vintgar, večje število kongresistov ostane za nekaj dni na Bledu, drugi se vrnejo v Ljubljano isti dan, ker se bo vršil izlet na Jadransko morje. Ob 19. uri bo odhod z vlakom iz Ljubljane na Sušak. Drugi dan se bodo peljali po morju z okrašenim in razsvetljenim parnikom v Split in Trogir, ter z avtobusi v Solin in druge znamenite kraje. Druga skupina odide isti dan v Split in Dubrovnik. Tudi za izlet na morje je veliko zanimanje. Na parniku bo celodnevni koncert in razne igre. Zvečer bo na bajna razsvetljava na parniku in spuščanje raket ob splitski obali. Izlet bo trajal iz Ljubljane na Sušak, Split, Trogir in Solin 4 dni in to z vso oskrbo, vožnjo z vlakom in izbojšanim parnikom po morju tja in nazaj. Prehrana in premoščila bo po najnižji ceni (drugi razred okrog 750 Din, tretji razred okrog 550 Din). Izleta se razen članov udeležijo lahko vsaki privrženci. Ljubljana bo torej doživela v začetku septembra velike in res učinkovite prireditve.

Danes najzabavnejša veselolga v tej sezoni!

Revna kot cerkvena miš

Po znanem oderskem dehu s najboljšimi igralci v glavnih vlogah

Grete Moshelm, Fritz Grünbaum

Paul Hörbiger, Charlotte Ander

Paul Morgan

Dve uri smeha-krohota, muzika, petja in sijajnih dovptov!

Salve smeha! Najboljša zabava!

Najnovejši Foxov svočni tednik!

Ob 3., 5., 7. in 9. uri svečer

Vstopnice v predprodaji od 11. do 13. ure dopoldne.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Prvi slovenski glasbeni festival

V tekočem tednu se začne Prvi slovenski glasbeni festival s svojim prireditvami. Po obsegu koncertov in važnosti sporeda je to največja glasbena prireditev, kar smo jih dosedaj imeli Slovenci. Slovenski glasbeni festival bodo posetili v velikem številu gostje iz vseh krajev naše države, navzočih bo veliko število bratov iz Češkoslovaške, zastopana pa bo tudi Poljska in Bolgarija. Gostje se pridno javljajo, do sedaj je prijavljenih nad 1200 oseb. Glavne prijave pa pridejo še v teku tega tedna.

Zavoljo točnega pregleda naj navedemo vse prireditve ob slavstvi 60-letnice Glasbene Maticе ljubljanske.

10. maja, torek: vokalno-instrumentalni koncert šole Glasbene Maticе ob 20. v Unionski dvorani.

13. maja, petek: komorni koncert konservatorijskega kvarteta ob 20. uri v Filharmoniji.

14. maja, sobota: ob 11. uri otvoritev glasbene razstave v veliki dvorani Narodnega doma. — Ob 20. uri simfonični in zborovski instrumentalni koncert Glasbene Maticе v Unionski dvorani.

15. maja, nedelja: ob pol 10. uri cerkveni koncert v franciskanski cerkvi, ob pol 12. uri Gallusov koncert zboru Glasbene Maticе v Filharmoniji, ob 15. uri koncert slovenske pesmi na Kongresnem trgu. Nastopijo: Hlahol, Praga; Stanković, Beograd; Lisinski, Zagreb in Slovenski učiteljski pevski zbor, ob 20. uri v opernem gledališču Matija Bravničar: Pohujšanje v dolini Sentflorjanski.

16. maja, ponedeljek: ob 9. uri slavstveni občni zbor Glasbene Maticе v Filharmoniji. Nato razvite zastave Glasbene Maticе, dar Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v dvorani Filharmonije; ob pol 11. uri odkritje spomenikov pred Matičnim poslopjem v Vegovi ulici; ob pol 13. tekmata slovenskih pritokovalcev, ob pol 16. uri tekmata pevskih zborov dravske banovine. Obe tekmata bosta na velesejmu. Pevska tekmata v paviljonu K.

V nedeljo in danes tudi v ponedeljek se bo vršil kongres JPS.

Nobenega sledu več o zobnem kamnu!

Za vedno bodo zobje osvobodjeni od nevarnega zobnega kamna, ako jemljete za negovanje redno Sargov Kalodont. Samo Sargov Kalodont vsebuje proti zobnemu kamnu učinkoviti sulfocinoleat po Dr. Braunlichu. Neškodljiv za zobe in usta razkroji organske substance, ki tvorijo zobni kamen. Tako zobni kamen izgubi polagoma svoje oporišče, se zdrobi in odstrani s trdo zobno ščetko.

Zanesljivo in udobno ohrani Sargov Kalodont zobe zdrave in trdne.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu.

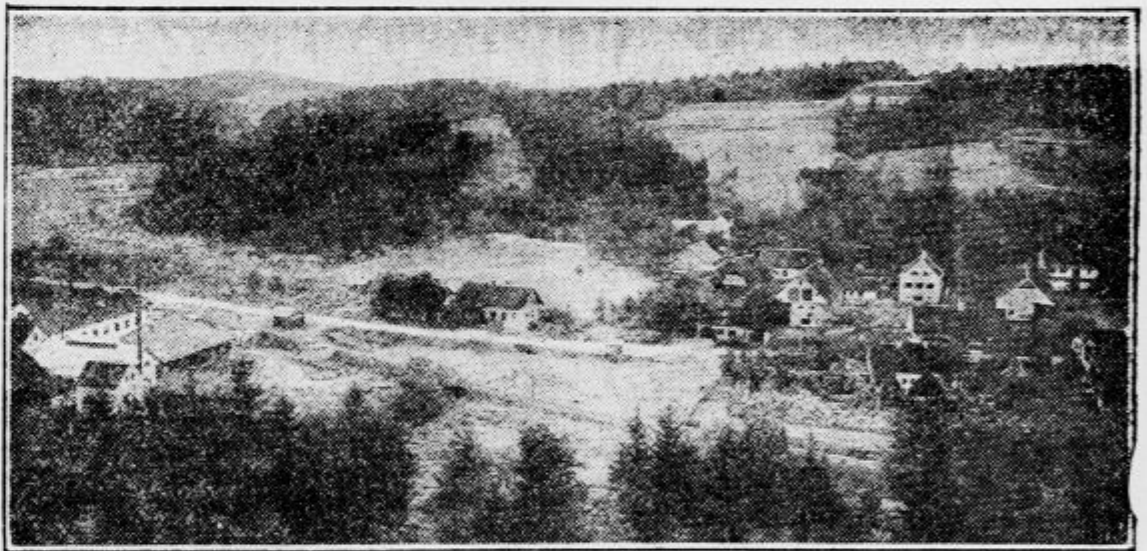
Vozne ugodnosti: Udeleženci slavja Glasbene Maticе in Pveskega kongresa imajo na podlagi legitimacije 75 odst. popust na železnici po odloku železniškega ministrstva št. 6757 od 30. marca 1932. Vsakdo mora kupiti na obojni postaji polovico karto do Ljubljane, ki velja tudi za pot nazaj. Izkazati se mora samo z legitimacijo, ki mora ob povratni tmeti potrdilo o udeležbi na proslavi oziroma na kongresu. Legitimacije razpošilja pisarna Glasbene Maticе in stane 3 Din komad s poštnimi stroški vred. Žig za prisostvovanje slavnosti kot potrjeno potrdilo za povratek pa se bo dobilo v ponedeljek, 16.

t. m. dopoldne v večji prestopni Filharmonični družbi na Kongresnem trgu in popoldne na velesejskem prostoru pri blagajni ob vstopu v Laternmanovem drevoredu. Opozarjamo, da je vhod za občinstvo na pevške in pritokovalne tekme v ponedeljek le v Laternmanovem drevoredu, nasproti igrišču Ljubljanskega Sokola. Vsi drugi dohodi na velesejem bodo zaprti. Občinstvo vabimo, da v velikem številu poseti koncerte za časa festivala.

Grančica Hrnčič Janes je najzanesljivejša in najidealnejša odvajalna sredstva

Podzemsko bogastvo v Zbelovem

Francoska družba bo investirala kapital in začela izkoriščati obilna ležišča prvovrstnega premoga

Zbelovo, v maju.

V nedavnem dopisu smo že opozorili na podzemeljske zaklade naše zbelovske okolice. G. konzul G. D. Andreae iz Lausanne je pisnu teh vstic žrtvoval pred odhodom v Lausanne in Paris nekaj minut, ter mu poudaril, da je po večtedenskem bivanju v tukajšnji okolici zadivilen ne-le nad naravnimi lepotami, temveč kot praktičen, poslovni človek, ki je v konzulatu službi prejadral nad pol sveta, tudi nad skritimi podzemeljskimi zakladi, ki že stotisoče let počivajo v osrčju naših razruvanih hribov. Kakor je sam zatrdil, ima za seboj močno družbo iz Francije, ki je pripravljena storiti velike investicije, da se tukajšnji naravni zakladi dvignejo. Gospod konzul je nadaljeval:

— Gmotno krepka francoska družba bo na podlagi prijazno mi na razpolago stavljena natančnejšega poročila dipl. inž. g. A. Göttinga iz Zagreba izvršila svoje investicije v prid okolici Zbelovega in je pripravljena žrtvovati tudi milijone dinarjev.

Do tega namena je družbo privedlo gotovo dejstvo, da pripadajo tukajšnji naravni premogovni zakladi k najstarejšim formacijam plinskega premoga, ki ga menda razen našega okolisa ne premore kaka druga pokrajina v Jugoslaviji. Uvažamo za naša plinska podjetja dragi plinski premog iz Anglije in Nemčije, dočim imamo tukaj — po analizah pri prostosledih na površju — posebno značilen plinski premog z vročinsko temperaturo 7250 kalorij, vsebino 0,94% žvepla in 8% pepela. Drago plačujejo posebno naša avtonomna mesta, angleški in nemški premog posebno za plinske naprave, ne vemo pa, da nam v lastni zemlji leži naravni zaklad.

Z izkoriščanjem naših domačih zalog bi odpadli za naše razmere težki milijoni, ki gredo v inozemstvo za premog, katerega imamo doma, ustreženo pa bo z eksploatacijo pod zemljo ležečih črnih diamantov naši okolici sami, državi in tudi podjetnikom ki bodo za svoj investirani kapital ako že ne v začetku, pa kasneje prejeli priidatne obresti. Razmere in lega premogokopa so lahke, ker pretezuje sled ležišč premoga bivša južna železnica, in je najbližja normalnotna postaja (Poljčane) do jam oddaljena le blizu 5 km, do ozkotirne

železniške proge Konjice - Poljčane in ob enem do dobro ohranjene banovinske ceste pa samo kakih 400 do 1000 metrov. Nameravamo je, da se tudi ta razlika dvoja kasneje preeska z vzpostavljeno potrebna železniška postajališča v bližini rova.

Vse dosedanje preiskave so se vršile v čimoma le na površju, že na prostem so najdejo tudi ležišča mlajšega rjavega premoga. Skušalo se bo oživotvoriti tudi ta le-

Konzul G. D. Andreae iz Lausanne

žišča rjavega premoga, ki bi bil za industrijsko in hišno kurjavo istotako usoben. Krajevne razmere za razširjenje in intenzivno delo v tukajšnjem okolisu so zelo ugodne: ni pritiska visokih gor, brez proda in brez treskavih plinov, na razpolago so cene domače delovne moči, ki so v rudokopu že izvežbane. Naši možje so zaradi nadprodukcije morali svojčas v rudokope v Nemčijo ali na Gornjo Stajersko, v zadnjem času pa v Francijo, Belgijo in Nizozemsko. Tako imamo dovolj domačih delavcev tudi pri precejšnjem povečanju sedanjih del. Naš premog je iskani, razprodaja njegova je v Jugoslaviji lahka, prebudi jo je treba samo prve težkoče. Tako država kakor krajevna oblastva so pokretu za oživotvorenje premogokopa zelo naklonjena.

Letošnje knjige Vodnikove družbe

Odbor Vodnikove družbe je končno dočel naslednji književni program za leto 1932:

1. Vodnikova pratika za leto 1933. obilno ilustrirana in s članki pestre vsebine: vsakemu nekaj in nekaj za vse.

2. Davorin Ravljen: »Tulpani, povest iz življenja naših izseljencev v Nemčiji. Blizu 50.000 naših rojakov tone na nemškem zapadu in morje tujsstva. Avtor, ki je sam prepotoval te kraje in podrobno spoznal način življenja slovenskih družin na Westfalskem in v Porenju, nam plaščeno podaja sliko vsega življenja naših rojakov, ki si v sajastem črnem revirju skušajo vsakdanji kruh. Knjigo prepleta pretresljiva ljubavna zgodba mladega slovenskega rudarja. Krepko je orisana podoba velike industrije.

3. France Bevk: »Žerjavci. Knjiga bo vzbudila med člani Vodnikove družbe veliko senzacijo, ker obravnava prvič v slovenski literaturi problem naših Aleksandrink. To so ona nesrečna dekleta in žene, ki odhajajo iz naše sončne Primorske v Aleksandrijo kot dojljice, a jih zadene po večini središčelo zelo dvomljive vrednosti. Lepa Francka, ki jo pregovori teta, tudi bivša Aleksandrinka, zapusti po porodu svojega otroka in moža, nesrečnega vojnega pobabljenca, in gre v Egipt iskat srečo. Tam se ji vzbudi hrepenenje po otroku in ljubem možu. Hoče se vrniti, a nedovoljena ljubezen in dejstvo, da si ni ničesar prihranila, jo zadržujeta. Otrok ji umre, mož se vrže pod vlak, a ona potuje s svojim ljubškom v Južno Afriko. Pisatelj nam je podal v tej knjigi že tolikrat opisani motiv Lepe Vide v novi obliki.

4. Pupin: »Od pastirja do izumitelja.« II. del. Pisatelj nam popisuje konec svojega študijskega življenja v Angliji, svoje doživljanje med počitnicami v slikoviti škotski, svoje dijaško življenje v Berlinu, kjer se je seznanil z lepo mlado Američanko, sestro enega svojih visokošolskih

tovarišev, s katero se je poročil v ruski cerkvi v Londonu. Pupin se vrne s svojo mlado ženo v Newyork, kjer dobi mesto pomožnega profesorja na novem oddelku za elektrotehniko na univerzi Columbij. Nadalje nam pripoveduje zelo živo in pestro o svojih znanstvenih delih, svojih izumih, o veselih in žalostnih dneh iz svojega pestrega življenja, o smrti svoje žene, o svojih prijateljih in znanih in o svojem glavnem izumu tako zvanim Pupinovim tuljavim, ki nam omogoča telefoniranje na velike razdalje. Pisatelj nam pripoveduje vse to tako zanimivo in napeto, da čitatelj ne odloži knjige prej, dokler je ni prečital. Knjigo bo krasilo mnogo izvrstnih slik, ki jih je poslal profesor Pupin Vodnikovi družbi za slovensko izdajo svoje knjige.

Ta lep književni dar Vodnikove družbe bo nedvomno vzbudil veliko zanimanje med Slovenci. Huda je gospodarska kriza, ki postopno zajema vse sloje našega naroda. Dobra in lepa knjiga nas bo gotovo osvobodila za nekaj časa vsakdanjih skrbi. Za 20 Din dobite 4 lepe knjige na jesen od Vodnikove družbe. Priglasite se takoj pri poverjeniku svojega kraja za člana Vodnikove družbe ali pa sporočite po dopisnicah centralni pisarni v Ljubljani, da želite pristopiti k Vodnikovi družbi.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefov« grenčice, s tem da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravilniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefov« vodo toplo pripraviti kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovo meto, tuba Din 8.—in Din 13.—

Brezplačno zdravljenje zob mladine

Ob snovanju društva za ustanovitev šolskih ambulatorijev

Ljubljana, 7. maja.

Pod predsedstvom g. dr. Vlad. Ravniharja se je v mestni posvetovalnici prva seja pripravljalnega odbora Društva za ustanovitev in vzdrževanje šolskih zobnih ambulatorijev, ki ima namen, da z vzgojnim in izobraževalnim delom, tiskom, predavanji in drugimi propagandnimi sredstvi širi v vseh slojih bivalništva smisel za vrednost in pomen zdravega zobovja ter z ustanavljanjem šolskih zobnih ambulatorijev skrbi za to, da bo čim večje število otrok v mestih in na deželi postopoma deležni dejanske in sistematizirane zobne nege. Za manjše kraje, kjer stalnih ambulatorijev ni mogoče ustanovljati, so predvideni potujoči ambulatoriji.

O potrebi in pomenu društva je podal sozvozdavnik dr. Josip Tavcar izčrpno poročilo, iz katerega posnemamo:

Propaganda zobovja je zavzelo po vseh tako strahoten obseg, da se v vseh kulturnih državah bolj in bolj uveljavlja potreba po organiziranem zatiranju zobnih bolezni. Zlasti so prizadeti otroci in preiskave po šolah so dognale, da je 70-80, ponekod celo 90% vseh zob pri otrokih nagrnitih ali popolnoma uničenih. Izkušnje, ki smo jih dobili pri zatiranju drugih bolezni, nas uče, da ne zadostuje, če se samo trudimo, da nastale bolezni pri posameznikih ozdravimo, ampak je kristnejše preprečevati, da sploh ne nastanejo ali jih omejimo v začetku, ko še niso razvele prevelikega obsega.

Če ta izkustva uporabimo pri zatiranju zobnih bolezni, pridemo do zaključka, da imamo največ upanja na stalne uspehe, če začnemo pri mladini in posvečamo največjo pažnjo ohraniti zdravega zobovja pri otrocih v šolski pa tudi predšolski dobi. S poukom nosečih in doječih mater, z navodili za pravilno prehrano otrok v času, ko se zobovje in željasti razvijajo, se že da storiti mnogo koristnega, z navajanjem na stalno in skrbno zobno nego in popraviljem vseh nastalih napak pa lahko dosežemo, da bo vsak otrok zapustil šolo z urejenim zobovjem in tako vzgojen, da bo tudi v poznejšem življenju znal ceniti vrednost zdravega zobovja in ga negovati. Če društvo v bližnji bodočnosti ne bo imelo izdatnih denarnih sredstev na razpolago, lahko pripravi vsaj tla za poznejše uspešno delovanje, ker brez temeljnih priprav sploh ne moremo računati na kak uspeh.

S predavanji, kratkimi navodili za zobno

nego, ki naj bi se o primerni priliki v šolah preizkusili ali sprejeli med berilo v čitanka, z majhnimi letaki, ki bi se na roditeljskih sestankih razdeljevali med starše in jih opozarjali, kako važno je v redu držano zobovje za zdravje otrok in še z drugimi sredstvi, za katera ni treba dosti denarja, bomo zbudili ono razpoloženje, ki je potrebno, da se bodo društveni zobni ambulatoriji mogli razvijati in doseči onen uspeh, ki si jih želimo.

V drugih državah obstojijo že vzorno organizirani ambulatoriji. Prednjačijo Angležji, Amerika in Nemčija. V naši državi skrbijo za zobno nego otrok zobni oddelki šolskih poliklinik, mestni šolski ambulatoriji in bolniške blaginje, toda organizirano to delo ni nikjer. Organizacijo bo izvedlo novo društvo, ki bo v sebi združevalo vse činitele, ki so dolžni skrbeti za zobno nego otrok.

Prvo delo, ki nas čaka po ustanovitvi društva, bo pridobivanje članov in denarnih sredstev, na drugi strani pa zbiranje statističnih podatkov. To pripravljalo delo bo trajalo do jeseni in šele takrat lahko ustanovimo Osrednji šolski zobni ambulatorij v Ljubljani. Vsem otrokom ne bomo mogli nenehno popraviti zobovja, ker za tako ogromno delo ne bi mogli biti niti dovolj zdravnikov, niti dovolj sredstev na razpolago. Ambulatorij bo samo tedaj uspešno vršil svojo nalogo, če se bo delalo točno po določenem sistemu. V prvem letu bomo uredili zobovje vsem otrokom v prvih razredih osnovnih šol, onim otrokom pa, ki so že bili v prvem letu v ambulatoriju, se bo zobovje v drugem letu trikrat pregledalo in popravilo, kar se je med tem časom na novo pokvarilo. Tako se bo delo nadaljevalo od leta do leta, dokler otrok ne bo zapustil šole in v desetih letih bodo imeli vsi otroci od 6. do 16. leta urejeno zobovje.

Osrednji šolski zobni ambulatorij bo šola in matca za vse druge, ki jih bo društvo po mestih in po deželi v teklu let ustanovilo. V njem se bo izvežalo zadostno število zobozdravnikov in pomožnega osebja, da bodo sposobni na isti način nadzorovati delo v novih ambulatorijih. To nalogo si je nadelo društvo in če bo naša javnost prizadevanja z razumevanjem sprejela in podpirala, potem smemo pričakovati, da bo društvo vršilo važno in koristno delo na polju narodnega zdravlja.

Ustanovni občni zbor novega društva bo v ponedeljek ob 17. v dvorani OUZD.

Aretacija drzne pustolovske trojice

Novo mesto so zadnje dni vznemirjali trije elegantni mladeniči, ki so se izdajali za slikarje umetnike, prodajali neke slike in kradli

Nekaj pred petimi dnevi sta prispela v Novo mesto dva elegantna oblačena mladeniča, ki sta nastopala kot umetnika slikarja. Nastanila sta se oba v nekem tukajšnjem prenočišču in pričela svoj posel z razpečevanjem slik. Obiskavala sta po dnevi privatna stanovanja in pisarne, zvečer pa popivala po raznih gostilnah. Popoldne sta včasih sedela tudi v kavi kavnari in igrala na karte.

Oba mlada moža, Oprešnik Matko, rojen leta 1910. v Zavodnem pri Celju, in njegov tovariš Potočnik Ivan, rojen l. 1906. v Hamburgu, pristojen pa v Grzi pri Celju, po poklicu tovarniški delavec, sta posetila l. t. m. tudi Windischerjev hotel, kjer sta prosila natakarko za plačilo na upanje. Ker je točarka Kuntarčičeva menila, da se tako elegantna gospoda le šaltita, jima je zahtevano vino prinesla, zlasti ko je Potočnik pokazal denar. Čez nekaj časa se je Oprešnik kot čeden fant začel vsiljevati natakarko za točilno mizo. Ko je ta pisala neki račun, se je naslonil s hrbtom na omarino predal, v katerem je bil dnevniki in kasno, in začel predal oprezno odpirati. Ta nakana pa se ni posrečila, ker je bila njuna namera pravčasno opažena. Oba kavalirja sta nato izrabila ugodno priliko in pobegnila iz lokala, ne da bi plačala zapisek. Prijavljena sta bila policiji in sta morala zaenkrat plačati samo zapisek, ker sta se izgubljala, da sta delala vinjena le šale.

Dne 4. t. m. ob 22. uri sta prišla mlada moža v družbi še enega tovariša, ki je došel iz Ljubljane in se legitimiral kot Potočnik Ernest, rojen leta 1909. v Hamburgu, pristojen v Grzi pri Celju, po poklicu umetniški slikar, v gostilno k »Zebjarju«. Okrog 23. ure se je Oprešnik napravil pijanega in zaprosil točarko Pavlo Nedelčev, naj ga povede v spalnico sobo, češ, da mu je slabo. Ker je verjela njegovim besedam, ga je Pavla pustila v sobo, kjer je Oprešnik legel na zofa, še prej pa je izročil skrivaj svoj denar Potočniku Ivanu.

V sobi, kjer je Oprešnik ležal, je bil v omarici denar. Čim se je točarka odpravila, je Oprešnik vstal in pričel odpirati predalec omar. To je čula natakarka, ki se je hitro vrnila v sobo, on pa se je vrnil na zofa in se delal spečega. Po ponov-

nem odhodu natakarko je znova pričel brskati po omarici in skril v razburjenosti le 10 Din v svoj žep. To pot pa ga je pri dejanju dobila budna natakarka, ki je poklicala ljudi na pomoč. Prihitieli so iz sobe sode sobe godbeniki novomeške godbe, ki so hoteli umetnika odvesti na policijo, čemur pa sta s supria njegova tovariša. Oprešnik je na jezo ubil kozarec, katerega je plačal z ukradenim desetakom, nato pa so jo vsi trije jadno odvrnili v Kosačovo gostilno na prenočišče.

Potočnik Ernest se je ta den več dni od svojih tovarišev in poizkušal srečo na svojo pest v gruči rekrutov, ki so se nahajali v Grobovski gostilni na Glavnem trgu. Med njimi se je izdajal za rezervnega oficirja in jih počeval na prav nesramen način, kako se naj ponašajo pri voljakih. Naposled se jim je predstavil za akademskega slikarja. Med pijančevanjem se je pričel objemati z rekruti, zlasti je stiskal k sebi rekruta Pirca Josipa iz Velikega Podljudna, v katerega hlači žep so zašli Potočnikovi dolgi prsti. Pirc je po tem temnem objemu kmalu opazil, da mu manjka 60 Din. Tatvine je bil osumljen Potočnik, ki je med glasnim vpitjem in prepirkom pobegnil.

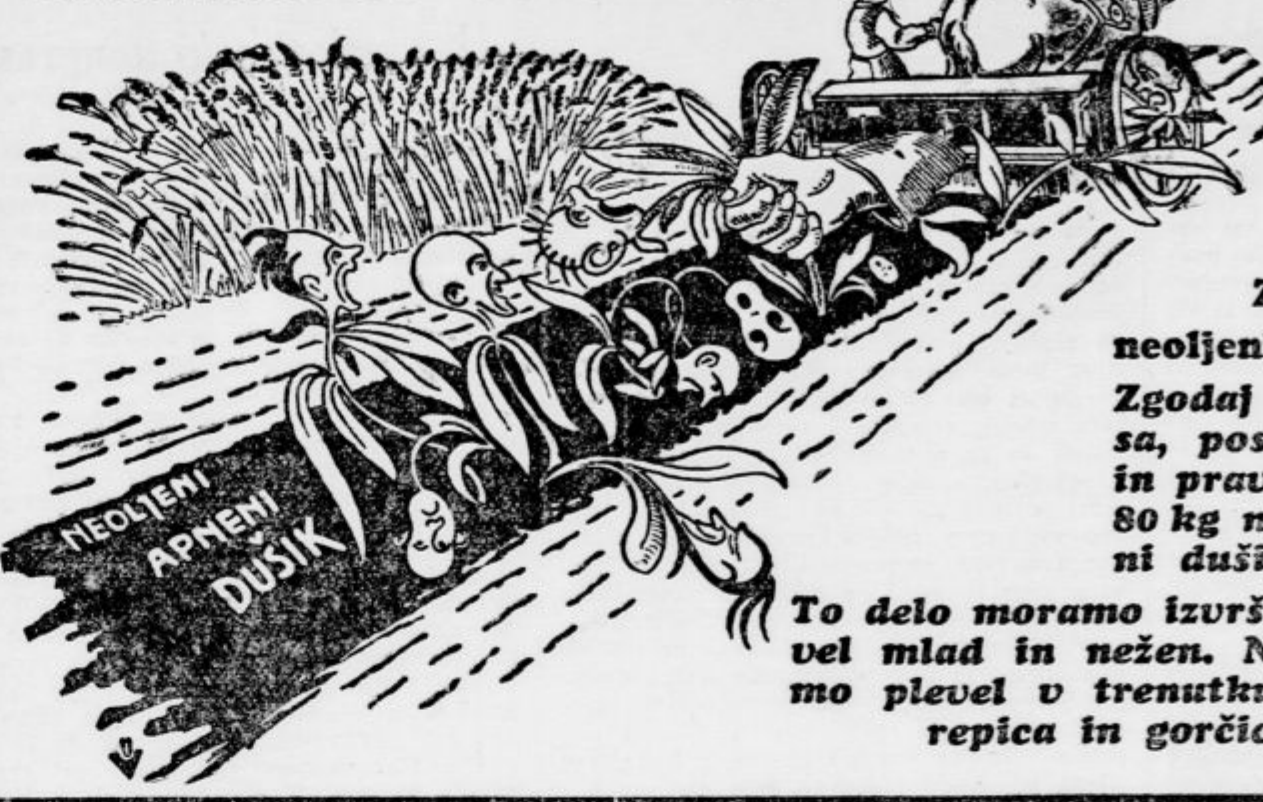
Zadeva je bila prijavljena policiji in orožnikom, ki so začeli zasledovati pobeglega Potočnika. Po tem dogodku so kmalu prišli na uho policije tudi druge čedne reči, ki jih je zakrivala ta trojica, nakar so moške postavile obkrožiti njihovo prenočišče in vse tri aretirali. Na policiji so se mladeniči skrajno predrzno obnašali. Izjavili so, da niso dolžni odgovarjati na vprašanja in da se bodo zagovarjali pred sodiščem, kjer bodo navedli imena odličnih moč, ki se bodo potegnili za bedne umetnike. Oprešnik, ki je ponujal v nakup slike, je privatnikom izjavil, da prodaja slike, ker je v tem primoran, in da pričakuje kot akademski državni stipendij. Vsi mu je potrebna za nadaljevanje študija. Varnostni organi so mnenja, da jim je prišla v roke prav drzna pustolovska družba, ki mora imeti še kaj drugega na vesti. Čedna tripererna detelja, pri kateri so našli 410 Din gotovine, je bila izročena v zapore okrožnega sodišča, kjer jim bo preiskovalni sodnik izprašal vest.

tudi spoštujelo v svojem naličnem, a vendar naravnem srcu. Se celo divja koza postaja na peščenem obronku in strmi v to veličastno življenje, čegar drobci je tudi ona sama. Samotni ruševci se sprepletata med vejami in vrhovi stoletnih hod in hrib, a molči, ker noče s svojim nebranim glasom motiti majniške idile, povdajoče z vso prelestjo po vesoljem Martuljku. Samo tam dol ob brsteh senožeti se oglasa preglasni koblar, a njegov glas zveni v tem ubranem razpoloženju kakor pobleven zvonec.

V divji jarek se je zaprl goreti potok. V majnikovem dihu se je razmeščal sneg po gorskih stenah, vse skale se solze in dihajo iz sebe toploto, ki je težja kakor gorkota, ki jo sonce lije na planine. Vodice se zbirajo in zvené preko skal, kakor da bi se trkili v globoke kotanje rumeni cekini; doh pod zamazanim plazom pa hrume v jarek in vrše po njem skozi vso planoto, skrivajoč se za samotnim Akom. Potok je dobil čudovito belo barvo in skoro ni videti pen, prišlehi se nad skalami, ki jih je plaz nametal v strmo strugo. Slapi bobne vsepovedo, a to bobnenje ni tako zamolklo in tušno kakor ob jesenskih zimskih dneh. Človek stoji globoko doh pod slapom in posluša to bobnenje. In se mu zdi, da so ti glasovi samo pesem, samo himna, ki se je ševila naravnost iz planinskega majnika, iz osrčja divjih gora, vriskajočih v svojem rešenem življenju in hrepenenju proti soncu samemu.

Gozdovi se tresejo v sončnem žaru. Vrhovi se zibljejo v taktu neke čudne pesmi, ki je ne sliši in ne razume človeško uho. Velike vrste v bledem zelenju, svišči žiljasti drhte nemirno, kakor da jih drugega k

Kmetovalčev sovražnik

je plevel

Zatrema ga z neoljenim apnen. dušikom Zgodaj zjutraj, ko je še rosa, posipamo enakomerno in prav na tanko — okrog 80 kg na 1 h. jutro — apneni dušik po žitnem polju.

To delo moramo izvršiti sedaj, ko je plevel mlad in nežen. Najuspešnejše zatremo plevel v trenutku, ko razvije divja repica in gorčica 4-6 listov.

Sokolstvo

Iz Češkoslovaškega Sokolstva

Dne 23. in 24. aprila je zasedal v Tyrševem domu v Pragi zbor župnih prosvetarjev. Ob tej priliki je bil tudi ovestljen pokojni dr. Jos. Scheiner kot sokolsko-prosvetni delavec. Njegova deviza pri tem delu je bila: najboljši učinkovito sredstvo v sokolsko-prosvetnem delu je vzgled! — V letu 1931. se je vršilo v okviru ČOS v 2787 društvih 34.890 nagovorov pred vrsto, v 2622 društvih 10.908 predavanj, v 1150 sokolskih društvih 2318 »besed«, v 1196 društvih 4435 debatnih večerov, v 2394 društvih 5964 dramatiških prireditev, v 1446 društvih 4372 poučnih izprehodov, dalje 881 koncertov, 1706 akademij in 127 razstav. Župnih prosvetnih šol je bilo 38. Čez 1500 društev ima lastne gledališke odre; od iger, ki so se igrale, jih je bilo čeških nekaj čez 93 %. V prosvetno šolo ČOS, ki bo v času od 14. do 27. avgusta, bodo poslane svoje tečajnice tudi jugoslovanska, lužičkosrbska, ruska in ameriškočeška sokolska organizacija. — V najkrajšem času izide v založbi ČOS knjiga »Tyršev teleovik« od dr. A. Pechláta, danes pač najboljšega češkoslovaškega teoretika v zadevah Tyrševoga telovadnega sestava. Knjiga se sama najkrajše priporoča. — Em. Strunc, avtor skupnih vaj, ki jih bodo izvajali levi člani na vsesokolskem zletu, pa je napisal knjižico »Studie prostih evenc«, v katerih podaja način, kako se da 320 prvini primiti v 20 telovadnih urah. Mnogo pažnje polaga na vezanje prvini. Knjižica, ki ima tudi 194 slik ter stane 16 Kč, se naroča na naslov »Sokolski župa Plzeňská — Plzeň, Sokolovna.« — Dne 4. aprila je umrl v Parizu najstarejši tamonjši član češkega Sokola, br. Václav Mila, roj. 1846. leta, — 30. aprila in 1. maja so v Pragi zborovali uredniki češkoslovaških sokolskih listov. V državnem zakonodajstvu ČSR je izšla dobra, mladinski namenjena in z več slikami opremljena brošura »Miroslav Tyrš«, ki jo je napisal sokolski nadzornik dr. A. Sturm in ki stane 70 hal. č. (ne bilo bi morda slabo, če bi tudi naša banovinska založba sokolskih knjig izdala za slovensko sokolsko mladež takšno ceneno knjižico). — Nedavno je slavil svoj 75letnik znan češki Sokol, »sokolski rebelant kolinski« Alojz V. Prager. — Dne 8. maja popoldne se vrši na Strelskem otoku v Pragi sokolski taborček vseh praških in najbližjih okoliških sokolskih društev. Na tem taboru izpregovorijo novi starosta ČOS, ki bo izvoljen isti dan dopoldne. — Češkoslovaško vojno ministrstvo je izdalo ukaz, da se morajo vse letošnje vojaške tekme vršiti pod naslovom »v proslavo 100letnice dr. Miroslava Tyrša«. Tako bo pod tem naslovom tekmovala pešadija in streljanju in metanju bomb, topništvo v streljanju s topovi, ženijske trupe v veslanju itd. M. K.

Sestanek sokolskih urednikov v Pragi. Koncem aprila se je vršil v prostorih ČOS v Pragi zbor sokolskih novinarjev iz cele Češkoslovaške, ki sta mu kot gostja bila prisotna zastopnika jugoslovanskega sokolskega tiska br. Franjo Malin iz Novoga Sada in Stefan Čelar iz Ljubljane. Tudi Rusi so poslali svojega delegata br. Belgovskega. Zborovanju je nadalje prisostvovalo 45 urednikov župnih vestnikov, 10 tiskovnih referentov žup, 6 redakcijev sokolskih vestij v dnevnih novinah ter ves tiskovni odbor ČOS.

Zbor je vodil br. dr. Dosoudil, ki se je v svojem otvoritvenem govoru spominjal tudi urednika »Sokola« br. dr. Scheinera, pred kratkim umrlega staroste slovenskega Sokolstva. Redakterji, ki se sestanejo vsako leto po enkrat, so obravnavali to pot zelo zanimiva tema, tičbo se sokolskega tiska, vsesokolskega zleta itd. Posvetovanja so trajala dva dneva; po njih so si sokolski novinarji ogledali ogromno zletišče na Strachovu pod vodstvom predsednika stavbnega oddelka br. inž. Petru.

Transporti članstva v Prago se bodo vršili ločeno preko Madžarske in Avstrije. Mogoče pojke nekoliko žup tudi po Donavi. Prijavljeno je toliko članstva, da bo treba 8 posebnih vlakov preko Maribora, Koprivnice, ozroma Subotice. Transporti bodo dospeli v Prago 1. julija, vrčali se bodo 7. julija.

Češkoslovaško Sokolstvo ima 3161 sokolskih edinic, od tega 2906 društev in 255 čet. Članstva je 359.440, naraščaja 73.438, dece 230.824. Dece je bilo moške 108.957, ženske 121.867, naraščajnikov 38.597, naraščajnice 34.841, moškega članstva 256.326, ženskega pa 103.114. ČOS ima tedaj 663.702 pripadnikov ali dva in pol krat toliko kakor jugoslovansko Sokolstvo.

O pokojnem starosti dr. Scheinerju pišejo nemški turnerski listi, da je bil odkrit nasprotnik Nemcev, obenem pa naglašajo njegovo izredno požrtvovalnost in delavnost ter ga stavijo kot vzor vsem nemškim turnerjem. Pripišejo mu zlasti velike zasluge glede uedinjenja vsesa slovenskega Sokolstva ter dobesedno podpirajo, da je bil pokojni starosta po Tyršu najslavnejši voditelj vsesa Sokolstva.

Tyršev park in ulica v Bratislavi. Mestni svet v Bratislavi je sklenil proti glasovom Madžarov, Nemcev in slovaških ljudovcev poimenovati največji, sedanjí petražlski park in ulico ob njem s Tyrševim imenom.

Sprejem ruskih Sokolov v Mednarodno telovadno zvezo je sklenjena stvar. Pravkar je dobil ruski Sokolski savez za granicami obvestilo predsednika MTZ, da so sprejeti in se lahko udeležijo že prihodnjih mednarodnih telovadnih tekem. Formalni sprejem pa bo sledil na seji MTZ na vsesokolskem zletu v Pragi. Sedaj tvorijo Mednarodno telovadno zvezo telovadne unije v Angliji, Belgiji, Češkoslovaško Sokolstvo, Lotiška, Finska, Francija, Jugoslovansko Sokolstvo, Luxembourg, Nizozemska, Norveška, Poljsko Sokolstvo, Rusko Sokolstvo za granicami, Rumunija, Madžarska, Svica, Švedska, Italija, Bolgari, Španci, Portugalska, Zedinjene države severnoameriške, Čile, Urugvaj in Egiptani.

Odprava naraščaja Sokola Jugoslavije na vsesokolski zlet bo štela 500 oseb, 320 naraščajnikov in 180 naraščajnic. Za odhod v Prago je določen 22. junij iz oddaljenostih žup tako, da se bo nato skupno odpeljal in despel v Prago 24. junija zvečer. Kot povratek je določen 30. junij. Naraščaji bo skupno z vodniki potovali s posebnim vlakom.

Jugoslovanska Sokolska matca bo imela 20. t. m. ob 17. redno glavno skupščino v Narodnem domu. Na dnevnem redu so poročila načelstva in nadzornega odbora. Velik sokolski tabor se bo vršil danes na Strelskem otoku popoldne. Sklicalo ga je praško Sokolstvo, da začuje novega starosta češkoslovaškega Sokolstva, ki ga bo izvolil danes predpoldne odbor (glavna skupščina). Tabor pa se nadalje vrši tudi z ozirom na zletne priprave, kjer je vendar praško Sokolstvo angažirano v prvi vrsti kot odlično sodelujoči činitelj. Istočasno bo oddajal govore tudi praški radio vsem zbranim društvom v ostalih krajih, tako da lahko trdimo, da bo danes popoldne iskorekto zbrano vse češkoslovaško Sokolstvo in bo poslušalo besede svojega novega starosta.

Telovadna akademija zagorskega Sokola se je vršila na praznik ob lepi udeležbi občinstva. Otvoril jo je naraščaj z deklaracijo Ganglovega »Pohoda Sokolov«, za njm pa je v belih oblekah nastopila s srčkanimi vajami s palicami ženska deca pod vodstvom s. Bergrove. Potem pa je petorica naraščajnikov odvezala težke proste vaje. Vodil je br. Čermel. Nato se je razvilo vse ob igrab moške dece. Za dečki so dokazale tudi članice, da so pričele živahno delovati. Njihove vaje z obroči so bile nagrajene z obilnim odobravanjem. Vodila jih je s. Klunova. Orodna telovadba članov je bila prav dobra, zlasti nekateri bratje so se odlikovali. Sledila je z dobro izvajanimi prostimi vajami moška dela, nato pa naraščajnice z »narodnimi kolici«, ki so jih prav bravurno odpledale in odvezale. Končno so zaključili spored člani, ki so izvajali težke proste vaje v sedmorici pod vodstvom br. Kluna in pokazali, kaj vse se da doseči. Vse večje je spremljal na klavirju br. Kulot. Zal, so morale pevke točke gđ. Kajzelove odpasti zaradi njene obolostoli. — Akademija je bila skrbno pripravljena, vsi oddelki so dokazali ravno pot zagorskega sokolskega društva. In tako bodi!

Sokol Maribor matca v prvem četrtletju. Letos bo obhajala mariborsko matično društvo 25letnico. Zvesto tradiciji nadaljuje za počelo delo z velikim uspehom, kar priča tudi četrtletnje poročilo za 1932. V tehničnem pogledu je bilo vpisanih povprečno 97 telovadcev, 88 telovadke, 104 naraščajniki, 82 naraščajnice, 173 moške dece, 192 ženske dece. Telovadnih ur so imeli vsi oddelki sku-

paj v prvem četrtletju 122, obiska pa je bilo skupno 11.676, ali povprečno na mesec 8832 ali na eno telovadno uro okrog 97 oseb. Prednjačkemu zboru gđ. torej vse priznanje za tako dobro odpravljeno delo pod vodstvom br. Dekleve in a. Živičeve in svedca ostalih vseh vadičeljev in vadičelj, ki so vršili tudi idejno vzgojo po telovadnicah v obliki nagovorov pred dvoredno skupno v preteklem trimeslju 79 krat. Razen tega pa se je vršilo ob strani prosvetnih organov še 14 administrativnih predavanj, 6 izletov, 2 razgovora in 11 lutkovnih predstav za mladino in 1 za odrasle. Drugo četrtletje pa bo v znamenju Prage, kamor se društvo s svo vno mo pripravlja. Svoje 25letnico pa bo praznovalo 4. in 5. junija, upamo, da s vsem uspehom. — M. K.

Kako deluje »Tabor« za primorske rojake

Nedavno se je vršil, kakor smo že poročali, l. redni občni zbor »Tabora«, na katerem je društvo polegalo obračuna svoje prve poslovne dobe, ki je prav važna skica za emigrantski življenj iz Južne Krajine. Delovanje društva je bilo usmerjeno v glavem na kulturno in socialno polje. Društvo je s kulturnim delom izobraževalo članstvo in ga navedavalo na domačo zemljo, na drugi strani pa me je v teh hudičih časih pomagalo tudi socialno. Toda karitativno delo ni bilo vezano same na članstvo, temveč je društvo pomagalo tudi drugim, kolikor je moglo.

Kulturno delo je bilo osredotočeno na rednih tedenskih sestankih, ki jih je bilo v vsem letu 43 a povprečno udeležbo 120 članov. Na teh sestankih je bilo 32 predavanj (1 sklopiščno). Za članstvo sta se vršila večer primorske pesmi in večer primorske šene, za javnost pa večer emigrantske mladine, ki je bil važen tako v propagandnem kakor tudi idejnem pogledu. Vršile so se danje proslave 10letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra i. in proslave 13letnice osvobodjenja, komemoracija 50letnice smrti škofa Dobriča, komemoracija za pokojnim naškofom dr. Sedejem in za baviščankami in za puljankami žrtvami in druge zavestnosti. Skupno z drugimi društvi se je pričel mladeniški tabor v Trobojah na Goronskem. Društvo se je udeležilo odditja Levstikovega spomenika v Vel. Laščah, Viharjevega v Plinži in kralja Petra v Ljubljani. Društvo je priredilo Gregorčičovo akademijo in skupno z »Zoroc« javno prireditev v Šiški, Martinov večer, Silvestrovo in prazno nedeljo in skupno z odborom za nameršanje beguncev božično, pri kateri je prejele živila, obleko in denarno podporo nad 120 brezposelnih emigrantov. Pevski zbor je sodeloval pri vseh društvih prireditvah, pri vseh mašah za našimi mučeniki, za pok. dr. Slavkom in na obkoleni molitvi za Primorje, dalje pri proslavi 60letnice Maše Gromove in Iva Scačina ter je gostoval na prireditvi »Zanjev v Kranju. Mandolinski sklad je nastopil na sv. večer v radiu in pri društvih božični ter je sodeloval pri večeru emigrantske mladine, na katerem je bilo pogosteno 120 brezposelnih. Društvo je priredilo 14 izletov. Za vzgojo članstva je skrbela šolska šola, ki se je vršila pozimi ob nedeljah popoldne in se je zaključila s govorniškim točajem, ki ga je vodil s. dr. Stojan Bajč.

Društvo je stalo v tesnih stikih s ostalimi organizacijami in šole danes 526 članov in članic.

Vse kulturne prireditve so imele same naloge preskrbeti sredstva, s katerimi naj se pomaga najbednejšim. Po prvi prireditvi v Šiški, ko je društvo dobilo prva sredstva, se je tudi sprošila ideja prenočišča.

V enem letu obstoja je društvo imelo skromnih sredstev, ki so se nabrala iz članarine, prireditve in nabiranih akcij, izdalo 11.000 Din denarnih podpor 98 prosičcem, dvema se je plačalo stanovanje in trem obleke. Stroški za prenočišče, ki je bilo odprto 1. decembra lani, v katerem je 11 postelj in katerega se je do danes poslužilo nad 80 brezposelnih, znašalo do danes 7000 Din. Stroški za najemnine in opravo so vsak mesec veliki in poleg tega vzdržuje društvo še svoj lokal. Poleg denarnih podpor in oskrbovanja prenočišča je izdajalo tudi obleko, perilo in obutev, kar se je nabralo pri nabiranih akcijah. Z oblačili se je pomagalo petim družinam in 82 delavcem. Razdelilo se je: 20 parov moških čevljev, 8 parov ženskih in 2 para otroških, 6 moških suknjev, 20 parov moških hlač, 16 jopičev, 12 telorjakov, 24 parov moških in 13 parov ženskih nogavic, 6 ženskih oblek in 40 kosov perila. Delavni ženski odsek se je pri tej akciji zelo izkazal.

Da je moglo društvo izdati toliko podpor in obleke, gre zahvala številnim darovalcem in časopisju, ki je podpiralo vse akcije. Za hitro vzpostavitev prenočišča pa se je zahvaliti pred vsem starbniku g. Tomažiču, ki je skrbel za material in za kurjavo preko zime, za kar mu je društvo izreklo na občnem zboru javno zahvalo.

Majnik v Martuljku

Kmetijski filozof pravijo, da je sleherni stvar na svetu živa in da preživlja prav tako življenje kakor človek v svojem vsakdanjem stremiljenju. Tudi trdi kamen živi, ker ima v sebi menda prav tako srce kakor človek, ki pa si domišlja v svoji zaslepljenosti brezposelnosti, da ima samo on pravo do razuma. Kmetijski filozofov je pri nas zadosti, saj je vsak kmet pri nas filozof zasede in po zna naravne skrivnosti in zakone velike boji, kakor da je zajel modrost iz učnih knjig.

Kmetijski filozofu ne bo nihče težji iz glave prepričanja, da tudi gore žive in jih uprav majnik prebuja iz spanja, v katero sta jih zabilala zima in sneg. Ker je kmet tesno navezan na naravo, bi mu človek skoro verjel, da je vse to kakor pravilica, ki si jo je izmislil star ded v topli grebci. A čudno — bolj ko gledaš v nemo skalovje, bolj se ti vsiljuje prepričanje, da so gore res žive in skoro vidno sopoje v pomladnem ozračju, ki se mehko stiska k njihovim razgaljenim prsim. Ves Martuljek šumi v prijetnem konjenju in po vsem gorskem svetu se ziblje v pokojnem vetru mehak vonj, kakor da so vse Martuljekove gredi na gosto posejane s samimi šmarnicami.

Majnik je živ, zato so žive tudi Martuljekove gore, ki se kopajo v njem. Kmetijski filozofi imajo prav, — življenje, ki ga ne bomo razumeli mi mestni ljudje nikoli, a se po planinah svojo stlažno pot; vsak žarek, vsak dihaval, vsak glas je priča onega življenja, ki ga je prebudil majnik in ki ga ima naravnost v dolino, kjer žive ljudje, ki poznajo do potankosti to življenje in ga

Ob desetletnici ptujske Glasbene Matice

Sedanjí odbor ptujske Glasbene Matice: Sedijo od leve proti desni: prof. Vodnik, ga. Bratna, predsednik Gorup, sredi pogravar Mahnič; stojijo od leve proti desni: gg. I. Gabrijel, Sterk, mg. pohr. Bogo Orožen, Vinko Šerona, Fras Ferdo in Milko Senčar.

Kongres Ferijalnega Saveza

3. maja se je vršil v Beogradu kongres Ferijalnega saveza, katerega se je udeležila tudi dravska banovina z delegacijo 33 članov pod vodstvom komisarja g. prof. Pavliča Rada iz Ljubljane. Delegati so se odpravili 2. maja zvečer iz Ljubljane in dospeli naslednje jutro v Beograd, nakar so takoj odšli v II. moško gimnazijo, Poincaréjeva 29.

Kongres je otvoril komisar Ferijalnega saveza g. inšpektor Pribislav Zarič. V svojem govoru je naglasil, da je bil komisariat dober prenos v avtonomnem delovanju Ferijalnega saveza, kar dokazuje predvsem dejstvo, da se je blaginja opomogla za približno 400.000 Din, pa tudi porast članstva skoro v vseh banovinah jasno priča, da so z ukinitvijo oblastnih odborov začela poverjenstva delo po dobro začetih smernicah. Skoro fenomen v porastu članstva v banovinah je dravska, ki šteje letos preko 4000 članov in članice (prej 3000) in zavzema s tem po moči članstva drugo mesto v državi. To je vsekakor napredek, na katerega more biti komisariat dravske banovine ponosen.

Po komisarjevem govoru je bilo izvoljeno predsedstvo kongresa. Izmed Slovencev so bili izvoljeni kot prvi (I.) podpredsednik prof. Rado Pavlič, kot tajnik Strojini, akademik. Po kratkem govoru predsednika gosp. Bubiča se je javil k besedi komisar dravske banovine gosp. R. Pavlič, poudarjajoč, da kot vodja druge najmočnejše enice v Ferijalnem savezu zastopa mnenje svojih podružnic. Izjavil je, da bo v soglasju s svojimi podružnicami glasoval za listo, katero bodo delegati sporazumno predlagali. Izjavlja, da delegacija želi in hoče strnjenejša dela, poštenega delovanja in medsebojnega zaupanja. Vsemu članstvu naj bo dolžnost delovati za prenovit in čim boljše upravljanje FS.

Glavna točka dnevnega reda je bila volitev upravnega odbora. Po triletnem odmoru, v katerem se je soglasno izvršila verifikacija mandatov, je bila predlagana lista s nosilcem g. profesorjem Kneževićem. Lista je bila izvoljena soglasno, nakar je povzel g. profesor besedo, zahvaljujoč se za zaupanje, katero so mu delegati izkazali. Dejal je, da bo s vsemi silami deloval v smislu zahtev članstva in ugleda celotne organizacije. Med službenimi so delegati stali pri novemu centralnem odboru vprašanja, predloge in želje. Med temi bi predvsem vodili preuredbo pravil, katero naj reši prihodnji kongres, dalje zahtev 75% popusta na železnicah, 50% na državnih avtobusih. G. Knežević je na te predloge odgovoril, da bo skušal doseči uresničenje tega. Kongres je z velikim odobravanjem imenoval gosp. inšpektorja Zariča za častnega člana za službo, katere si je pridobil z delovanjem v Ferijalnem savezu.

Izmed Slovencev so prišli v novo centralno upravo: g. prof. Pavlič, kot komisar dravske banovine; Strojini, akademik iz Ljubljane, kot tajnik; Kotnik, dijak iz Maribora, kot nadzorni član; Aljantič iz Ljubljane kot namestni član upravnega odbora in Orožen, dijak iz Celja, kot namestni član nadzornega odbora.

Na prvi seji upravnega odbora, ki se je vršila istega dne v pisarni Ferijalnega saveza, je imel g. prof. Pavlič govor, v katerem je zahteval, naj se v vseh tiskovinah upošteva tudi slovenščina, glasilo »Ferijski list« naj bo res dostojno tako velikega društva, zlasti naj se pazi, da bodo slovenski članki pravilno napisani. Zato naj uprava najame korektorja Slovence, ki bo za majhno odškodnino rad opravljati ta posel. Po navedbi še nekaterih internih organizacijskih predlogov je g. Knežević omenjeno vzel na znanje. Na kongresu je prebral delegat podružnice Ferijalnega saveza na ljubljanski univerzi Strojini resolucijo svojega članstva, katere je bila s silnim odobravanjem navzočih sprejeta. Ob pol 13. je novi predsednik zaključil kongres. A. Z.

Lutkovna gledališča na Slovenskem

V zadnjem času je opaziti, da se je lutkovna umetnost pri nas začela naglo razvijati, znak, da je ta pojav zdrav. Brez dvoma je za mladino velikega vzgojnega pomena.

Prvo lutkovno gledališče je osnovel pri Slovencih Milan Klemenčič; to nam je še danes v dobrem spominu. Nadaljnji korak v tem razvoju zaznamujemo z ustanovitvijo lutkovnega gledališča »Češko obce« v Ljubljani. Pri tem je treba poudariti, da ima gledališče močnejši razvoj kot omenjeno gledališče kakor tudi za splošni razvoj lutkarstva pri Slovencih največ zaslug. Skol I. na Taboru je leta 1927. osnoval lastno gledališče, že leto kasneje pa beleži kronika ustanovitve lutkovnega odseka pri Ljubljanskem Sokolu, ki uprizarja skupno s Češko obco na istem odru. Poznavalci, ki posejajo te predstave, trdijo, da so uprizaritve po inscenaciji kakor po izvedbi na dosedanjem višku lutkarstva v Sloveniji. Hvalevreden je trud, da ta oder prinaša največ novitet v sezoni. Lutkarji Ljubljanskega Sokola so tudi prvi uprizarili predstave za odrasle. Na pomenju Ljubljane si je ustvaril Sokol Zgornja Šiška l. 1930. svoj lastni oder. Vse priznanje moramo izreči br. Plančku za ustanovitev in za nadaljnje uspešno delovanje tega odra.

Prednost lutkovnega gledališča je v tem, da ni vezano na večja mesta, marveč se lahko ustanovi tudi v krajih z malim številom prebivalstva, in z neznatnimi sredstvi, če je le dovolj razumevanja, znanja in ljubezni do lutkarske umetnosti.

Tako imamo že danes lepo urejena lutkovna gledališča tudi na kmetih. Dol. Logatec ima preko 80 lutk domačega izdelka, lepo se razvijajo tudi odri v Ribnici, Novem mestu in Kranju. V razvoju našega lutkarstva je Mariborska župa postavila letos z lutkarskim tečajem nov mejnik. Tečaj se je udeležilo 23 društvenih delegatov, ki so prisostvovali predavanjem in praktičnim demonstracijam z miniaturimi modeli pozornice, lutk in kulisa. Vsekakor gre torej prvenstvo Mariborski župi zaradi njene agilitnosti in stremljenja, da bi utrla pot lutkarstva v najširšo ljudsko plast. Kljub uspešnem in požrtvovalnemu delu na tem polju pa slovensko lutkarstvo ne najde razumevanja in podpore pri merodajnih faktorjih.

Gotovo je ta panoga kulturnega dejstva še mlada; prej ali slej mora njena

vzgojna umetnost zajeti ves narod. Največja ovira nadaljnjemu razvoju našega lutkarstva je pomanjkanje domače literature. Zeleti bi bilo, da bi se naši pisatelji na tem polju intenzivneje udeleževali ter nam ustvarili izvirnih del, ki bodo obogatili dušo naše mladine.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

Dve ženski veseloigri

Da je naš ženski svet tudi v današnjih časih, ko moški že ne znajo drugega kakor tarnati o krizi, ohranil dovolj vedrine, nam pričata dva dokaza, dve veseli originalni igri, ki sta izšli izpod ženskega peresa. Preteklo nedeljo so v Žužemberku uprizarili komedijo učiteljice Ruže Petelinove, sino-

G. Ruža Petelinova

Si pa je bil na Šentjakobskem odru v Ljubljani krst spevoigra, ki ji je tekst ustvarila gospa Metka Bučarjeva. Ni tu mesta, da

Ga. Metka Bučarjeva

bi obe stvaritvi s vatiom merili in na gram tehtali njuno umetniško vrednost — podčrtati smo samo hoteli, da obe igri nista prav nič solzavi, temveč kipeči od življenjske radosti. In že v tem je nekaj ceno za današnje čemerikavo dobo.

Pomlad pospešuje

v zaščito vaše z zimskimi oblačili omehkane kože skrbno nego z

VEA IN CREME

Nivea-krema pronikne zaradi tega, ker vsebuje Eucerit, globoko v kožo, hrani in krepi tkivo in pospešuje delovanje stančaja. Povzroča torej oni poživljajoči impulz, po katerem pridobi koža zopet svojo naravno gladkost in napetost in s tem zopet dragocen, nežen, mladostno svež izgled.

Nivea-krema: Din 5 — 22.

Jugosl. P. Belersdorf & Co. d. s. r. o. Maribor. 64

Ko kupuješ radio, se obrni na nas! Zahtevaj naš novo izišli cenik!

RADIO

Ljubljana
Miklošičeva cesta 5
telefon 3190

Smrtna žrtev podivjanega bika

Novi sela, 7. maja. V torek popoldne je skoro vsa banjloška župnija spremljala zadnjemu počitku tragično preminilega 50-letnega posestnika Jožeta Ložarja. Pogreb je pokazal, kako so cenili moža, ki je bil znan daleč naokrog kot pameten gospodar in skrben družinski oče.

Pretekli petek je posestnik Ložar še zdrav delal na polju in ni slutil, da ga bo zadela tako nesrečna smrt iste večera. Zvečer je bilo treba gnati živino na vodo. To delo je dosedaj opravljal najstarejši sin. Ker ga tokrat ni bilo doma, se je odpravil gospodar sam in pogljal živino proti vasi mlaki. Med živalmi je bil tudi mlad bik, ki je že med potjo nagajal gospodarju in uhajal. Komaj ga je spravil proti mlaki, se je bik obrnil proti gospodarju, se zaletel vanj in z vso silo treščil Ložarja ob cementirano obzidje mlake.

Ložar je obležen nezavesten na tleh. Podivjani bik je navalil na ležečega gospodarja, ga začel obdelovati z rogi in mu pri tem stlačil prsni koš. Nesrečo so zaznale najprej neke ženske, ki so tudi gnale živino na vodo. Te so začele bika dražiti, da bi se obrnil proč od Ložarja, kar je tudi storil. Bilo pa je že prepozno. Hudo ranjenega moža so nato odnesli v hišo in poklicali iz Broda zdravnika. Posestnik Ložar je ležal nezavesten dva dni, nato pa je, ne da bi se zavedel, v nedeljo zvečer umrl. Ložar zapušta ženo in deset otrok, od katerih sta komaj dva preskrbljena.

Akademija materinskega dne

Ljubljana, dne 7. aprila. Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani je imelo dober zamisek, privediti v proslavo materinskega dne, ki se praznuje v nedeljo po vsem kulturnem svetu, koncertno akademijo, ki se je vršila pretekli petek ob 20. uri v dvorani hotela »Union«. Čisti dobiček je bil namenjen pomoči potrebnim materam in počitniški koloniji; po odzivu publike sodeč pa ne bo preostalo dosti ne za eno ne za drugo, kajti dvorana je bila primeroma slabotno zasedena, dasi je spored navajal najbolj atraktivna imena našega umetniškega kadra. Uvodoma je spregovoril o materi pesnik Oton Zupančič toplo besede, čemur je sledila solopevska točka konservatorista Draga Zagorja. Dramska igralka ga. Šaričeva je nato recitala Camkarjevo »Skodelica kave« in Heinejevo »Romanje v Kevlaare«, oboje s posebno nežno gorkoto v glasu. Največji uspeh večera je bil nastop gđ. Majde Lovšetove, ki je dovršeno zapela Blehovo »Pesem o mami« ter Zajčjevo »Kolo«, ki ga je morala ponoviti. Mlada Lovšetova se razvija kot perka zelo pozitivno in se zdi, da bo vzorno pevsko kulturo svoje ge. matere in učiteljice z velikim uspehom nadaljevala. Prav tako je bil odlični nastop ge. Pavle Lovšetove, ki je zapela obsežno Debussyjevo arijo iz opere »L'enfant prodigue« — mladostno delo, ki še ne kaže povsem lica kasnejšega mojstra impresionizma — ter je morala na ne-

nehajoč aplavz dodati še Pavličevo »Vrabcu in strašilo« — ljubko pesmico, ki ji je prinesla znova nedeljeno odobravanje. V podajanju takih veselo-nežnih svežih pesmi je ga. Lovšetova nedosegljiva, posebno ako ji nudijo prilike, pokazati njeno odlično glasovno tehniko. Namesto klavirskega tra, ki je bil napovedan, je nastopila violinistka ga. Brandlova z dvema solističnima točkama, ki ju je izvajala s temperantom in okusom. Napovedani oktet »Ljubljanskega Zvona« je takisto odpadel. Operni pevec St. Marčec je zapel lirčno Hatzejevo »Majka«, eno Gotovčev »Anakreontsko« s posebnim, jugoslovenskim zanosom in temperamentom, ter arijo iz Giordanove opere »Andrea Chénier«. Spored je zaključil nastop pevskega zbora prosvetnega društva »Tabore«, ki ga vodi g. Venturini. Nastop tega društva smo pozdravili ob priliki proslave 60-letnice ge. Maše Gromove, kjer je sodeloval s prav tako lepim uspehom. Mlademu zboru, ki se očividno ni v sedanjih materialističnih časih ne strahla truda in požrtvovalnosti, je želeli čim lepši razmah.

Nastopajoče soliste je spremljal pri klavirju g. Marjan Lipovšek, ga. Brandlova pa dr. Danilo Švara. Nastopajočim solistinjam so bili poklonjeni šopki. Koncert so obkraljali vsi odlični predstavniki našega družabnega sveta, predvsem pa seveda članstvo kola jugoslovenskih sester. L. M. S.

Zrtev kanadskega rudnika

Nedavno se je smrtno ponesrečil v rudniku niklja v Sudburyju v Kanadi rojak Josip Kraljič iz Kremenca pri Igu. V rudniku je bil zaposlen že tri leta.

Branko Sodnik: Prijateljica umetnosti

Ne vem, ali naj bi ji zameril, ali ne. Zaradi tega, kar se mi je zadnjič zgodilo.

Sedim v kavarni z gospodično. Lepa je in interesantna. Sedim torej tam in neprestano me izprašuje. Zdjaj o literaturi, zdjaj o umetnosti, zdjaj o bogve čem.

Povedal sem že, da je bila lepa. Prav lepa celo. Lepe črne oči je imela, dražestni nos, da bi ji ga človek kar odgriznil, in črn klobuček čez oči. Ustne seveda z rdečilom namazane in lica napudrana, toda tega smo danes že tako vajeni, da se nam zdi ženska brez obojnega nemogoča.

Na tihem naj vam povem še to, da sem bil v njo malce zaljubljen.

Ne vem o čem sva že ravno takrat govorila. Aha, o slikarjih, o Rafaelu.

Kaj je prav za prav na njem, na njegovih slikah, da jih slave kot nedosežne umetnine?

Kaj je na njih? Poglejte, gospodična, te slike! Saj ste že kdaj videli katero. Opazili ste neki mir in milino, ki veje iz slednje črte.

Da, da, je pritrtila. Takoj sem opazil, da nekaj ni v redu. Njene misli niso bile pri Rafaelovih slikah. Biti so morale neke drugje. Pri meni? Sedela sva drug zraven drugega in opazil sem, da leze čedalje bliže k meni. Kaj naj

to pomeni? Toda nisem se dal zmotiti.

»Vidite, gospodična, tak je površen vtis, ki ga dobite, če opazujete te slike samo mimogrede, brez globljih misli. Nekaj mehkega... Če pa pa se vživite vanje, če zaživite v vas, v vaši duši slednja poteza slikarjevega čopiča, če zadah slednji odtенок barve, ki ga je nanesele roka umetnika, če vam postane slika nekaj več, če zaživite v vas, tedaj... tedaj veste, da je ta slika umetnina. Jaz, na primer...«

Mahoma sem prestal. Zlezla je bila čisto blizu k meni, in njen dih mi je božal obraz, in vonj njenega parfema me je opajal. Slutil sem, da mora nekaj priti in... skoraj bal sem se. Po njenih očeh sem to slutil, po njenih pogledih, ki so me božali in se niso mogli odtrgati z mojega obraza. Da, po njenih očeh. Toda premagal sem se in govoril dalje, čeprav dokaj zmehčeno:

»Jaz — na primer — ko sem bil v Parizu, sem zmeraj tičal v Louvru. Tam imajo največje zbirke umetnin na svetu. Zaklade, ki so jih zbrali v tisočletjih in jih še zdaj nabirajo... Kakor svetišče se mi je zdela in pred nekaterimi slikami sem stal ure in ure, in kadar sem šel skozi širne dvorane, se mi je zdelo, da vse te slike, vsi ti kipi žive, dihaajo...«

Tedaj me je nenadoma prišla za roko. Drhtela je. Tako milo me je pogledala, da me je spreletelo. In nagnila se

je k meni in mi dahnila na uho:

»Dajte, povejte, recite mi vendar... Kateri zdravnik vam je tako imenitno popravil zobe? Ves čas jih že občudujem.«

Ali naj ji zamerim?

Joštarski mežnar

Prijateljska beseda. Meseca septembra 1900. Prelepo jesensko sobotno popoldne. Pa smo krenili kolega Francelj Koprivnik — pred par leti še moj učitelj — in Braslovčan Tine Korun k Sv. Joštu. Mimo St. Petra in znamenja Vošprnega skoz borov gozd proti Pševskim njivam, preko Sodarjeve smrti nas je privedla pot v poldrugi uri v gostilno Joštarskega mežnarja, Jožeta Benedika. Razgreti smo se vsedli k stari zeleni peči v hiši in povrhili malo, a tečno malico. Strigel nam je mežnar sam: precej velik mož, krepkih udov, rdeč v svoj široki, gorenski obraz. Tako sem moža spoznal, pozneje se dobro seznanil in celo pobrali s tem krepkim oščancem. Večkrat sem prišel sam gori k njemu in kaj rad pokramljali z njim, ki ni bil bogoslovski kak gostobeseden, o vsaki reči pa je imel svojo pametno, mirno sodbo. Kar je rekel, je držalo kakor pribito.

Večkrat, zlasti ob nedeljah, se nas je Kranjec in zlasti Ljubljancem natrija polna hiša. Vablil je na goro prelep razgled, nikala po razgledu izvrstna Jožetova gostilna. Kar je dal, je bilo dobro, pošteno, in to je bilo tudi kaj vredno, da je znal jed zabeliti in pijačo požlahtniti, s primerno, večkrat naravnost duhovito opazko.

Jože je rad pil kozarec dobrega doljenca in metličana, a vedno se je držal mere. Za pijačo ni dajal, če pa je bila kaka posebna prilika, ga je rad primesel liter ali dva — na birtov račun.

Z veseljem je obdeloval zemljišče, ki je bilo združeno z mežnarjo, a posebno mu je k srcu prirasel gozd. Zapustil je izvrstno urejeno gozdno zemljišče, da je treba enakega daleč na okoli iskati. Da je bil z mladega vnet lovec, je umevno po sebi. Prenekaterega zajca je poslal na oni svet s svojo mirno roko. Kadar je bil dobre volje, je rad povedal kak smešen dogodek, ki se je pripetel temu ali onemu lovskemu tovarišu. In rad se je spominjal svojih starih lovec, prijateljev, kakor so bili stari Golar, Gravar, dobrodušni Esklar, župan Nandje Polak, Johan Rakovec, nadučitelj France Rojina, stari Kovac s Cepul. Večina teh lovec je šla pred Jožetom v večna lovišča. Dolgo so morali čakati na prijatelja Mežnarja. Nu, naposled je tudi on potrkal pri Sv. Petru. In zdaj je vesela tovaršija polnoštevilo zbrana pri patronu sv. Hubertu.

Dolga leta je Jože pošteno orglaril in mežnari v sloveči božjepotni cerkvi Sv. Jošta nad Kranjem, zraven pa pridno kramljal. Pa ga je gnalo dol v podnožje Sv. Jošta, v ljubko vasio Strazišče, od koder je izviral njegov rod. Nastanil se je v mali tihi hišici, tam je preživljal svoj počitek zasluženi pokoj; kadar pa je le kolikaj vreme dopuščalo, je zapregel svojega zvestega šimelna in sta jo ubrala čez Javornik in Čepule tja pod samotno cerkvico sv. Mohorja. Tam je imel Jože svoje gozdove. Ko se je leta 1908 ali 1909 že deloma presešil z gore, je aprilovega popoldne povabil za slovo v Joštarsko gostilno

nekaj nas ožih prijateljev (advokat dr. Kušar, ravnatelj Tone Zupan, advokat dr. Štempihar, prof. dr. Herle, stavbni svetnik Bloudek). Za to priliko je duhoviti dr. Kušar zložil poslovitno verz, ki jih je inž. Bloudek v bohoritki ovekovečil v umetniško izdelani, duhovito limitirani listini, ki še zdaj visi v posebni sobi Joštarske gostilne v Kranju (last otrok Joštarskega sina Francita)...

Zmeren v jedi in pijači, vedno delaven in priden, a nikdar prenapet je Jože dočkal visoka leta, krepko nosil pezo let, bolezní ni poznal. Do zadnjega časa je bil krepak, na duhu in telesu, vedno mu je bila noga lahka. Ni še dolgo tega, ko sem ga videl v gostilni njegovih vnukov v Kranju pri Joštariju, kako ročno je stregel gostom ob semanjih dneh (ponedelkih).

V Joštarski gostilni na gori je tekla zibelka Slovenskega planinskega društva. Njegovi ustanovitelji: Hauptman, Kadivnik, Škof, Korenčan, so bili v zimskem času stalni gostje Joštarske gostilne. Redni obiskovalci iz Kranja so vsako leto pozimi pri Joštariju slovesno obhajali god prijatelja advokata Štempiharja, ki je prvi začel hoditi k Sv. Joštu in mu ostal zvest do smrti.

Joža Benedik! Ko so se ti stekale ure, so žvrgoleli tvoj prijatelji odici na tvoje prijazne tvoje hišice konec Strazišča, peli in žvrgoleli so svoje pesmice, polne zakonske in rodiljske sreče. Napovedovali so pomlad. Ko so se ji odprla vrata v prelepo pokrajino pod goro Sv. Jošta, si pa Ti, Joža, odšel tja, kjer pomlad ni konca ne kraja. Odrinil si, star 93 let, v zelena lovišča, kjer stije večna vigrad. Blagor Ti! Maks Plinat.

TUDI IZ VASIH

SLABIH NEGATIVOV

IE MOGOČE IZDELATI DOBRE POVECAVE. VSAK NAŠ OJDEMALEČ NAM JE TO POTRDILO. POSKUSITE TUDI VI!

u— Šola Glasbene Matice obhaja obletnico svojega delovanja. Iz tega razloga priredijo razstavo v okviru I. slovenskega glasbenega festivala v torek 10. t. m. ob 20. v univ. dvorani vokalno-instrumentalni koncert. Nastopijo trije oddelki glasbene šole: 1. mladinski zbor, 2. tečaj za klavirski ansambl in 3. godalni mladinski orkester. Mladinski zbor šteje okrog 100 mladih pevcev in pevk ter izvaja pod vodstvom prof. Sonca 9 skladb s spremljevanjem klavirja. Najprej je na vrsti Anton Dvořák s Prstanom iz moravskih dvopevov. Naš najprijetnejši skladatelj mladinskih zborov Emil Adamič je zastopan na sporedu s Izpraševalnico, Ah, zvoni, Dudačkajki in Posmehulja neumitni deklici. P. Hugolin Sattner ima dva svoja nedosežna dela zborška: Dekle Krim in Gorskopripovedko. Vasilij Mirk je zastopan s Jutranjim zvonom. Stanko Premrl pa s zborom Jezus je majhen. Klavirsko spremljavo oskrbuje konservatoristka M. M. Božena. Na ta vokalno-instrumentalni koncert opozarjamo vse one, ki se zanimajo za razvoj naših glasbenih šol, predvsem pa starše naše mladine. Vstopnina je zelo nizka, od 5 do 10 Din, stojišče po 3 Din, za dijake po 2 Din, vse v predprodaji v Matični knjižarni. Ravnotraj se dobi tudi podroben spored.

Ako Vam je

PRIJETNO

Imeti lepo elegantno obleko — dobro in poceni, nabavljate blago za vse vrste oblačil v specialni trgovini

NOVAK, Ljubljana, KONGRESNI TRG 15

nasproti nunske cerkvi

u— XI. delavski prosvetni večer »Svoboda« in »Zarja« bo v sredo 11. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Nastopijo delavska godba »Zarja«, orkester »Grafika«, koncertna pevka Marija Golobčeva, konservatoristka Alstika Slava Campova, konservatorist Drago Zagar, Darin Ravber in Viktor Čampa na klarinet in flavto solo. Umetniška plesalka Katja Delakova zapleše dva ritmična plesa, Ferdo Delak in Boris Božič bosta recitala Bezručove »Rudarje« in »Pesem o žulju in kruhu«. Delavski oder »Svoboda« nastopi s ritmičnim in govornim zborom. Vstopnice: sedeži po 3 Din, stojišča po 2 Din. V prodaji v naprej se dobe družinski sedeži po 2 Din.

u— Tradicionalno jurjevanje na Gradu je na mnogobojno pokvarilo, da so ga morali preložit na danes, ko bo menda prav lepo sijalo sonce, saj bodo dobri cirilmetodarji šentpetrski in šentjakobsko-tinovski praznovati god solnčnega junaka sv. Jurja, ki že stoletja in stoletja varuje naš Grad. Odkar cirilmetodarji zbirajo krajevne in godinjske, vinarske in kraljeve, para in dinarje za slovensko solanje deca v narodno omoženih krajih, je jurjevanje na Gradu pravi ljubljanski narodni praznik, ki se ga udeležijo prav vsi, ki se rad po domače dobro ima, obenem pa misli tudi na svoje narodne dolžnosti. Res nas vse prikaže kriza z vseh strani, vendar pa noben močnejši ne tako prazen, da bi ne mogli iz njega iztisniti vsaj nekaj dinarjev za slovenske otroke med tujci, saj cirilmetodarji, ki so že tisoče in tisoče otrok rešili iz tujih krempljev, prosti je enkrat na leto pomoči. Čeprav je njih delo tiho in skrito, so njih zaslug za narod ogromne in prav zgodovinske. Sami so skromni in ponižni, da res nikogar ne nadlegujejo, samo opozarjajo nas na dolžnost, ker je prišel v delo sv. Jurij, zmagovalce sovražnega zmaja. Njih patron je pomladni patron, patron je pa tudi naša Grad, pomnožne krone našega mesta. Počastimo ga na jurjevanju, da bo tudi naš narod zmagoval v hudem boju s tujci za naše slovenske otroke! Jurjevanje ni samo zabava, temveč pravi praznik za vsakega zavednega ljubljana, zato pa vsi na grad!

u— Počitniške kolonije mestne občine. Mestna občina bo tudi letos organizirala počitniške kolonije na Gorenjskem in ob morju. Prošnje je vlagati pri mestnem magistratu, soba 42. V prvi vrsti se bodo udeleževali prošnje v Ljubljano pristojevali in šolobrevni otroci. V prošnjah je točno

Foto-materijal

Janko Pogačnik

Ljubljana, Dunajska cesta 20

navesti ime in priimek otroka in staršev, njihov poklic, število nepreskrbljenih otrok, stanovanje in pristojnost. Obenem se navedeta tudi šola, katero otrok obiskuje, in otrokova starost. Prošnje je vlagati do vstetega 14. t. m. Starše, odnosno skrbnike opozarjamo, da se pozneje prošnje ne bodo upoštevale. Prošnje naj potrdi načelnik okraja, v katerem prosilec(-ka) stanuje.

u— Nov umetniški klub. Slovenski Mkovni umetniki, ki so razstavili svoja dela v Ljubljani l. 1928. pod imenom »IV. generacija«, so se združili v Umetniški klub, do česar jih je privela miselnost sedanje dobe in nuščnost skupnega sočelovanja. Klub hoče z vsi silo načeti boj mrtvili, dilematizmu in ključ, ki vlada v Mkovni umetnosti na Slovenskem. Prijetati hoče lastne razstave, razstave tujih umetnikov potegati v kritiko in polemiko. Člani kluba so Olaf Globočnik, Miha Maleš, France Pavlovec in Niko Pirnat.

u— JAD »Triglava« v Ljubljani. V četrtek, 12. t. m. bo ob 20. v Kazini Izredni občni zbor. Za članstvo udeležba obvezna!

u— Jadranščak! V torek 10. t. m. bo predaval na članskem sestanku v društveni čitalnici g. prof. dr. E. Spektorski o mednarodnem položaju moderne države. Pokazite g. predavatelju, ki je znan po vsej Evropi, da ga cimate tudi vi in se brez izjeme udeležite predavanja, ki bo poslednje v tem semestru. Začetek točno ob 20.

u— Koturški savez kraljevine Jugoslavije, pododbor Ljubljana, sporoča, da se bo vršil na binkoštni ponedeljek celodnevni pododbor izlet v Županovo jamo pri Grosuplju, združen z dirko. Zbirališče izletnikov bo točno ob pol 10. dopoldne na Dolenjski cesti pri gostilni Plančar. Start dirkačev pododbor Ljubljana bo točno ob pol 12. istotam, cilj pa pri Županovi jami.

u— Strokovne organizacije aktivnih in upokojenih državnih uslužbencev, privatnih nameščencev in narodnega delavstva vabijo in pozivajo vse svoje članstvo na ponovno skupno javno zborovanje v sredo 11. t. m. ob pol 19. v veliki dvorani hotela Uniona s dnevnim redom: Stanovanjske najemnine. Neobhodno je potrebno, da državni in privatni uslužbenci, upokojenci in delavci ponovno opozorijo odločujoče činitele, da tvorijo prevleko stanovanjske najemnine glavno življenjsko vprašanje vseh delovnih slojev. Zato je dolžnost vsakega člana navedenih organizacij, da se tega zborovanja sigurno udeleži.

u— Francoski institut. Ko se je v petek zvečer otvoril predavalni večer, so navzoči sklenili, da se predavanje, ki je bilo naznanjeno po časopisih, ukine. Konzel Francije je poizvedel pristotno, da se zedinijo s njim vred v vroči želji, naj bi gesta fanatika, brezdušno nehalnežna, ne imela usodnih posledic.

u— Pevski odsek Narodne čitalnice v Šiški priredi drevi ob 20. v dvorani Narodnega prosvetnega društva »Vodniki« v Zg. Šiški pri »Kamnitih mizih« petek večer z zanimivim sporedom. Ljubitelji lepega petja vabljamo.

u— Zanimivosti z ljubljanskega trga. Včeraj so pripeljali na trg 13 voz krompirja, ki so ga kmetje ponujali po 1 do 1,25 Din za kg. Na trgu je sedaj sezona za sparglje. Prav lepe domače sparglje, pristne štajerske, so branjeve prodajale na Pogačarjevem trgu po 28 Din, na Vodnikovem trgu pa po 30 do 32 Din za kg. Iz Italije uvoženi sparglji so bili po 24 Din. Zanimivo je, da je podružnica Sadlarskega in vrtnarskega društva v Trnovem sadila 1000 kvad. metrov s sparglji. Izbrala je tri najboljše vrste. Podružnica hoče polknusiti, katera vrsta je najprikladnejša za ljubljansko podnebje in zemljo. Na trgu so se pojavile prve letošnje kumare. Solate raznih vrst je bilo v izobilju. Cene padajo.

u— Gozdni ptičnik s sodelovanjem godbe »Sloga« in bajno razsvetljuje Propagandnega društva narodnih šol bo na binkoštno nedeljo zvečer na vrtu hotela »Tivolija«.

u— Danes zvečer koncert v steklenem salonu kolodvorske restavracije.

u— Sokol L. Ljubljana-Tabor obvešča svoje članstvo, da ima od ponedeljka 9. t. m. dalje uradne ure v društveni pisarni od 16. do 19. vsak dan razen nedelj in praznikov.

u— Velik nativ v okolici. Pojavljajo se sedaj v maju pomladni nalivi, ki srečajo v manjšem obsegu. Včeraj se je vreme izredno naglo menjalo. Popoldne so obzorje od severozapada proti jugu zagrnili gosti črni oblaki. Okoli 15. je nastal na Barju tja do Krnina silen nativ, ki je trajal le nekaj minut. Pozneje se je tudi nad Ljubljano vilo nekaj dežja.

u— Izpred okrajnega sodišča. Zastopnik državnega tožila je prijavil vzklik proti opustitvi sodbi v zadevi šestih ljubljanskih mesarjev prekaljevalcev, ki so bili ovadeni sodišču zaradi prekrška po členu 8. zakona o pobujanju dragine, ker so prodajali prekajeno meso s prekomernim, po zakonu nedovoljenem dobičkom. V kratkem bo pri okrajnem sodišču razpisana razprava proti pivovarju »Unionu« v zadevi kvasa.

u— K kočevski ljubavni tragediji. S prvim popoldanskim vlakom so včeraj odpeljali posestnika Josipa Ledenika iz zaporov deželnega sodišča v Novo mesto, kjer ga bo orožniška eskorta izročila tamšnemu okrožnemu sodišču. V Novem mestu se bo proti Ledeniku nadaljevala preiskava, koliko je sam zakrivil tragično smrt Fanike Gabrove.

u— Policijska racija in drugo. V petek je policija izvršila kontrolo nad berači in postopaci. Samo v Marjanišču na Poljanah je prišla opoldne 8 mladih postopacov, ki so se izgubljali, da ne morejo dobiti dela in da so zato primorani prositi in iskati hrane po raznih zavodih. Vsi so bili izročeni sodišču. Na policijo so iz Zagreba privedli elegantnega trgovskega potnika I. Z., ki ga ljubljansko deželno sodišče že dolgo išče zaradi večjih elepster. Izročili so ga sodišču, da bo tam po lagal račun o svojih manipulacijah. Na Dolenjski cesti stanujoča delavka Marija Mihelčeva je včeraj prijavila policiji, da je 2. t. m. odšel od doma neznan kam čevljarški pomočnik, 45-letni Jože Kink, ki se doslej še ni povrnil.

u— Tudi drugi smrtjaček poginil. Malo Zoo II. realne gimnazije nima sreče. Kakor smo poročali, je ravnatelj g. Zupan podaril Zou mladega smrtjačka, ki so ga v sredo dopoldne potegnili iz Gruberjevega prekopu. Šolski sluga Janko Bombač ga je v zaboji prinesel na vrt gimnazije. Sprva je kazal, da bo prestal neizgodo, toda včeraj popoldne so našli smrtjačka za zabojem na vrtu stegnjenega. Imel je motnozelenkaste oči in ni dal nikakega znaka življenja. Načrto se je pri neprostovoljni kope li močno prehladil, ni pa tudi izključeno, da je dobil med zatvornicami kak hujši udarec, ki je povzročil notranje poškodbe. Smrtjačka je proti večeru odpeljal konjač.

Iz Maribora

u— Proslava materinskega dne. Kakor že vedno, se bo vršila tudi letos v našem Narodnem gledališču mladinska prireditev. I. dekliška meščanska šola pripravi v zabavo mater in dece igrano M. Grošljeve »Dve Marijki«. Mladina in njih požrtvovalne učiteljice si prizadevajo, da bo vse najlepše uspelo. Tudi oprema bo okusna, tako da bo prireditev dosegla pomen, kojemu služi. Posebno bi pa še radi s svojim trudom osrečiti nekaj revnih mater, ki bodo obdarovane z dobičkom igre. Zato do najtopleje pripravljamo. — Mariborsko slovensko žensko društvo.

u— Kasačka dirka. Po sklepu seje mariborskega Kasačkega društva se bo letošnja pomladna dirka vršila 26. in 29. maja. Vsa dirkalni dan se bo odločilo pet enovrednih in ena dvovredna vožnja. Jugoslovanska kasačka dirka, glavna plemenska predkusaška domačih štiriletnih, za katero je država prispevala 22.000 Din, se bo vršila v nedeljo 29. maja.

u— Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Minaškova lekarna pri »Orlu« na Glavnem trgu.

u— Poceni meso. Jutri bo od 1. zjutraj na stojnici za oporočeno meso pri mestni klavni prodajali 140 kg govejega mesa po 4 Din 1 kg, in sicer na osebo do 2 kg.

u— Za kopanje v mestnem draveckem kopališču so po sklepu mestnega kopališkega odbora za letošnje kopalne sezono vredno nove cene.

u— Uboj v Jelovcu. V četrtek na praznik sta se v Jelovcu pri Kamniku spila tamošnji domačin Jože Oder in 19-letni delavec Jože Tomažič, ki je prišel tja na obisk. Mladik Tomažič je imel razmerje s Oderjevo hčerko in to je bil vzrok prepri. ki je končal na ta način, da je Tomažič Oderju zasadel nož v prsa. Oder je kmalu izkavnel, Tomažič pa trdi, da je rabil nož v silobranu. Komisija mariborskega sodišča je v kamniški mrtvašnici izvršila obdukcijo trupla žrtve, obtelela pa se oročniki odvredli v preiskovalni zapor.

Iz Celje

u— Narodni poslanec g. Ivan Prekorek je imel na praznik, v četrtek, dva zelo dobro obiskana javna shoda. Na Teharju se je vršil shod v prostorih gostilne župana g. Josipa Cajhna takoj po rani jutranji maši. Vodil ga je g. Cajhen, ki se je po končanem govoru s toplimi besedami zahvalil g. poslancu za njegova temeljita izvajanja, ki so zbranim volilec pokazala v resnični luči naše današnje splošno stanje v državi in osvetila delo narodne skupščine in naših poslancev. Z istim dnevnim redom se je vršil ob pol 12. dopoldne drugi shod v narodni šoli na Kalobju pod vodstvom župana g. Pulka. Poslušalci so tudi tukaj sledili izvajanjem g. poslancu o delu v narodni skupščini in o novih zakonih, ki jih je sprejela skupščina, z izredno pozornostjo in resnostjo.

u— V proslavo materinskega dne bo danes v Celju svetilnica dan KJS s koncertom v mestnem parku.

u— Koncert Tamburskega društva »Kolar« iz Trbovelj bo drevi ob 20. v hotelu Unionu. Vstopnice se dobe ob 18. dalje pri blagajni. Vabimo prijatelje glasbe, da posetijo to prireditev.

5. junija 1932

GASILSKI DAN

Prostovoljnega gasilnega društva Celje.

u— Glasbena Matica v Celju priredi nastop gojencev v gledališču v ponedeljek 9. torek 10. in sredo 11. t. m., vedno ob 18.30. v četrtek 12. t. m. ob 20. pa svoj komorno simfoniski večer, pri katerem nastopi tudi matični orkester, pomnožen s člani Celjskega godbenega društva, ki bo izvajal Haydnovo VI. simfonijo v proslavo 200-letnice nesmrtnega Haydnovega veleuma. Vstopnine ne bo in velja spored kot vstopnica za vsako prireditev. Vabljamo se starši gojencev in prijatelji Glasbene Matice.

u— Današnji nogomet v Celju. Danes popoldne bo na igrišču pri »Skalni kleti« prvenstvena nogometna tekma med SK Celjem in SK Trbovljami s pričetkom ob 17. Ob 15. pa bo prišla predtekma med rezervama SK Celja in SK Olimpa.

u— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. poslednji Harry Pielov zvočni film »Sence podzemlja«. Jutri ob pol 21. bo predvajala Emilia Janningova drama z godbo »Vihar strasti«. Zvočna predgra.

u— Celjski atletski rokoborci in boksači, člani tekoatletske sekcije SK Olimpa iz Gaberja, nastopijo drevi ob 20. v dvorani v Samostanski ulici 4a.

u— Reševalni avtomobil celjskih gasilcev je bil v petek zvečer okrog 22. telefonično poklican v šmarje pri Jelšah, kjer je naložil in odpeljal v celjsko javno bolnico 21-letnega sodarja Franca Zorka iz Prelaj pri šmarju, ki je po nesrečnem naključju padel v kup goreče slame in se nevarno opekli. Včeraj dopoldne pa so morali reševalci prepeljati v bolnico 41-letnega hudo bolnega invalida Ivana Ivanuša iz Obrežja v ptujskem okraju, ki se je zjutraj pripeljal z vlakom v Celje in one-

REVMATIČNE BOLEČINE

morete zaustaviti

Ne glede na to, so li bolečine v mišicah ali v členkih, SLOAN-ov LINIMENT jih bo odpravil. Brez utiranja — takoj prodre, greje in umiri. Ne trpite — imejte vedno steklenico pri roki.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, išlasi, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam bolezni v mišicah

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

Odobreno po Minist. Socialne politike i narodnog zdravlja, Sanitetsko odeljenje rešenjem S. br. 4497 od 15. marca 1932

mogel obsedel na klopi v parku poleg kolodvora. V bolnici je umrla včeraj 82-letna občinska reva Marija Krežetova od Sv. Krištofa nad Laškimi.

u— Tragična smrt mladčika. V petek zvečer se je napotil iz Celja v Zavodno in nato po stopnicah na Jožefov hrib, kjer je hotel obiskati podstarostu JGZ g. Vengusta, 27-letni posestnik sin Ivan Pegan z Zbelovega pri Poljčanah, ki je prišel v Celje nabirati darove za zbelovsko gasilno društvo. Okrog pol 18. je prišel na vrh stopnic, kjer pa se je brez besede zgrudil nezavesten na tla. Mimoidoči so poklicali reševalno postajo, vendar pa reševalci, ki so bili v nekaj minutah s avtomobilom na mestu, niso mogli nič pomagati. Pegan je bil že mrtel, ker ga je zadela srčna kap. Truplo nesrečnega mladčika je bilo prepeljano v mrtvašnico na okoliškem pokopališču.

u— Izgnili so brez sledu. Posestnica Terzija Uršičeva s Srebrniča pri Sv. Petru pod Svetimi gorami je prijavila oblastvom, da je pred 3 tedni izginil od doma po manjšem domačem prepiru njen 45-letni mož Matija, ki je srednje močne postave, okroglega rdečega obraza, črnolase, nosi pa je črn klopuk, rjavo obleko in čevlje na zadrgo. Istotako je prijavila posestnica Karolina Babičeva z Rečice pri Laškem, da je že v novembru lani izginil brez sledu njen 47-letni mož Blaž, ki je srednje postave, podolgovatega obraza, ima velik nos, slabe, črne prednje zobe, črne oči in velike sive brke, oblečen pa je bil v ržasto obleko, črn klopuk in je nosil močno podkovane čevlje na zadrgo. Mošč neprestano pokušnje. Pri nekem posestniku v okolici Velike Nedelje se je oglasil v začetku aprila 13-letni delavkin sin Franc Koros iz Gaberja pri Celju, o katerem smo poročali, da je pobegnil z doma 28. marca letos. Pri posestniku je ostal do 21. aprila, ko je zopet pobegnil brez sledu. Deček je visoke, šibke postave, črnih las in črnih oči, podolgovatega obraza in nosi rjavkasto obleko ter rjave čevlje-golzerje. Komur bi bilo o teh treh kaj znano, naj to sporoči najbližjemu varnostnemu oblastvu.

u— Nočni vžom pri Velenju. V noči od 2. na 3. t. m. je bilo vključeno v trgovino posestnice in trgovke Antojne Drenovčeve od Sv. Brice, občina Skale pri Velenju. Vključilo so odnesli raznih cigaret, tobaka, vžigalke, cigaretnega papirja in okoli 150 Din kovanega drobiža v skupni vrednosti 1.250 Din. Vključena sta osumljena dva mošča in pa neka srednje stara ženska z enoletnim otrokom, ki so se prejšnji dan potikali v bližnji trgovini in poljedovalu po domačih razmerah pri trgovki Drenovčevi. Oblastvo so jim že na sledu.

u— Društvo »Sloga« v Celju bo imelo občni zbor danes ob pol 16. v mali dvorani Celjskega doma. Članstvo naj se ga polnoštevilno udeleži.

Iz Kamnika

u— Krstna predstava A. Peterlin-Batogove drame »Sonce« je imela nepričakovano velik uspeh. Čitalniška dvorana je bila nabito polna občinstva, ki je z zanimanjem spremljalo razvoj dejanja na odrin in po vsakem dejanju z živahnim plaskanjem dokazalo, da mu igra ugaia. Po prvem dejanju je predsednik Čitalnice dr. Karba čestital avtorju ki uspehi uprizoritvi njegovega prvenca in mu izročil v spomin lorvorjev venec. Želji, da bi njegovo delo šlo z istim uspehom tudi preko drugih odrov, se je pridružio vse občinstvo in z dolgotrajnim odobravanjem izrazilo avtorju svoje simpatije in priznanje. Igra je bilo dobro nastudirana in izpeljana do podrobnosti, za kar gre največje priznanje režiserju g. Vedlinu. Vsi igralci so se zelo potrudili in s tem pripomogli k velikemu uspehu krstne predstave. Odlično je odigrala vlogo matere gospa Justa Skok - Žmucova, gđ. Rozi Čizmekova je v vlogi hčerke podala eno svojih najboljših vlog. Med moškimi vlogami so najbolj ugajali gđ. Alfonz Skala, Ivan Golob, Stane Krek, Milče Grčar itd.

u— Preseleci orožniške postaje. Orožniki so se te dni preseleli v prvo nadstropje novega poštnega poslopja na Grabnu.

u— Vojaški obvezniki letnikov od 1882. do 1910. pristojni v občini Kamnik, morajo takoj osebno oddati vojaške knjižice pri mestnem županstvu.

u— Prijavite stanovanja! Tujsko-prometno društvo bo tudi v letošnjem letu vodilo evidenco in posredovalo pri oddaji praznih stanovanj tujcem letovščinarjem. Vse hišne posestnike in najemodajalce, ki razpolagajo s praznimi stanovanji in sobami, pozivamo, da jih čimprej prijavijo pri tajništvu Tujsko-prometnega društva.

Z Jesenic

u— Zbor strelske družine na Jesenicah se ne bo vršil danes zaradi tehničnih zaprek. Tajnik Potrato.

Iz Tržiča

u— Kino predvaja danes popokline ob 4., pol 7. in pol 9. zvočni film »Škok v brezno«. Paramontov tednik in »Micky miško«.

Iz Škofje Loke

u— Podružnica Kola jugoslovanskega moster v Škofji Loki priredi danes dopokline cvetlični dan. Izkupček je namenjen siromašnim materam. Prično segajte po cvetkah!

Iz Radeč

IVAN SABO

dentist tehnik

sprejema v novo urejenem prostoru od 11. t. m. dalje, dopoldan od 8.—12. popoldne pa od 2.—5. ure; ob četrkih, praznikih in nedeljah ne dela.

Iz Novega mesta

u— Mladinsko spovedilno »V kraljestvu« pačkovce priredi danes ob pol 16. v svojem domu prosvetni odsek »Sokol« v reški ulici. Zofije Marazova. Pri igri soizvedejo učenci in učence meščanske šole, obek osnovnih šol in otroškega vrtca.

u— Požarna novost. Te dni je totemotiva povzročila požar ob prosti, ki je trem posestnikom iz Bliske vasi povzročil precejšnjo škodo. Gozdni požar je bil tudi prejšnji teden v okolici Črmošnjice nad vasio Nova gora. Goreti je začelo ob potu, ki vodi v vas Paljež. Ogenj, ki je oškodoval deset posestnikov, so povzročili najhujši otroci.

u— Oddaja vožnja. Pri mestnem županstvu se bo 19. t. m. ob 10. dopoldne oddajala poštna vožnja Novo mesto-kolodvor, na kar se že sedaj opozarjajo zainteresirani.

Iz Trbovelj

u— KJS za stromiške rudarske matere. KJS priredi danes v prid siromašnim rudarskim materam cvetlični dan. Pozivamo prebivalstvo, naj ne odklanja cvetlic, ki jih bodo ponujali v nakup v to določeno otroci. Vsa najmanjši dar, ki bo lajšal budo nesrečnih mater, bo dobro došel. Podpirajte plemenito akcijo našega KJS!

u— Sokolsko gledališče priredi drevi ob 20. Dobrovoljstvo »Radikalno karlo«. Dohodek je namenjen skladu za prehrano brezposelnih rudarjev in njih družin. Vstopnice se dobe v prodaji v naprej v podružnici »Jutra«, telefon 7. Priidite!

u— Izgnili je. Pri brvcu g. Lisca je bil vajenec Stanek Sober, doma iz Brskov. Simpatičen deček bi v kratkem postal pomnočen. V sredo zvečer je odšel iz delavnice in spremljal domov neko vajenka g. Lisca. Drugi dan so našli na Savskem mostu njegovo truplo in še nekateri strvari, ki jih je imel pri sebi, poleg pa je ležalo pismo, iz katerega je razvidno, da se je bavil s samomorilnimi mislimi. V pismu se je poslovil tudi od matere. Ali je Sober res izvršil samomor, ali pa je odšel kam drugam, se do danes še ni moglo domnati. V kolikor je bilo mogoče pregledati strugo Save, se je to zgodilo, vendar se trupla ni našlo. Lahko je torej mogoče, da je fant odšel iz Trbovelj k sorodnikom ali znancom, ni pa seveda izključeno, da se res izvršil samomor.

u— Našel se je večji ključ, ki se dobi v podružnici »Jutra«.

Iz Hrastnika

u— Zaradi prehrane ubogih otrok vodenega posvetovanja se je udeležilo 16 delegatov raznih dobroteljskih društev poleg zastopnikov naše industrije. Vsi so se strinjali z ustanovitvijo kuhinje za uboge otroke po vzoru kuhinje Kolašic v Trbovljah. Posvetovanja se je udeležila tudi predsednica trboveljskih Kolašic, šolska upraviteljica gospa Lapornikova, ki je dala glede ustanovitve kuhinje važne nasvete. Navzoči so bili mnogi, da ni treba ustanoviti posebnega odbora za vodstvo kuhinje, ker je najboljša, da se to prepusti krajevemu šolskemu odboru. V odsek, ki bo vse to vodil, je bil izvoljen se učitelj g. Hofbauer, v širšem odboru pa bodo zastopniki vseh društev in ustanov, ki bodo gumno podpirale to akcijo. Na sestanku se je razpravljalo tudi o brezposelnih ter se je poudarjala potreba, naj bodo brezposelni v prvi vrsti deležni zasluga pri vseh javnih delih, posebno pa pri gradbi zaslavske ceste in drugega železniskega tira Zidani most — Zagreb. Stanek je vodil občinski svetovalec g. Malover.

u— Brezposelni so dobili te dni brezplačno koruzno moko, in sicer odrasli po 5, otroci pa po 3 kg.

u— Kino Narodni dom predvaja danes zanimiv film »Očetova ljubljanka« ob 14. in 20.

Iz Prekmurja

pm— Odhod zaslužnega sokolskega delavca. Pred kratkim je zapustil Murško Soboto br. Zupančič Ciril in odšel v Maribor. Bil je eden izmed tistih redkih narodnih delavcev, ki so takoj po vojni prišli v Prekmurje in se v najhujših časih udejstvovali nacionalnem polju. Br. Zupančič bo ostal vsem v spominu, saj je tokrat nastopal na sokolskem odrin in s svojim nastopom izrazil salve smeha. Z njegovim odhodom je zavezala vrzel v vrstah sokolskih delavcev, posebno v dramskem odseku. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo mnogo zadovoljstva.

Filijala Celje:
Emerich
Berna

Advokat

DR. R. KRIVIC

ima pisarno 3841a

v Pražakovi ulici 15-II.

Kraljestvo mode

Pikčasta tvoriva

Ze lani je modna publika z velikim odobravanjem sprejela pikčasta blaga, letos pa so tvoriva te vrste prodrla popolnoma v osrednje modnega zanimanja. Elegančna dama je namreč spoznala, da učinkujejo vzorčasti komadi silno mladostno in obenem elegantno ter da so uporabni za nameno pravo tako kakor za popoldanske obiske. Nedvomno je v veliki meri povzročila priljubljenost pikčastih modelov njih množična uporaba, ki jo zna dandanes vsaka dama primerno ceniti.

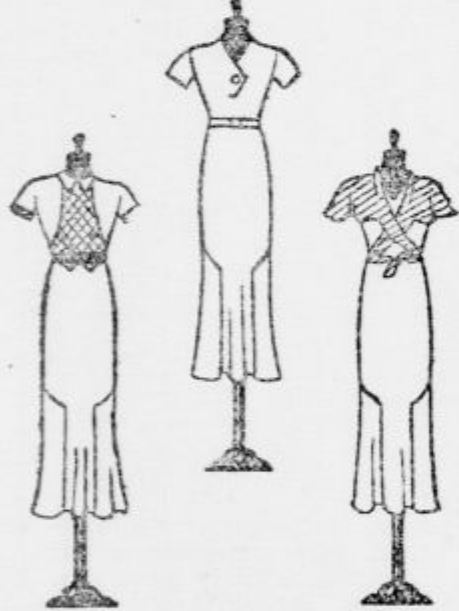
Tudi se ni bali, da bi pikčasta moda prinesla nekako enoličnost v modni okvir, saj so tvoriva te vrste v risbi in barvah izredno raznovrstna. Velike in male pike se namreč vrste v pestrem nizu. Prav tako nudijo zadostno izpremembo pastilni motivi, kolobarji in krogi, kakor tudi večji vzorci, ki sestojijo iz različnih velikih krogov in pik. Skoro vedno kombiniramo pikčasta tvoriva z enobarvno tkanino in dosežemo na ta način originalne in vendar diskretne kontrastne učinke.

Kako raznolična je pikčasta moda (ki se kaže prav tako v blagih kakor v svilu), predočuje naša zanimiva skupina skic:

Na prvem mestu vidimo enega izmed naših malih kostumov, ki zbuja največjo pozornost zaradi svoje profilirane enostavnosti.

Kep in telovnik

modita letos zanimive izpremembe, ki jih dosežemo z razmeroma skromnimi sredstvi, ki dajo obliki docela drugačen značaj. Kako si moramo predstavljati taka predruženja, vidimo na naši skici:

Srednja risba predočuje svežo obleko s kratkimi rokavi in zvončastim krilom, ki jo lahko oblečemo za tenis ali za popoldanski sprehod. Takšno obleko spremenimo prav lahko v popoldanski model, če jo dopolnimo s karirastim plaščom in obliki telovnika, prepašane z živobarvnim pasom iz jelenje kože. Še bolj pa predruženimo obleko, če jo kombiniramo z barvastim kepom, čigar namramnice prekrizamo in spredaj zavežemo.

Branko Sodnik:

Trije

Skripaje so se z njimi zaprla vrata kaznilnice. Čuden slučaj je tako hotel. V isti celici so bili in isti dan so jih izpustili.

Zunaj je bilo sonce. Po petih mesecih so ga prvič videli vsega. Ne samo za pol ure košček skozi ozko okno, zdaj so ga videli dosti več. Nebo, kolikor ga niso zakrivala strehe, ga je bilo polno. Se hiše in vsi, ki so jih srečavali.

Čudno je s takimi ljudmi. Ne znajo ceniti življenja, dokler so sredi njega. Preveč hočejo od njega.

Ce ne dobe, vzamejo. In potem sede med štirimi stenami, med zamreženimi okni in zamreženimi vrati in sanjarijo o tem, kar jim je bilo vzeto. In vse življenje jim postane upanje, vera v tisti čas, ko se bodo te štiri stene razmaknile in soncu in bo krenil korak, kamor ga bo volja.

Trije so bili. Živeti so hoteli, pa niso znali. Pozabili so, da jim je stvarnik dal roke za delo. Rajši so jih dajali pod glavo in na soncu spali. Jesti pa je bilo treba. Vsakdo mora. Zato so jedli ono, kar so pridelali drugi. In ker pravi božja in človeška postava, da to ni dovoljeno, so uklonili tilnike.

Strahno se mudi ljudem v mestu. Le naprej, le naprej. Toliko, da si ne dajo

Kostum je lahko izdelan iz tuknjačastega volnenega blaga ali pa iz težke svile. Zvončasto krilo in ljubko jopico z velikimi reverji združimo z visoko zapeto, drobno - pikčasto bluzo, ki ima spredaj zašiljeno obliko telovnika. Zapognjeni kloboček je enobarven in iste barve kakor kostum.

Pikčasta tvoriva ne pristojajo samo vtičnim postavam, kakor bi mnogi menili, temveč se jih morejo brez skrbi posluževati tudi močnejše dame, seveda v primerni obliki. Kroj takšne obleke mora biti raven, kakor kaže naša druga skica, ki predstavlja svilen obleko z dolgim pikčastim kazakom. Modelu podaja vitkost napvičen sobčast trak iz istega materiala kakor krilo in mali, nad vse apartni kep.

Izredno elegantni so popoldanski kostumi s pikčasto garnituro. Naša tretja skica prikazuje takšen model, sestavljen iz visokega prepašane princepskega krila, jopice s široko nabranimi modernimi rokavi in pikčasta bluzo s kepom, ki učinkuje zelo mladostno.

Silno ljubki so razni pikčasti modeli iz gaze - šifona, ki morajo najti tudi najbolj razvajanemu okusu. Takšna elegantna obleka mora biti kar najbolj enostavno ukrojena, imeti mora zvončasto krilo in balonaste rokave.

Otroški dežni plašč

naj bo iz nepremočljivega blaga ali pa iz umenja; oblika mora biti seveda kar se da enostavna: najbolj priljubljeni so raglanasti

kroji s širokimi žepi. Ta komad bo dobro služil tudi na poti v šolo, prav tako ga more otrok dobro izkoristiti na poletnih počitnicah. Mali, prešiti kloboček v tvorivu popolnoma soglasja s plaščem.

Edina slovenska tedenska revija
»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2. — Din.

Za nervozne, živčno bolne,
počitka potrebne:

Dobrna

20-dnevno zdravljenje v pomladanski sezoni
Din 1200.— (Soba, hrana, kopeli, zdravnik in prevoz z avtomobilom.) Prospekti zastoj.

Zdravniška posvetovalnica

G. M. Naslova, oziroma imena zdravnika, vam žal, iz načelnih razlogov, ne moremo sporočiti. Obrnite se, in to čim prej, na Vašega hišnega zdravnika, ki vam bo gotovo pravilno svetoval, ali je potrebno zdravljenje privatno, ali specialista ali pa v bolnici. — Dolgotrajna bolezen. Ker iz Vašega spisa ni točno razvidno, v kakšnem stadiju se nahaja Vaša bolezen. Vam svetujemo, da se obrnete na specialista, ki Vas je prvotno preiskal. Predvsem se mora ugotoviti vzrok temperature. Iz opisa namreč ni razvidno, da je temperatura v vročinski zvozi s splavom, t. j. da ji je nastala zaradi splava ali pa, da je splav pospešil že prej obstoječo bolezen pljuč. — J. P. Ptulj. Pomnožitev podkožne maščobe v klimakteriju je normalen pojav, torej brez nevarnosti. Izjeme ga polnomačajo delovanja jajčnikov. Temu nekoliko lahko odpravimo s tem, da uživamo pripravke, ki vsebujejo hormone jajčnikov, n. pr. Unden. Glede Vašega vnučka vam priporočamo, da ga peljete k zdravniku, ker nam je samo po Vašem popisu nemogoče točno ugotoviti njegovo bolezen. — Epilepsija. Na vsak način se da Vaša bolezen znatno izboljšati, lahko pa tudi popolnoma ozdraviti. Morate čim prej začeti s sistematičnim zdravljenjem v kakšnem zavodu. Najbližji vam je živčni oddelk splošne bolnice v Ljubljani, ali pa nevrolška klinika v Zagrebu. Kukurjeva ulica 1. Tam vam bodo tudi nasvetovali, ko se bo natančno ugotovilo stanje Vaše bolezni, kateri specialni zavod pride za Vas v poštev. — P. M. L. Če ste sicer telesno popolnoma zdravi, poskušajte par tednov se popolnoma vzdržati vsakega obhajanja. V tem času skrbite za krepko hrano in počitek. Hladne kopeli vam tudi toplo priporočamo. Na ta način se vam povrne moč. Glede priporočanja sosedov, vam pa svetujemo, da storite V. leto. V skrajnem slučaju pričnejo s uživanjem preparatov, katere vam mora nasvetovati zdravnik. — Živci. V splošnem na živce boljše deluje hlad. Zato je tudi odmor v planinah za živčno bolne primernejši, kot pa bivanje na morju. — Influenca. Če so napadi, ki se pojavljajo na prehodu iz jeseni v zimo, ali pa iz zime v pomlad, influenca, potem velja geslo: Na prehodu iz jeseni v zimo obrnite letno obleko čim prej, na prehodu iz zime v pomlad pa — zimsko obleko. S tem preprečite prehlad, ki je varok influenca. — Otrok. Pri otroku, ki je prekašal prve leto, naj bo temperatura sode 38-40 stopinj C. Utrjevanje ga je treba začeti čim prej, sveda naj ta preteklet pade v poletni čas in se nadaljuje predvse tudi čez jesen v zimo. Otrok naj bo kolikor mogoče na svežem zraku. Večkrat naj se kopa v hladni vodi. — Nikotina. Če se hočete odvaditi kajenja, je najboljša sredstvo trdna volja. Služite spraviti v skladu z učenjem nikotina s Vašo konstitucijo. Prekomerno uživanje škoduje. Seveda, če volja ni baš tako trdna, si lahko nekoliko pomagata tudi s sredstvi. Na pr. raztopina lapisa (1 tisočinko), s katero si večkrat izpirate usta. Dolj časa pa sveda to sredstvo ni uporabljivo. — Brez otrok. Vzrok, da nimate otrok, so lahko različni, in sicer pri moškem kakor pri ženski. Zato je tudi potrebno, da se preiščeta oba. Pri moškem polagoma važnost na seme, da ki je plodovit. Pri Vas to ne pride v poštev, ker je žena vendar sanosila. Potrebna je torej skrbna preiskava porodnih organov žene. — Porodnica. Pustite ženo toliko časa v bolnici kolikor ji odredi zdravnik. Ko se povrne domov, pa naj živi tako, kakor je bila prej vajena, če je bilo to higijeno. — Kap. Otežkočena govornica, ki je nastala vsled kapli, se bo polagoma izboljšala. Zelo priporočamo električno masažo. — Zobje. Glede Vaših zob vam bo dal najboljša nasvete zobozdravnik. — Potne noge. Kot čistila kopel je boljša topla voda. To storite vsaj 2-krat na teden. Drugače pa kopajte noge v hladnejši vodi in menjajte večkrat nogavice, v katere ste prej nasuli malo pudra. — Nahod. Zdi se, da trpite na tako znanem »jenskem katarju« (Heuschnupfen), ki nastane vsled nepodnosljivosti gotovih cvetov, ki cveto v Vašem slučaju maja in junija. V novljšem času se dajejo proti temu specialne injekcije, treba pa je začeti z njimi par mesecev prej, nego se bolezen pojavi.

daje brez truda vsem kovinam

najlepši sijaj!

Čist in štedljiv v uporabi.

Laški šmohor

Slovenskim turistom je žal premalo znan, morebiti zavoljo tega, ker se je razmeroma pozno, dasi stoji na turistično zanimivi točki, uvrstil med naše priznane planinske postojanke. Kajti koča, za številno dosedanjih obiskovalcev v vsakem oziru zadostujoča, je bila kot nekaj vidni znak delovanja družnice SPD v Laškem otvorenja šele pred nekaj leti. Od tedaj pa zaznamujemo presenetljivo lepo število obiskovalcev in domačih in letoviščarjev in kopališčnih gostov iz Laškega. Raš zaradi teh bi moralo biti na mestu, da se ali koča stalno preskrbi z vsakdanjimi potrebščinami ali pa da se tuji na primeren način pravočasno obvestijo, da je treba nekaj provizij tudi nesi v nahrbtniku s seboj.

Javornik ali Javoršek, kakor pravijo domačini, je kopa, široka, podolgovata, prav malo izrazito izoblikovana, na onem gorskem hrbtu, ki reže košati, pošumljeni Malic nad Savinjo in njegovo idilično ležišče, gorsko selo Slivno z dve uri oddaljeno Mrzlico planino. Šmohor, t. j. cerkev sv. Hermagore, na najvišji točki Javorškov kope, bi ne mogla biti slovenska cerkev, postavljena od žuljevih, pobožnih rok Slovencev, od njih češčenja in vsako leto redno od njih na določene praznike obiskana, ako bi ne stala poleg nje tudi prastara slovenska lipa. Kajti ni slovenske cerkve vrh hriba brez slovenske lipe in ni znamenite, starodavne lipe vrh visokega holma brez slovenskega božjega brama. Tu pri Šmohorju nad Laškimi toplicami stoji pred cerkvijo, prenovljeno na zunanjih stenah in v notranjosti in s novimi zvonovima opremljeno, dve taki prastari lipi, vsaka izmed njiju s tako ogromnim, debelim in obsežnim deblom, da eno more komaj pet mož s raztegnjenimi rokami objeti. Ljudstvo v okolici, med katerim gre tradicija, vedno sveža in zato živa in nepokvarjena, ju časti kakor cerkev Košuta, je vedno vsako leto julija meseca zlahtno duhače veje nad seboj, dasi je ena izmed njiju leta 1879 do polovice pogorela in sedaj komaj še nosi košate, še vedno vsako leto julija meseca samo, in si tudi pripoveduje, da sta enako stari kakor cerkev.

V bližini cerkve, kjer se po oči svoj znanji obliki in po svojem znanjem licu zelo loči od znanih pohorskih božjih hramov, vidiš pred kapelico sv. Fortunata, ki gleda noč in dan naravnost v Savinjsko dolino pod Vojnikom in goro Ojko, precej globoko, obzidano in s stopnicami modernizirano jamo, v kateri je bržkone nekaj izvirni osvežujoči studenec; sedaj je ta vse suho; ljudstvo pa ve povedati, da sta se v tej in v drugi, tudi še vidni jami nekaj skrivali sv. Hermagore in njegov sosed sv. Fortunat pred pagani, ki so ju preganjali. Ako je to res, potem so to mogli biti samo Turki, ki so tudi res l. 1529 tu divjali in Laško oropali, kajti sv. Hermagore je na tem mestu kot protežirane svetniku ozlejske patrijarhije bila postavljena cerkev kot najvišje ležeča podružnica Laške nadžupnije šele l. 1421. Sedaj se niti njemu, niti njegovemu tovarišu sv. Fortunatu ni treba bati sličnega preganjanja. Nasprotno! Slovenski turisti so njemu pripomogli do še večje slave, ki se bo širom Slovenije še širila enako, kakor se bo širil slovenski turizem. Toda kakor je ime sv. Mohorja pri nas znano in pomembno, pa je pri Laškem Šmohorju vendar glavni cerkveni shod 4. julija na praznik sv. Urha in 10. avgusta, na praznik sv. Lovrenca, očitno dveh domačih, slovenskih konkurentov onega Hermagore, ki so ga laški misijonarji iz Ogleje prinesli med Slovence. Kadar se ta dva glavna cerkvena shoda obhajata na sončno-zeleni trati in v hladni senci onih dveh slovenskih lip, tedaj je zbran na Javoršku nad Laškimi številen narod iz vseh strant. Saj ta naš Šmohor veže s svojo belo cerkvico in njeno visoko, s škrliljem krito sesterkotno koničasto streho, ozirajoč se skoz eno lino proti jugu, skoz drugo proti severu, dva popolnoma različna sveta, obenem pa vabi s svojima, novima zvonovima, milo in vabljivo daleč se na okoli razlegajočima, vse sosedse na obisk, molitev, zabavo in veselje. Svet, ki se odpira radovednemu pogledu proti severu, sega od rodovitne in bogate srednje Savinjske doline z mnogimi vasmi, cerkvami in obsežnimi hmeljskimi nasadi, preko Paškega Kozjaka, Stenice in Konjške gore, v dobro razločnih terasah, do mirno in ravno potegnjene gozdne brle pohorskega grebena od izhoda pri »Mariborski« do tja kjer baš sedaj pri »Cerkvici« blizu Volike Koper v zapadnem Pohorju grada v Jezernikovem kraljestvu novo planinsko postojanko. Pa tudi sv. Križ nad Belimi vodami in strme planine nad Mozirjem in povrh še koroški Plešivec s cerkvijo sv. Urše gledajo sem na Laški Šmohor. Ta svet je mirna, sanjava idila, sanjava lepota, ki sama sebi ugaja. Proti jugu, proti Savi in spodnji Savinji je svet drugačen. Ostrorobi vrhovi, piramidasti in stožasti, s strmimi prepadi, z zobčastimi pečmi in čeremi, na prvi pogled sami ugasli ognjeniki, strmišnji proti nebu, kot da bi ga hoteli doseči. To je mlad, ognjevit, bojeviti in razboriti svet življenjske moči prekipajoče mladosti in pomladi: Veliki Kozije, Lisca, Turje, Kum; v široki grapi zelenelega Stražnika skrite pa se svetijo Rumске toplice.

Dr. Fr. Mišič.

Radio

Izvlček iz programov

Nedelja, 8. maja
LJUBLJANA 9: Prenos iz cerkve Sv. Joze. — 9.30: Plošča. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Dr. Korošec in sodelavci. — 11: Koncert zboru Zarja. — 12: Čas, poročila, plošča. — 15.15: »Sen kresne noči«. — 16: Akademija pomladka Rdečega križa na klas. gimnaziji. — 16.45: Kako duhovito kratkočasim sebe in družino. — 17.15: Dveboj na harmoniki. — 20: Esperantsko predavanje. — 21: Brandlov trio. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

Ponedeljek, 9. maja
LJUBLJANA 12.15: Plošča. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošča, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Čas. — 19.30: Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini. — 20: Komorna glasba (člani opernega orkestra). — 21: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.05: Radio - orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Godalni kvartet. — 20.30: Domači skladatelji. — 21.30: Poročila. — Prenašanje tujih postaj. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20.30: Koncertni večer. — 21.45: Lahka glasba. — 22.40: Orkester. — PRAGA 19.20: Prenos iz Brna. — 21: Operne arije. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.20: Spevoigr. — 21: Prenos iz Prage. — VARSAVA 17.35: Lahka glasba. — 20.15: Poljuden koncertni večer. — 21.50: Klavir. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 19.45: M. Claudiusa »Veliki Aleluja«. — 22.15: Operni orkester. — BERLIN 20.35: Improvizacije v juniju. — Plesna glasba. — KONIGSBERG 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Komorna glasba. — 20.30: Španske, ruske in italijanske pesmi. — 21.10: Literaren program. — MÜHLACKER 17: Mešan program. — 19.30: Orkestralni koncert. — 20.15: Schillerjeva proslava. — 21: Orkester. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA

Zlogovnica

Iz naslednjih 73 zlogov sestavi:
an, ar, ar, ba, baj, bar, bas, bol, bur, čaj, dlo, el, er, ge, gla, gno, go, gu, i, ja, ja, ja, ja, jer, jo, ka, ka, ka, ka, ka, ka, koc, kra, li, le, ma, me, me, me, me, mila, mi, na, nec, nes, nie, no, o, o, o, o, ob, oh, ra, raz, rez, ru, san, sat, si, sli, smer, šk, to, tok, tr, va, va, van, vec, zen, zum 32 besed s pomenom:

1. Pecivo. 2. Tiskarski izraz. 3. Ime osebe iz Pregljevega dela. 4. Glasbilo. 5. Pokrajina brez vzpetin. 6. Grški novček. 7. Pesniško delo. 8. Medmet. 9. Mesto v Albaniji. 10. Dihalni organ. 11. Travnika cvetica. 12. Človeška odlika. 13. Glas, ki se vrne. 14. Živalski glas. 15. Južno drevo. 16. Metulj. 17. Koš. 18. Del telesa. 19. Umetnik. 20. Kroženje. 21. Gledališka igra. 22. Zver. 23. Znamenje pri računu. 24. Slaba lastnost. 25. Slovenski pisatelj (1834-1887). 26. Stojčja voda. 27. Element. 28. Zlahtni plin. 29. Geometrično telo. 30. Mizarsko orodje. 31. Bodeča rastlina. 32. Pokriva živalsko kožo.

Vse prve in vse tretje črke čitane od zgoraj navzdol dajo verz iz Kosovelovega cikla »Ocean«.

Rešitev križaljke „Dolgoušec“

Vodoravno: 3. sv; 4. Re; 5. le; 6. ro; 8. la; 10. in; 11. Oka; 13. ara; 14. Herod; 19. Debora; 21. Nika; 24. Madagaskar; 28. Koren; 29. Neron; 30. honorar; 31. na; 32. osa; 33. Maja; 35. Ra; 37. opev; 39. rana; 40. val.

Navpično: 1. Pavel; 2. Amerika; 3. sl; 7. Ana; 12. fr; 14. Herder; 16. ro; 17. orkan; 18. da; 20. Emona; 21. okraj; 22. kava; 23. Arno; 26. Ana; 27. senator; 28. kova; 29. 34. arena; 36. Avala; 38. pav.

za bele roke s prstani okrašene. In je nehala, ko je prišlo spoznanje.

»Če bi delali... Morda bi bilo dobro in prav tako?«

Roka je spet odmahnila.

»Zdaj še ne, zdaj je še sonce. Kadar ga ne bo več, takrat morda...«

»Tudi takrat ne... V tem ne bomo delali. Saj prihajamo iz teme. Tam nismo delali. V mislih na sonce nam je mineval čas.«

»Gobec, kaj boš pa jedel? Ali travo? Kaj misliš do ušes odpreti usta in se sonca najesti...«

Roka je spet odmahnila.

O, dosti je takšnih rok. Majhnih in velikih. Močne bi morda hotele biti, pa ne morejo. Pa niso zle. Popade jih časih jeza, pa se ukrote same. In vselej so varane, razočarane.

Trij so; vrata pred njimi so se odprla in sonce jih je prevzelo. Če bi legli v travo in ga lahko jedli, bi bili najboljši ljudje na svetu. Pa tako ne more biti. Božje in človeške postave hočejo drugače.

Zato so njih življenja tragedije. Majhne, neznatne v primeri z drugimi in vendar so tragedije.

Časih za trenutek pozabijo, kakšna je njihova usoda. Ne zavedajo se, da se ne more izpremeniti, kar jim je namenjeno.

Slehermi med njimi skriva v prsih svoje hrepenenje. Misli, da se mu bo izpolnilo, da mu bo samo prišlo naproti. Zato ne hiti. Počasi je njegov korak, ne kakor onih ljudi v mestu, ki se gnetejo, ki se jim zmeri tako mudi.

Zemlja jih sovraži. Ker so se z njo sporekli. Ne razumejo je in ona ne njih. Nikdar jih ne bo razumela, zato ji bodo tuji, zmirom in povsed. Zato jih bo zmirom sovražila in tudi ljudje, ki jih je zemlja prevzela. Korenine jim je ponujala, pa jih niso hoteli, ker so mislili, da jim b. to lastne poglale. Zdaj morajo gniti, ker so brez njih — tako pravi zemlja.

In vendar rasejo iz gnoja najlepše cvetice...

Gnijoje, brez korenin so, mrtvi — pravi zemlja. In vendar ni tako. Vendar je življenje v njih. Ne vprašuj, kakšno? Življenje je! Sonce. Le jesti ga ne morejo, to je njih usoda.

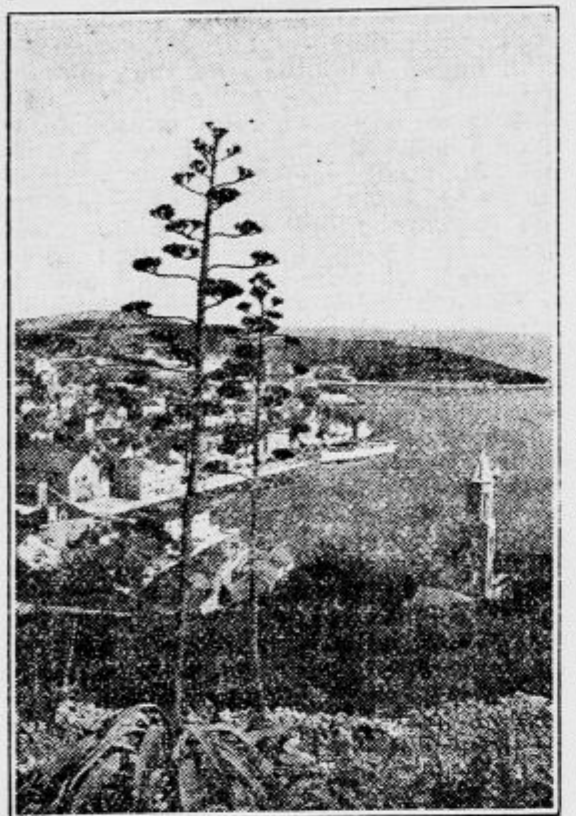
Trije so bili in še nešteto jih je. Slednji dan jih srečujš. Če ne bi bile njih obleke strgane, vem, da bi stopili k slehernemu in mu stisnili roko. Dobri ljudje so. Čeprav imajo črno za nohtom.

Zemlja jih sovraži, toda oni se zanjo ne zmenijo. Saj imajo še sonce, ki je vroče. In kadar ga ni, gredo v ječo in o n'jem sanjajo. Kaj je njihov greh?

Naše morje

Hvar, mesto večne pomladi

Hvar je izredno stara naselbina. Kdo vse je tu že gospodoval, je danes nemogoče več dognati. Izzival je pa kraj sam po svoji legi in naravni bujnosti k naselitvi, ker uživa tu vsak vse leto skoro nepretrgano krasno mladoletje, kar je dalo po-

vod, da se je razvil tukaj že zgodaj živahen tujski promet. Naravoslovce dr. Unger je posebno opozoril na izredne ugodnosti mesta Hvara s svojimi 2000 prebivalci, ker zasluži že glede svojih klimatičnih pojavov prvo mesto med vsemi zimskimi zdravilišči kakor morskimi kopališči.

Srednja zimska temperatura mesta je 10,6 C, odgovarja torej razmeram na Siciliji ali Krfu. Megle so tu sploh neznane pojavi. Prehodi temperature so zelo mirni; ostri vetrovi se radi vsestranske krajnevarne zaštite ne morejo uveljaviti. Hvar leži v pasu najredkejših padavin ob Jadranu, zato nima v najtoplejši dobi leta tiste zadušljive soparice, ki se javlja v drugih krajih iste širine, ker vsebuje zrak zelo malo vlažnosti, zato pa pihljuje vedno hladilne sapice. Število sončnih ur je enako onim v Egiptu.

Vsi mestni hoteli tekmujejo pri kakovosti kakor ceni vsega, kar nudijo gostu. To velja istotako za reprezentativni Palace-Hotel s svojimi razglednimi terasami in

krasnim nasadi, kakor za hotela »Kovačić« in »Overland« s izvrstno domačo prehrano. Tudi zasebnih stanovanj je mnogo na razpolago.

Proti kastelu Spagnuolo, ki je s trdnimi zidovi zvezan s mestom, vodi šetališče s divnim razgledom čez morsko planjavo, in še silnejši vtis dela panorama pri utrdbi Napoleon. Mojezrsko zamišljena je samo par minut od Loggie oddaljena morskakopel, nesporno najlepša na vsem Jadranu, s številnimi kabinami iz mramorja. Tu se dobe tople in mrzle kopeli.

Posebni častilci Hvara so si že tudi ob robu morja in mesta zgradili zale vile, katerim pa gre tudi občina v tem na roko, da jim nudi olajšanja razne vrste, ker stremi za tem, da se mesto živahno razvija in da se izkoristi v čim višji meri ta božanstveni kos zemlje v prid zdravega in udobnega življenja.

Popolnoma druge vrste zabava je spremljanje prijaznih ribičev mesta Hvara v noči pri njihovem lovu in opazovanju njih spretnosti in prastare preizkušnje pri teh podjetjih. Za malenkost najemite tudi lahko čoln in krmarja, ki te pelje k raznim votlinam in podmolom na otoku, kakor tudi k raznim slikovitim naseljem ob morskih zalivih. Lepa je vožnja k modri špiži na Biševo.

Zanimivi so tudi izleti v notranjost otoka. Pojdiš lahko na konju, mežgi ali oslu na vse strani, ako te zanimajo preostanki starobitnih deloma še nerazkopanih gomil, starbišč, puščavniških dupel, v pravem obilju podmolov, razni predmeti iz antike in umetnine iz srednjega veka. Najzanimitejši kraji te vrste so na severnem obrežju otoka. Tu leži Stari grad, očitno že tudi po imenu najstarejša in tudi najobljudejša naselbina; dalje Vrboska, znana po svojih svetniških slikah. Prijetno letovišče je mesto Jelsa.

Originalnim običajem ribičev in vinčarjev se vidi, da so navezani na zelo pestro zgodovino davnih stoletij, katerim sta pa dala cerkev in posebnosti pristno slovanškega žitja še posebej svojevrsten kov. Prijaznost, naravno in skromno vedenje ter naklonjenost napram tujcu zapusti obiskovalcu našega otoka vedno dober trajen vtis.

Iz Splita, danes glavnega mesta Dalmacije, dosežeš Hvar lahko in dnevno večkrat po prijetni dvumirski morski vožnji, in imamo od tam tudi brze parobrodne zveze na Korčulo, v Dubrovnik, Kotor, Sušak in Trst. Izven tega je živahen lokalni promet s vsemi sosednimi otoki kakor z vsemi pristanišči dalmatinskega obrežja.

Omišalj!

HOTEL Esplanade

CRIKVENICA.

Prvovrstna hiša, s 32 sobami, z balkoni na morje, tekoča voda v sobah. Zahtevajte prospekte!

Upravnik hotela LJUBOMIR TUDOR

Najprijetnejše bivanje v Crikvenici

nudi komfortni penzion-restaurant VILA RUŽICA ter dependanca VILA ANETA. Najfinjša oskrba ob najnižjih cenah. Krasna lega in razgled. Zahtevajte brezplačne prospekte.

Hotel Pension „ADRIA“, Crikvenica
pod novo strokovno upravo. Prvorazredno urejen s komfortnimi sobami. V neposredni bližini kopališča. Meji na prekrasen zdraviliški park. Izvrstna dunajska kuhinja, cene zmerna. — Lastni park in šetališče. 192

Hotel „SLAVIJA“ Pension
Novozgrajen na krasnem prostoru v okraju vil. 25 moderno urejenih sob; s tekočo vodo in balkoni s razgledom na morje. Lep park in borov gozd. Par korakov na plažo. Vedno svež in čist zrak. Prvorazredna domača in dunajska kuhinja. Prospekti na zahtevo brezplačno. Brzjavni naslov: »Slavija«, Crikvenica. Lastnik Albin Starešina. 78

HOTEL CRIKVENICA
Pomladne in jesenske cene Din 60, v glavni sezoni Din 65—75. Prospekti zastoj.

KRALJEVICA
Najstarejše morskopolišče, pol ure od Sušaka-Reke in postaje Plase.

HOTEL LONČARIĆ
Selce pri Crikvenici
ob kopališču. Vsaka soba s teraso s električno razsvetljavo in vodo. Dunajska kuhinja, fina vina. Polna penzija Din 50, v glavni seziji Din 60. Zahtevajte prospekte. 205-a

Potujte na naše morje!

Hotel Učka in Hotel Pilar z dependanco vila „Ljuba“

S PARNIKOM V 1/2 URE OD SUSAKA. IZVRSTNA DOMAČA IN DUNAJSKA KUHINJA. HOTELA IN VILA NUDIJA VES KOMFORT V VSO OSKRBO, DNEVNO DIN 60—70 Z VKLJUCENIMI VSEMI TAKSAML PROSPEKTE BREZPLAČNO!

HOTEL „VELEBIT“

BAŠKA NA KRKU

CENE POPOLNI DNEVNI OSKRBI — VKLJUCNO VSE TAKSE IN POSTREŽBA — DIN 65 DO DIN 75. VSE INFORMACIJE DAJE BREZPLAČNO LASTNIK.

LASTNIK ANTE TUDOR

Peščeno morskopolišče OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL „BELLEVUE“
novozgrajen tik ob morju, v sobah tekoča voda, danzang na morskim terasi, polna penzija, s sobo in vsemi taksami in postrežbo Din 60—85. Domača in dunajska kuhinja. Nobenih zdravilišnih taks. 85a

Hotel „SLAVIJA“ Omišalj

Nov, moderno zgrajen hotel ob morju z lastnim kopališčem in plažo za otroke, lepo urejene sobe, električna razsvetljava, zdrava voda, izvrstna preskrba s sobo in vsemi taksami Din 60—70. Vse informacije in prospekte zahtevajte od lastnika Nikole Albaneža. 90

Hotel „ADRIA“ Dubrovnik — Lopud

Novozgrajeni hotel s 30 prvovrstno urejenimi sobami. Tekoča voda. Hotel v bližini kopališča. Velika lepa terasa za solčenje. Prvorazredna kuhinja in tudi dunajska kuhinja. Od Slovencev prednostno posečani hotel. Penzion s sobo in vso oskrbo 70 Din. Prospekti na zahtevo brezplačno. 118

Penzion Miramar Makarska

na krasnem prostoru, tik morja, v bližini kopališča. Zgrajen ob obronku gozda. Lepa terasa. V sobah topla in tekoča voda. Mednarodna kuhinja po zmernih cenah. Govori se slovensko. Prospekte pošljite na zahtevo uprava penzionu »Miramar«. 120

Hotel Velebit v Baški
tik ob morju, v neposredni bližini kopališča, nudi gostom prav prijetno in ceneno letovanje na morju. Lepo urejene sobe, električna razsvetljava, tekoča voda. Terasa za solčenje, senčna šetališča. Slovencev najbolj priljubljeno letovišče.

SUŠAK Najidealnejše bivališče ob morju

Parkhotel Pečine

Na sami morski obali. Najlepša lega Sušaka. Mirno ležet v sredini lastnega krasnega parka. Lastno kopališče. Solčne, zračne sobe s razgledom na morje. Cene najnižje. Prospekti! 92

NOVI VINODOL 143

Palace hotel Lišanj,
Komfortno urejen hotel v bližini kopališča s prvovrstno kuhinjo in terasami za solčenje. Ne manjka ničesar za najprijetnejše bivanje ob morju. Najskromnejša solidna postrežba. Tekoča topla in hladna voda v sobah. Penzion od Din 65.— dalje. Zahtevajte prospekte!

Gorenjska letovišča

POMLAD

v Grand hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru.

Krasen park, tenis, kopališče, ribji lov, pošta, telefon, telefon. Avtobusna zveza s postajo. — Izvrstno meblirane sobe. — Dunajska in domača kuhinja. Nizke cene. Zahtevajte prospekte. Telefon št. 3. — Predsezonsko bivanje je v tej krasni naravi najbolj priporočljivo in prav ugodno. 181

Hotel „Central“ Bled

Telefon št. 57. Telefon št. 57. Novo renoviran, tik jezera, jezerska veranda, terasa in vrt, solne kopeli, bolni, garaže in lepe solne sobe s razgledom na jezero. Cene za sobe pred in po sezoni. 15—20 Din s prehrano pred in po sezoni. 40—50 Din Cene za sobe v juliju in avgustu. 20—25 Din s prehrano v juliju in avgustu. 60—85 Din Sobe in večje družbe imajo zastonj popusti. Prospekti brezplačno. Se priporoča Josipina Smid.

Hotel „ZAKA“ BLED 72

Penzion pred in po sezoni od 45—80 Din v glavni seziji od 75—80 Din. Solstven hotelnikom se nudi prehrana in stanovanje po najnižjih cenah. — Uprava nudi paviljone bivanja proti mesečnim obrokom. Vse pojavnosti daje uprava hotela »ZAKA«.

Hotel Olimpic

Nova zgradba. Tik ob jezeru, kopališču in zdrav. parku. V vseh sobah tekoča mrzla in topla voda. 73

Hotel „Jekler“ BLED

Staroznani najpriljubljenejši hotel Bleda nudi gostom vso oskrbo, sobo, prvovrstno prehrano, vstevši napitnino in takse, za 1 dan Din 75.—, za 5 dni Din 350.—, za 10 dni Din 650 ter vožnja s kolodvorom na kolodvor. 74

BLED

Hotel „Astoria“

Priljubljeno bivališče čestilcev Bleda. Komfortno urejene sobe. Izvrstna oskrba ob najnižjih penzijskih cenah. 75

HOTEL-PENSION UNION

nudi po zelo ugodni ceni popolno oskrbo do 1. julija za bivanje do 3 dni dnevno Din 72.—; za 7 dni Din 460.—, všteto: stanovanje, hrana, napitnina in takse. Za daljša bivanja večji popust. Zahtevajte prospekte. 137

GRAND HOTEL Toplice

305 postelj, 64 kopališčnih sob. Najmodernejši in najbolj opremljeni hotel v državi. Lastna termalna-pilavna kopel s sami hiši. — Kompletne penzije (najboljše sobe, prvovrstna oskrba, postrežba, zdravilišna kila in termalna kopel) pomladi 95 Din. Zahtevajte zahtevo po katalogu, ki vam tudi še nadalje predloži. 138

PARK-HOTEL BLED

WEEK-END 1, 2, 3 dni po Din 90.—
5 dni Din 430
10 dni Din 840

V tej ceni vključeno: soba, prvovrstna prehrana, napitnina, vse takse ter vožnja s kolodvorom na nazaj. — Pri 5dnevem bivanju pri povratku na železnico 75 odstotni popust. 136

HOTEL OB JEZERU Petran

Penzion in soba izven sezone dnevno Din 60—75. Julij, avg. Din 80—120. Prospekti na zahtevo. 135

Dogodki za mejo

Opštine — Poggioreale.

»Popolce se trudi, da bi privrabil občinstvo na ime »Poggioreale« za »Opicina«, ki naj izgine, ker je vzela iz slovenskega krajevne imena. »Popolce« hvali krasoto Opicina, ki so postale mesto s vrhovi, kamor Tržičani tako radi izletajo, dostavlja pa, da ako se hoče doseči, da bo ta kraj, ki je zrased pred vrati Trsta, bolj upoštevan, se mora takoj spremeniti njegovo ime »Villa Opicina« v »Poggioreale«, kar naj izvede župan dr. Pitacco. Ako se to ne zgodi, bodo fašisti bolj kotirali Opicina.

Nov samostan v Trstu.

Pri Sv. Vidu si nameravajo zgraditi frančiškani samostan. Tržaška mestna občina jim je odstopila prostor za cerkev brezplačno, za zemljišče, na katerem bo stalo samostansko poslopje, pa zahteva po 30 lir za kvadratni meter. To je prednostna cena, ker se pričakuje od patrov iz starih provinc, ki jih bo najbrž sedem, da bodo krepko delovali v smislu fašističnih stremeljenj v tržaškem mestu.

Posejanje Zadra.

Od Velike noči dalje posejajo Zader nedeljo za nedeljo izletniške skupine dopolavora in drugih fašističnih organizacij. Zadnje nedeljo v aprilu je bilo iz milanske province v Zader 1500 dopolavorov. To posejanje Zadra se bo vleklo sedaj vse nedelje do pozne jeseni, kakor vsako leto. Vedno se upriporke bučni sprejem v pristanišču, sledijo povorka z godbami po mestu, popoldne pa korakajo izletniki v družbi zadrskih fašistov do meje in tam se vršijo govori s hrupnimi vzkliki proti Velebitu...

»Hujskati, ki ovirajo šolski pouk.«

Šolski skrbnik Mondino nadzoruje sedaj šolski pouk v Istri. V okolici Kopra je razvedel na zborovanju učiteljev in občinskih načelnikov, da se morajo učitelji med »drugorodici boriti« s številnimi težavami, ker se dobijo še hujšim hujskati, ki hočejo ovirati italijanski šolski pouk. Razvil se je o tem dolg razgovor, ki ga je zaključil Mondino z apelom na učitelstvo, da naj krepko vztraja v svojem delovanju, ker bo s pomočjo oblasti v kratkem odstranjene povsodi po deželi vsako nasprotno dejanje fašističnih šol.

Avtomobilska cesta Turin — Trst — Reka.

Za avtomobilsko cesto med Reko in Trstom je bilo predloženo kompetentnim oblastem tokom zadnjih let že mnogo prošelj skupno z ureditvenimi načrti. Lansko leto je došlo iz Rima poročilo, da je omenjena cesta sprejeta v program avtomobilnega cestnega podjetja in da se jeseni že prične delo. Rečani so sprejeli vest skeptično, navajeni obljub, ki se nikdar ne izpolnijo.

Nedavno se je vršil v Milanu mednarodni kongres za gradnjo cest, na katerem se je razpravljalo o velikem omrežju avtomobilskih cest po vsej Evropi. In zopet je zraslo na Reki upanje na avtomobilsko cesto. Fašistični tisk se zavzema za nujno gradbo avtomobilske ceste Turin — Trst — Reka.

Fašistični plesi na Gorškem.

Spomlad je tu in blizu se poletje, ki bo zopet polno plesnih prireditev, kakor je razvidno že iz sedanjih naznanil po listih. »Gazzettino«, napoveduje veliko »sagrot« v Kalu na Kanalskem. Predpustni čas je prirejal plesne dopolavoro in pod tem imenom jih bo največ tudi tekom poletja. Na gospodarskih zborovanjih pripravljajo fašistični godbeniki štedenje do skrajnosti, ker živimo v izredni gospodarski krizi, fašistični voditelji »prosvetnih« institucij pa odreja povsodi ples za plesom. Mladina rada pleše in v oblasti blagajne pričajo za vsake plesne prireditve lepe množice lir.

Bivši tajnik fašistične stranke Turati je očitno večkrat Primorcem, da preveč plešeje in nekoč je izjavil, da že prav težko gleda plesno manijo v Julijski Krajini. Pokojni fašistični hierarh Domenechini v Trstu je dovolil dopolavoro plesne samo ob posebnih prilikah. Odpadla sta Turati in Domenechini in v njima omejevanje in odpravljanje plesnih prireditev v Julijski Krajini. Sedaj plesajo lahko povsodi, kolikor hočejo.

V letošnjem februarju je bil nastopil list »Idea del Popolo« v Gorici ostro proti plesni furiji Fašisti so zaključili in čul jih je sam škofjski upravitelj Sirotti ter se postavil na njihovo stran. Sel je v redakcijo lista, ki je moral priobiti njegov članek o plesu. Furlanska duhovščina, katere glasilo je omenjeni list, je protestirala proti Sirottijevemu odobravanju fašističnih prireditev, ki niso nič drugega nego samo zavajanje mladine k plesu in kanoniki Hren je ogorčeno povedal Sirottiju svoje mnenje, pa brez uspeha.

Pri sedanjih fašističnih voditeljih v Julijski Krajini spada ples med sredstva, s katerimi se mladina trdno naveže na fašizem in če plesno zapravljanje denarja ruši slovenska kmetijska posestva ter je ples že markskega slovenskega mladeniča in mladenko poznal z rodne grude, je vse to v skladu s fašistično obsejno politiko.

Obnoveitev vpisa hipotek.

Po avstrijskem zakonu, ki je veljal v Pr. morju do 30. junija 1929, je obstajala hipoteka, dokler ni bila izbrisana. Po italijanskem zakonu pa obdrži hipoteka svoje efekte 30 let od dneva vpisa dalje. Z uvedbo italijanskega zakona je bilo zaeno odredeno, da lahko dosežejo oni, ki imajo stare hipotekne kredite (to so tisti, ki so že presegli 30 let), obnoveitev vpisa hipotek tekom treh let, to je do 30. junija 1932. Interesanti naj se obrnejo v tej zadevi nemudoma do bližnjih notarjev.

Gozdni požar zaradi klobas.

Ponoči 28. januarja t. l. se je pojavil ogenj v občinskem gozdu v Sempolaju na Krašu. Ljudje so vstali in šli gasiti. Trajalo je par ur, preden je bil ogenj pogasjen. Škoda je bila precejšnja. Potem so ugibali, kako vendar bi bil nastal ogenj one noč v občinskem gozdu. Kmalu se je dogladno, da sta bili šli proti večeru 28. januarja mladenič Albina Legiša in Marija Svetlič v gozd, kjer sta napravili ogenj in si skuhal pri klobas. Ko sta odhajali, nista zadosti pogasili ognja, zato se je zopet razvil in se razširil v požar. Pozvani sta bili pred tržaško sodišče, kjer sta vse priznali in bili obsojeni Legiša na 4 mesece in 20 dni ječe, Svetlič na 3 mesece ječe ali pogojno.

Neprijeten doživljaj

Čičaški župan Čermak in nemški boksar Maks Schmeling sta pred dnevi doživela nad vse neljubo reč. Na avtomobilski vožnji so njun avtomobil nenadno ustavili stražniki, ki so hoteli v njih prepoznati dva iz Indiane pobelega kaznenca. Čermakovo izjavo, da je on čičaški župan, so sprejeli stražniki s porogljivim posmehom. Šele po temeljitih razgovoru s Čičagom, so sprevrtili in priznali svojo zmoto. Izpustili so oba »kaznenca« z opravičevanjem, da so bili njih namen povsem drugačni kakor njih dejanja.

B A Š K A
HOTEL VOLARIĆ
»VILA na MORJU«
POPOLNA OSKRBA (V ŠTIRIH OBROKIH) Z VSEMI TAKSAMI
OD 1. IV. DO 31. V. DIN 55.—
IZ SOBE NARAVNOST V **MORJE**

Baška NA OTOKU KRKU
Najidealnejše bivanje na morju.
HOTEL »LOPAR«, HOTEL »VELEBIT« in VILA »SONJA«
nudijo ves komfort z izvrstno kuhinjo, lepe sobe, po najnižjih penzijskih cenah. Zahtevajte prospekte.

Slovenski hotel „Kvarner“ Malinska — otok Krk

pod novo upravo.
Krasna lega ob morju. Prvorazredna dunajska kuhinja. 21 lepih sob. Cena z vso oskrbo Din 55.—. Električna razsvetljava. — Zahtevajte prospekte! — Odprt od 1. maja dalje. 199

HOTEL VELEBIT
Malinska na otoku Krku
Biser Jadrana, s krasnim kopališčem, lepo urejene sobe z električno razsvetljavo, dunajska, češka in domača kuhinja. Penzion Din 50. Zahtevajte prospekte. — Uprava. 204

HOTEL „TRIGLAV“ Malinska

Na krasnem prostoru tik ob morju. Lepo urejene sobe z električno razsvetljavo in lepo teraso. Vsa izvrstna oskrba in v vseh taksami in kopanjem v lepem kopališču Din 40.— dnevno. Prospekti in pojasnila na zahtevo brezplačno. 79

Hotel „OVERLAND“ Hvar

V sredi mesta in obnem najbližji kopališču. Krasna terasa za solčenje. Lepo urejene sobe ter najboljša domača in dunajska kuhinja. Cene pensionu najnižje. Pojasnila in prospekte pošljite brezplačno lastnik B. Kovačević, Hvar. 80

Hotel KOVAČIĆ Hvar

Klimatsko zimsko zdravilišče in morskopolišče. Moderno urejen hotel na krasnem prostoru tik morja v bližini kopališča. Sončne in lepe sobe. Prvorazredna kuhinja, ter dobra domača vina. Lastne ladje za izlete. Koncert. Tople in hladne morske kopeli. Penzion od 55 do 80 Din. Odprt vse leto. Prospekti v slovenskem jeziku dobite »Pri Putniku« na zahtevo Vam pošlje hotelir Peter Novak.

Hotel Slavija Hvar

Tik pristanišča za vse parnike. Krasen vrt s tropskimi rastlinami. Priznana izvrstna kuhinja, najskromnejša postrežba. Penzion Din 65—75 in 10% postrežba. Zahtevajte brezplačne prospekte in informacije. Lastnik Ant. Milčić. 82

Otok Rab
DALMACIJA
Penzion s postrežbo in vsemi taksami 75.—
HOTELIR A. NACHAR 195

Rab
najlepše kopališče na našem Jadranu **HOTEL SLAVIJA**, v neposredni bližini pristanišča in parka, popoln penzion od 65 do 75 Din. Vse informacije in prospekte brezplačno. N. Knežević.

RESTAVRACIJA IN KAVARNA „Riviera“ na Rabu,

vi kot najizvrstnejša kuhinja ob najnižjih cenah. Domača in dunajska kuhinja. Prvorazredna vina. Priljubljeno shajališče vseh znancev, ki prebivajo na Rabu. 96
Polna penzija z vsemi taksami in postrežbo Din 55—60 dnevno!

Hotel KOVAČEVIĆ SPLIT

Hotel Kovačević v Splitu je dobro urejen in sodoben hotel z 30 sobami. V sredi mesta, izvrstna kuhinja, nizke penzijske cene Din 55—60 dnevno. Sedež družstva C. M. Družba lokal v Splitu stanujočih Slovencev. Zahtevajte nadaljna pojasnila. F. Lorencak, lastnik. 86

BOL pri SPLITU Penzion Vidošević

Bol je poznan zaradi svojih izvrstnih klimatičnih razmer. Krasno kopališče, dnevna zveza s Splitom. Lepo urejene sobe, izredno nizke cene. Soba z vso oskrbo, izdatno prehrano, z vinom in vsemi taksami, postrežbo ter kopališčem Din 50 dnevno. Prospektne zahtevajte od lastnika Vidoševića. 111

Iz življenja in sveta

Dvojno življenje Ivarja Kreugerja

V času, ko ni mogel nihče vedeti, da pride v Berlin, se je pojavil za nekoliko dni, čisto samo za 24 ur, skromno opravljen skandinavski potnik in se ustavil v majhnem hotelu v bližini stettinske postaje. O Kreugerjevem prihodu — kajti ta skromni trgovec ni bil nihče drugi nego svetovno znani švedski kralj vžigalnic — me je obvestil vselej kratek telegram, običajno vsebine: »Pridem ob tej in tej uri z novimi vzorci nogavic. Larsen.« In potem sem ga ob določenem uri poiskal v njegovem stanovanju. Kreuger je nosil na takšnih izletih temne naočnike in malomarno urezane obleke. Da bi se že v naprej zavaroval pred vsakim sumom, se ni izdal niti za Šveda, temveč za Norvežana.

Kreuger je bil po naravi igralec. Tudi v svojem zasebnem življenju ni mogel biti brez igre. Toda igral ni nikoli visoko, slo mu je izključno za razburjenje, ki ga povzroča igra. Sicer mirni mož se je vidno spremenil. Postal je rdeč, čelna žila se mu je nabrekli, roke so se mu tresle in oči so se bliskale za temnimi naočniki. Če je izgubljal, je bil obupan. Vso noč je lahko preblij ob kartah, bil je splošč navajen, da ni spal vse noči. Nekoč bi se mu v nekem igralnem klubu skoraj pripetila nesreča.

Pozno ponoči, ko je bila igra v najlepšem teku, so se hipoma oglasili svarišni signali igralnega vodstva. A že je policija vdrila v lokal. Samo ob sebi umemno, da je Kreuger imel primerna izkazila pri sebi. Od kod je imel te ponarejene listine, mi ni nikoli izdal. Neki policijski komisar se je približal njegovi mizi in zahteval

papirje. V tem hipu se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Z bliskovito hitricjo je Kreuger udaril uradnika. Uradnik se je opotekel in v naslednjem trenutku je kralj vžigalnic izginil. Ko sem hotel naslednje jutro obiskati Kreugerja, sem zvedel, da je že odpotoval.

Po tem dogodku nisem dalj časa ničesar slišal o njem. Nekega dne sem prejel znano brzojavko. Kreuger, ki je bil v svojih zasebnih zadevah nasproti meni zelo odkritosrčen, mi je dejal, da se takrat ni mogel ubraniti neodoljive sile. Spet sva bila vso noč pokonci in se nista izogibala niti sumljivih lokalov v bližini šlezke postaje.

Ce je bil Kreuger dobre volje, je imel navado sklepati nenavadno stavbo. To je bilo tako: Na majhnih mizah so bile steklenice raznih alkoholnih pijač. Kdor je prvi opravil s pijačami na svoji mizi, ne da bi postal nezavesten, je zmagal. S to stvarjo se je bil Kreuger seznanil na nekem potovanju v Rusijo. Bil je na glasu, da nikoli ne pije, pa se je le izkazal močnega pivca. V razmeroma kratkem času je izpraznil svojo mizo, ne da bi kazal posebne znake pijanosti. Medtem ko so bili njegovi tovariši že davno odpravljeni, je sedel še vedno v najbolj prešernem razpoloženju pri mizi.

Nekoč je prišlo v neki beznici med njim in nekim dolginom iz malenkostnih razlogov do prepira. Kreuger ga je pozval na dvoboj s pestmi. Razvil se je pravi box-match, med katerim se je finančni magnat izkazal za izredno spretnega boksača. Svojega nasprotnika je spravil kmalu na tla.

Ta resni mož, ki ni nikoli spregovoril nobene besede odveč, je znal biti v določenih okoliščinah precej vesel. Večkrat je plesal v nekem lokal, ki so ga obiskovali samo člani berlinskega podzemlja s svojimi ženskami. Plesal je ognjevit in strastno. Nekoč je plesal celo solo, in sicer menda neki švedski kmetski ples s takšno nezadržano virtuosnostjo, da so mu gledalci viharno ploskali.

Kadar je obiskoval pod krinko preprostejša moža, ki išče dogodivščin zabavišča srednjega sloja, nikakor ni bil radodaren, morda zato, da ni vzbujal suma nekakšnega Haruna al Rašida. Svoji dami je plačal čašo kave in izdarek desetih mark se mu je na videz zdel že prav resna stvar.

Takšne svoje stranske skoke je znal tako dobro prikriti, da ni niti njegova najbližja okolica ničesar vedela o njih. Da bi zmanjšal svet ničesar ne vedel o njegovi odsotnosti, je v njegovi delovni sobi podnevi in ponoči gorela luč!

Hjalmar Mogensén.

Novi vodja švedskega vžigalničnega trusta

Gabrielsson-Güteborg, novi vodja švedskega vžigalničnega trusta najzavnejšega člana nekdanjega Kreugerjevega koncerna

Proces proti dartmoorskim jetnikom

V Princetownu (Anglija) se je pričel proces proti 31 jetnikom, ki so se v letošnjem januarju udeležili upora v dartmoorski jetnišnici. Uporniki so zažgali poslopje in je morala policija v hudih bojih ustreliti več jetnikov. Slika kaže naval ljudi v sodno dvorano.

Orjaki med zemeljskimi bitji

Velikani in pritiklavci, ki jih poznamo iz ljudskih pravljic, so nekoč v resnici živeli in živijo še danes, dasi ne vedno v človeški obliki. Dedni na Cjellonu, pigmeji v afriških in brazilskih pragozdih so še vedno človeški vrstniki, kakor nam je dobro znano. Pač pa je težko za velike dobiti primerne vzore med živimi človeštvom, če odštejemo redke ljudi nadnormalne velikosti. Naziranje, da so bili ljudje nekoč večji nego danes, ni točno. Že Neandertalci in drugi pračloveki so bili po postavi v splošnem tolikšni kakor današnji ljudje, mogoče celo manjši; viteške opravke iz zgodnjega srednjega veka kažejo v splošnem na nekaj manjše ljudi, nego živijo danes, razni znanstveniki celo trdijo, da je postalo človeštvo počasi večje. Predstava o velikanih temelji pač v svojevrstni lastnosti ljudske fantazije, ki oblikuje v pravljicah in bajkah zemljo z orjaškimi živalskimi stvori in jim po sili postavlja ob stran človeštvo iz velikana.

Živalski velikan, kakršne nahajamo v pravljicah, pa so, kakor znano, v resnici obstajali, samo da takrat o kakšnem človeštvu, bodisi majhnem, bodisi velikem, ni bilo ne duha ne sluha. Pred milijoni in milijoni let so pripadali zemlji, nebo in voda ogromnim reptilom, med katerimi je meril strašni, krvoločni ropar tiranozavr 6 m. Diplodocus Carnegiei, pohleven rastlinojede, je meril — 30 m. Takšnih velikanov naše današnje kopnine ne poznamo več. Zrak je obdajal letajoči zavor pterodaktilus, ki je meril s razprostrtimi krili približno toliko, kolikor manjša letala naših dni. Največji sesalec vseh časov je bil baluhiterij. Vse te živali pa so živele davno pred človekom, ki je bil po postavi sicer manjši, a si je zemljo pokoril s svojim razumom.

Bencin iz premoga

Španski inženjer Vicente Maestro, ki je odkril nov postopek za pridobivanje bencina iz premoga.

Grafolog in hlinež

L. 1906. je trgovec v Koloniji s imenom Loetgen na vlak ob ovinku izgubil ravnotežje in se zadel ob steno. Kmalu je tožil železnico zaradi živčnih motenj in dobil odškodnino, ki bi danes znašala 120.000 mark. A prišlo so ovadbe, da trgovec s pomočjo svoje žene bolezni samo hlini, drugače pa vselej laže.

Grafolog je sodišču izjavil, da Loetgenova pisava razodeva lažniv značaj. Obtoženec pri tej priložnosti ni hotel priznati, da je nepravilno rabil, skodlil čilo pokonci in plane nad izvedenca, da bi ga zadavil. Trije birči so s težavo ukrotili besnega trovca, ki se je tako sam izdal. Sodisce je pomiglavca takoj obsojilo na 15 mesecev, njegovo ženo pa na 9. Državna banka, naslednica pruskih železnic, pa toži za povračilo 120.000 mark.

Dijaška bitka v Bostonu

Ameriška javnost je ogorčena nad dogodki, ki so se primerili te dni v Bostonu in ki mečejo čudno luč na razmere, ki vladajo na nekaterih ameriških vseučiliščih.

Dijaki z znane Harvardske univerze v Bostonu so bili že dalj časa iz neznanh razlogov malo divji na svoje tovarišice z Radcliffeške kolegije. Te dni so jim neznanec odnesli gong na velik uri v vseučiliški avli in med slušalci se je razširila govorica, da so to storila radcliffeška dekleta, da bi jih na ta način prisilila na daljše bivanje v predavalnicah. Fantje so to vzeli za veliko zlo in sramoto ter so sičinili, da si poličkejo utrujeni gong s silo. V pozni nočni uri so se potihoma zbrali in mahoma napadli dekliški kolegij. Vratarja in nekaj pedelov, ki so se jim postavili po robu, so zvezali, nato je vsa množica, kakšnih 2000 dijakov, s huronskim kričkom vdrila proti spalnicam deklet, ki so planila v divji paniki v samih nočnih oblekah na cesto ter z obupnim jokom klicala na pomoč. Prihitela je policija, ki je pozvala dijakke, naj se spravijo mimo domov, toda ti so jo napadli in brez posebnih težav spravili v beg. Prišel je nato še večji oddelek policistov in nastal je na ulici srdit pretep, ki je spravil vse prebivalstvo pokonci. Dijaki so postavili barikade, mnogi so vdrli v hiše in obmetavali stražnike z najrazličnejšimi predmeti. Bitka je postala še srditejša, ko so mladeniči skušali napasti policijsko postajo, v katero so policisti spravili nekaj aretiranih razgajancev. Šele s pomočjo velike — brigadne in bomb s solzivnim plinom so rešili spravili dijakke v beg. Vseučiliške oblasti so uvedle strogo preiskavo, da razčistijo te dogodke, ki so brez primere celo na vročih harvardskih tleh.

Čehi na Dunaju

Ko se je lani nakopal carinski sporazum med Avstrijo in Nemčijo, je dr. Schöber v govorniškem zanosu poudarjal »čisto germanski značaj Dunaja od pamti veka!« Ali se ni g. policijski prefekt nekoliko zmotil? Bivše cesarsko mesto je bolj kozmopolitsko nego katerikoli drugo. Ob zadnjih stanovskih volitvah med krojači — poroča l' Europe Nouvelle — se je dogajalo, da ima Dunaj nič manj ko 2.515 zavednih čeških krojačev, saj so vsi pristali na svojega kandidata Jedličko. Malo je manjkalo, da ta lista ni dobila absolutne večine.

Nazadovanje porok na Angleškem

Iz statistik izvira, da se rodi na Angleškem več dečkov nego deklic, a iz vzrokov, ki jih je težko dognati, jih že v zgodnji mladosti tudi več umre.

Znano je, da so ženske manj podvržene težkim obolenjem in da si po boleznih tudi prej opomorejo nego močnejši spol. Morda bo znanost nekega dne odkrila metodo, po kateri bo izravnala umrljivost obeh spolov. Poleg umrljivosti v detinskih letih pa so še razni vplivi, ki pretijo človeškemu življenju, n. pr. posledice vojne in poklica, ki so kvarne zdravju. Prišel je čas, v katerem stopa vprašanje obvarovanja moškega zdravja tako rekoč v osrednje higienskih stremeljenj. Na Angleškem bi se glasila zahteva naslednje: Sklepanje zakonov v mlajših letih, telesno in duševno zdravje starši ter več mož za preobilico mladih deklet!

V Londonu pride na 1000 samcev povprečno 1127 žensk, oziroma deklet. Nekaj četrtina vseh angleških deklet, ki so godne za možitev, ostane brez moža. V Bournemouthu pride na 1000 deklet 486 takšnih, ki se nikoli ne poročijo. Edini okraj, kjer je več moških nego žensk, so v premožnih revirjih na jugozapadu.

Razmere, ki vladajo na Angleškem, so v splošnem razmere vseh zapadnih držav. Na Vzhodu si pomagajo tako, da je možu dovoljeno imeti več žena, in v nekaterih deželah, kjer prevladujejo moški, je dovoljeno mnogomu.

Na Angleškem doslej še niso resno obravnavali vprašanje neprostovoljnega sa-

mevanja žena. Ne gre sicer oporekati, da živi neki odstotek žensk, čeprav majhen, rajši brez moža. Po drugi strani pa kopri velika večina žensk po ljubezni, zakonu in materinstvu. V vsakem družbenem sloju naletajo na neomane ženske. Najmanjši je odstotek ten moria v delavskem sloju. Delavstvo se po večini ne ustraši zakona, ker bi mu ga omejena sredstva ne priporočala. V tem sloju se vrhu tega poroče v mladih letih.

Srednji sloj je previdnejši, ker skuša ohraniti neki določeni standard življenja. Živi običajno preko svojih razmer in se poroči razmeroma pozno, čisto šele v 30. ali 35. letu. Moške, ki se v tem sloju poroče pred 25. letom, so čedalje bolj redki.

Odgovornost za takšne razmere seveda ne gre pripisovati samo moškim, saj je možkemu iz srednjega sloja čedalje težje živeti brezskrbno življenje in vzdrževati družino. Velika ovira so stroški za vzdrževanje žene, ki zahteva istemu primerno garderobo. Današnja mlada dekleta zahtevajo v tem pogledu več nego njih prednice. Prepričan sem, da bi bila današnja mladi možje bolj željni zakonca, če bi bila njih vrstnice v pogledu oblačil, razvedrila itd. bolj zmerni. Ženske naj same volijo. Obleko po zadnji modi ali pa sredo in zadočenje v zakonu, v katerem se morajo odpovedati modni obleki in luksusu. Samo malo jih je, ki morejo upati na »bogate možičke« — in vprašanje je, da s postanejo vse te — srečne.

Walter M. Gallichan.

Senzacionalen primer dvoženstva

Juristično in psihološko kredo zanimiv proces se je vršil pred sodiščem Chalons sur Marne. Gre za juristične posledice primera bigamije. Nenavadno na tem procesu je dejstvo, da se dve ženi potegujeta za dedščino po enem in istem možu. Sodišče priznava obema enake pravice. Stvar bi ne bila prišla morda nikoli na dan, da se ni primerila avtomobilska nesreča, ki je prinesla možu, ki stoji v osredju obravnave, nepričakovano smrt.

Mož, za katerega gre, je bil Španec Emanuel Anadon. Živel je dolgo let v Franciji in je bil pri neki tovarni nastavljen za potnika. Pred tremi leti, ko mu je bilo 31 let, se je Anadon oženil s neko Parizanko. Iz tega zakona sta se mu rodila dva otroka. Anadon je bil zelo vesten in uspešen trgovec. Šel so mu popolnoma zapuši. Tvrdis, pri kateri je bil uslužben, pa je imela v Chalonsu sur Marne posrednišnico, kjer so bili v zadnjih letih zasideli nered. Poverili so torej Anadonu s nadzorstvom hiške. Njegovo službeno razmerje se je zdaj tako spremenilo, da je bil vsak mesec teden dni odsoten iz Pariza.

V Chalonsu mu je bilo dolgčas in tako se je zgodilo, da se je bil pobliže seznanil s dekletom, ki mu je bil prikrival, da je oženjena. Po pomoči v pariškem matičnem uradu so izdali Anadonu še enkrat spričevalo, da je še samec. Ko je predložil listino občini v Chalonsu, so padle zadnje ovire za poroko. In zgodilo se je, da je bil mož dvakrat oženjen, obkram pravno veljavno in da ni prva žena vedela za drugo, niti druga za prvo. Parizanka je ematrala za verjetno, da je njen mož vsak mesec teden dni z doma po pošli, ona v Chalonsu pa je vedela, da mora prebiti tri

tedne v Parizu in četrti teden v Chalonsu. Pripravila mu je torej vse sladkosti družinskega življenja za ta teden.

Pred štirimi meseci pa so se stravi spretnosti. Anadon je napravil toalet s svojimi motoklikom. Na cesti ga je dohitel avtomobil, ga podri na tla in ga povzeli do smrti. Odpejali so truplo v Chalonsu, kjer so ga čez štiri dni pokopali. Za krsto so šli mnogi Anadonovi prijatelji in znanci s vdovo iz Chalonsa. Ko je izvedela pariška tvrdis, kaj se je zgodilo, je obvestila o dogodku Anadonovo vdovo v Parizu. Nemudoma se je odpeljala v Chalons v domovino, da čakajo njenega prihoda. Doživela je bridko razočaranje. V Chalonsu so ji povedali, da se najbrž moti, kajti za pokopnikovim pogrebom je šla njegova žena.

Navzlic zmedbi, ki je nastala v pravem trenutku, je postala pariški vdovi jasno, da je živel njen mož v zakonu z dvema ženskama. Oba zakona sta bila veljavna, ker je oba potrdila pristojna oblast. Obe vdovi po enem in istem možu sta sklenili, da si ne bosta v napoto. Sporazumeli sta se s trditvijo, ki je obljubila vsaki pokopnikski prispevek po ponesrečenem sotrduški. Ta mesek si zdaj delita vdovi med sabo. Istočasno sta obe vdovi naperili proces proti avtomobilistu, ki je zaskrbil Anadonovo smrt. Od njega zahtevata 150.000 frankov odškodnine. Sodišče pa je obsojilo avtomobilista na 100.000 frankov plačila in na dva tedna ječe. Odškodninska veta se razdeli med obe vdovi po posebnem ključu, in sicer tako, da dobi pariška vdova, ki ima dva otroka, 60.000 frankov, vdova v Chalonsu sur Marne pa ostane 40.000 frankov. Zares samomanska razsodba, ki pa je navzlic tej svojevrstnosti zadovoljila obe stranki.

Olimpijada v Los Angelesu

Oficielna obleka za nemške udeležence na olimpiadi

Neslišni streli

Iz Londona poročajo, da je izumil neki ondolni inženjer pripravo, ki omejuje pok pusk in samokresov. Orožje, izpolnjeno z omenjeno pripravo, oddaja le še neslišne strele. Izumitelj je demonstriral svoje poskuse pred večjim številom povabljenega občinstva, ki je moglo ugotoviti, da se streli, ki jih je izumitelj oddal iz vojaških pusk in revolverjev, slišijo na največjo razdaljo pet metrov. Govori se tudi, da se angleška vlada že pogaja z izumiteljem glede odkupa njegovega izuma.

Avion in papige

Nenavadna prigoda se je pripetila letalci, ki se je spustil z letališča v Cloncurryju, mestu na zapadu od Kraljičine dežele v Avstraliji. Stroj je prhnil kviku brez zaprek, tedaj pa se je dvignila v zrak jata kakadujev — na tisoče čopastih papig in jela obletavati stroj. Prišlo je do pravega spopada. Vjaki je zadel na stotine ptic, ki so ubite popadale na tla. Toda tudi letalo ni odšlo brez resnih poškodb iz čudnega boja. Privodnik je sicer srečno pristal, toda šipe so bile potokene, vijak zlomljen in ves pristoj je bil pokrit s krvjo in perjem.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Kaj je morilec?

Orožene teče mizno Sokrata in pregrnja nekoga, ki urno beži pred njim. »Drži ga, drži ga!« Platonov učitelj se ne gane. »Ali si guh?« vpraša oboroženec, »kaj nisi morilcu zastavljal pota?« — »Morilec? Kdo je to?« — »Kakšno vprašanje! Morilec je človek, ki ubija.« — »Torej mesar?« — »Bedak stari, jaz mislim človeka, ki usmrti drugega človeka.« — »A tako, vojak.« — »Tepec, človek, ki drugega človeka v miru pokonča.« — »No, zdaj razumem — torej krvnik.« — »Bralo, človek, ki drugega človeka doma ugoni.« — »A tako, zdravnik.« — Tada pa oboroženec zakolne ter uide.

Štofe za pomladanske

OBLEKE, apartne angleške in češke vzorce nudi v veliki izbiri najceneje tridka

Drago Schwa b, Ljubljana

ANEKDOTA

Wildgans je znal biti včas prav strupen. Nekoč se je neka pevica pri njem priževala, da je zgrešila poklic. Morala bi postati prav za prav krotilka zverin.

»Ali ste omoženi?« je vprašal pesnik.

»Sem,« je odvrnila dama začudeno.

»No, torej,« je menil Wildgans, »potem ste že, kar bi morali postati.«

Vsak dan ena

»Rešena sva! Vidim ladjo!«

»Ne kriči tako, saj boš prepodil vse ribe!«

(Everybody's Weekly)

Pojoče skale in zveneče gore

Malokdo ve, da imamo v naravi tudi pojoče skale, zveneče doline in planine.

To petje in zvenenje je fizikalno seveda lahko pojasniti. V znameniti Fingalovi jami na otoku Staffi, ki se s keltskim imenom naziva »An na vine«, »harmonična jama«, proizvajajo valovi, ki se zadevajo ob njeno bazaltno ozadje, izredno melodične zvoke. Stene sestojijo iz krasnih bazaltov, prizmatskih stebrov različne velikosti. V močni burji pojejo ti stebri kakor piščali ogromnih orgel. Slične melodične zvoke je slišati dostikrat v bivičavi Rdečega morja ob arabski obali. Domačini pravijo, da se »morje joče«.

Ob gornjem Orinoku in drugod v Južni Ameriki so granitne skale, ki proizvajajo ob sončnem vzhodu orgelskim podobne zvoke. Nekaj slinčnega je z enim izmed obeh Memnonovih orjaških kipov pri Tebah v Zgornjem Egiptu. L. 27. pred Kr. je ta kip dobil razpoko in z njo lastnost, da je začel ob sončnem vzhodu zveneti. Rimski cesar Septimij Sever je dal to razpoko zadelati, zvenenje je postalo odslej slabotnejše, a vendar še zelo dobro slišno. Tisoč in tisoč vladarjev, učenjakov in pisateljev je posetilo ta kraj nalašč za to, da je slišalo ta »božji glas«, o katerem govore nešteti napisi na vzhodu in na zahodu spomenika. Stari so pravili, da po-

stravlja Memnon s tem otožnim glasom svojo mater Eos, jutranjo zarjo. Moderna fizikalna razlaga je pa ta, da se spomenik zjutraj po nočnem mrazu hipoma segreje, s čimer nastanejo v njegovi sestavi določene spremembe in majhne razpoke, ki dajejo navedeni zvok.

Drug znamenit akustični fenomen so zveneči kamni pri Guildoju v Bretonsiki, ki sicer ne pojejo sami od sebe, temveč če jih na določenih mestih udari s kladivom ali kamnom. Z istočasnim udarjanjem na raznih mestih se da na ta način doseči prav izrazit akord v duru.

Reuleux opisuje v posebnem spisu neko dolino v porenskem gorovju, v kateri se oglašajo od časa do časa skrivnostno zvonjenje, ki začneja kakor dihi, naraste do nepopisne lepote in močnosti ter spet polagoma umre. Zvok tega mističnega zvana je mali č z njegovo oktavo in začušeno kvinto. Takšnih zvonečih dolin je pa na svetu še več.

Imunost proti rumeni mrzlici

Člana pariškega Pasteurjevega zavoda, zdravnika Sellard in Laigret, znana strokovnjaka za raziskovanje rumene mrzlice, ki je razširjena posebno v tropških deželah, sta sestavila cepivo, ki imunizira človeško truplo proti tej bolezni in se upira bacili, ki prinaša epidemijo. Cepivo vsebuje transformirane, zaradi prenosa na miši oslabiljene bacile rumene mrzlice. Ker so se dosedanje poskusi obnesli, bodo začeli izdelovati to cepivo zdaj v večjem obsegu za splošno uporabo.

Gospodarstvo

Ljubljanski občinski proračun objavljen

V »Službenem listu« dravske banovine od 7. t. m. so objavljene navedbe k proračunu mestne občine Ljubljanske za 1. 1932. Z odlokom finančnega ministra od 10. marca t. l. je odobren proračun mestne občine Ljubljanske za leto 1932, v višini 45 milijonov 321.000 Din izdatkov in 39 milijonov 69.000 Din dohodkov, tako da se primanjfljav od 6.253.000 Din pokrije s predpisom doklade v višini 50 % na vse vrste državnih davkov (za leto 1931, je znašala doklada 60 %). Po prvotnem predlogu je znašal proračun mestnega zaklada 47 milijonov 681.000 Din in je torej reducirán za 2.360.000 Din. Istodavno je potrjen tudi proračun izrednih izdatkov v višini 13 milijonov 291.000 Din, kakor tudi proračuni vseh mestnih podjetij in zakladov.

Znižanje vodarine in gostiščine
Po naredbi o pobiranju občinskih davkov, taksonih doklad v letu 1932, bo mestna občina Ljubljanska v letu 1932, pobirala iste davščine kakor v letu 1931, z nekaterimi spremembami. **Vodovodna naklada**, ki je doslej znašala za stare hiše 9 odstotkov uradno ugotovljene najemnine, se zniža na 7 %. Pri novih hišah ostane vodovodna naklada v izmeri 2 do 5 % neizpremenjena, le za obratovališča trgovcev se zniža od 7 na 6 %. **Znatno se zniža gostiščina**, ki je doslej znašala pri starih hišah 6 %, sedaj pa je reducirana na 4 % kosmate najemnine. Pri novih hišah se gostiščina spremeni takole: za stanovanja z letno kosmato najemnino do 6.000 Din od 2 na 1 %, nad 6.000 Din pa od 4 na 3 %; za stanovanja, ki jih uporabljajo hišni lastniki zase pri napovedani najemni vrednosti do 6.000 Din od 3 na 2 % in preko 6.000 od 5 na 4 %. **Končno se zniža gostiščina za obratovališča trgovcev itd.** v starih in novih hišah od 7 na 5 %. **Kanalna pristojbina** znaša nespremenjeno 2 odstotka pri starih hišah in 1 odstotek pri novih hišah. Kot nove hiše se v smislu gornjih določb smatrajo vse hiše, ki so bile zgrajene po juniju 1. 1920. Za ona poslopja, ki niso podvržena gostiščini, znaša kanalna pristojbina 50 par od vsakega kvadratnega metra zazidane ploščve, ki se pomnoži s številom nadstropij.

Skupna obremenitev zaradi vodarine, gostiščine in kanalske pristojbine se v celoti zniža pri starih hišah od 17 na 13 % kosmate najemnine, torej skupno za 4 %. Pri novih hišah znaša razbremenitev le 1 %, če izvzamemo znižanje vodarine in gostiščine za obratovališča trgovcev, ki znaša 3 %. To znižanje gostiščine in vodarine velja za vse tekoče koledarsko leto. Hišni lastniki, ki poleg najemnine posebej pobirajo te davščine, bodo morali s svojimi najemniki vsekakor obračunati doslej preveč plačane doklade. Pričakovati pa je, da bodo tudi ostali hišni lastniki, ki te davščine pobirajo od svojih najemnikov skupaj z najemnino, znižali najemnine vsaj za odgovarjajoči znesek.

Davščina na avtobuse
Občinska davščina na vozila ostane glede količ, brekov in glav, avtomobilov in motociklov nespremenjena. Vozila, ki ne garazirajo dalje nego 20 km zunaj ljubljanske občinske meje, so enako zavezana temu davku. **Novo ureja navedba davščina na avtobuse in avtobuske.** Vsi avtobusi, ki prevažajo potnike v Ljubljano plačajo pavšal, in sicer na podlagi voznega reda za vožnje, predvidene v voznem redu, mesečno v naprej za vsako vožnjo 7 Din, za vsako vožnjo preko voznega reda pa 8 Din. Avtobusna podjetja, ki ne prijavijo voznega reda, plačajo za vsak uvoz v mestni pomeni 10 Din. Osební in tovarni avtomobili, ki ne plačajo občinske davščine na vozila in avtobuske, plačajo na račun te davščine na vsak uvoz v mestni pomeni 10 Din.

Davščina na potrošnje v gostilnah
Namesto dosedanje sanitarno - obrtne kontrolne davščine se z novim proračunom uvede občinska davščina na potrošnje, ki jo plačajo gostje v gostilnah, kavarnah, zaštrkovanih in na društvenih veseliceh (prireditvah). Ta davščina se pobira v socialne namene mestne občine Ljubljanske in se steka v elotni v socialni fond občine. **Pobira pa se na računsko listke v izmeri 30 par od računa, ki ga plača gost na potrošnje, ki presega 10 Din.** Potrošnje do skrajnega zneska 10 Din se te davščine oprosti. Mestno načelstvo v Ljubljani bo založilo za pobiranje te davščine računsko listke v obliki blokov z mestnim grbom in zaporedno številko ter serijo bloka. Prodajala bo te bloke s 100 kosi proti plačilu odgovarjajočega zneska, odštevši 10 % za režijo prodajalca. Za pobiranje davščine je odgovorna ona oseba, ki pobira denar (namestnik ali koncesionar ali zakupnik gostilniškega, kavarniškega in točilnega obrata, odnosno prireditelj veselice), vendar pa se lahko prijaví mestnemu načelstvu za to odgovorno osebo. V primeru neizpolnitosti je za plačilo davščine in eventualne kazni subsidiarno odgovoren koncesionar ali zakupnik obrata, odnosno prireditelj veselice. Kršitve te navedbe se kaznujejo v prvem primeru s 100 Din, v drugem z 250 Din in v tretjem s 500 Din in v vsakem nadaljnjem primeru kršitve s 1000 Din. **Gorenja davščina se lahko plača tudi v obliki pavšala, ki ga odmeri mestno načelstvo na predlog ravnateljstva dohodarstvenega urada.**

— Iz dravske banovine smo lani izvozili 1600 vagonov jabolk. »Glasnik« zavoda za pospeševanje zunanje trgovine objavlja v svoji najnovejši številki zanimive podatke o izvozu sadja. Ti podatki so zlasti zanimivi zaradi tega, ker so za glavne vrste sadja, ki ga izvažamo, ločeni po banovinah. Iz objavljenih števk vidimo, da odpade pretežno

del lanskega izvoza jabolk na dravsko banovino. Skupni izvoz jabolk je lani znašal 1887 vagonov, od tega je odpadlo na izvoz iz dravske banovine nič manj kakor 1600 vagonov. Pri izvozu ostalih vrst sadja pa naša banovina ne prihaja v večji meri v poštev. Grozdje se izvažalo skoraj z malimi izjemami le iz dunavske banovine (230 vagonov). Prav tako odpade na to banovino pretežno del našega izvoza oreh, namreč 475 vagonov od skupnega izvoza 600 vagonov. Pri izvozu svežih sliv pa je na prvem mestu dravska banovina, mnogo pa se sliv izvažata tudi iz dunavske in vardarske banovine. Izvoz brusni ni bil pomemben. Izvoženih je bilo vsega 125 vagonov, od tega 80 vagonov iz vardarske banovine in 100 vagonov iz dravske banovine.

— **Dohodki od trošarin in taks.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je pravkar objavil podatke o donosu državnih trošarin in taks za vse preteklo finančno leto (1931-1932.). Trošarinski in taksoni dohodki so se zadnja leta gibali takole (v milijonih Din):

	trošarine	takse
1928/29.	720,7	946,2
1929/30.	941,5	1221,7
1930/31.	872,4	1227,3
1931/32.	775,6	1113,0

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, so trošarinski dohodki in pravkar zaključenem finančnem letu zastopali v primeru z dohodki v l. 1930/31. za 96,8 milijona Din ali za 11,1 %. Pri tem pa vendar še niso bili manjši nego v l. 1928/29. Taksoni dohodki so zastopali za 114,3 milijona Din ali za 9,3 %. Pri tem je treba še upoštevati, da se je donos splošnih taks zmanjšal za 114 na 806,2 milijona Din, dočim je donos vozninskih (železniških) taks ostal skoraj nespremenjen in se je zmanjšal le za 0,2 na 306,8 milijona Din.

— **Promet novosadske blagovne borze je lani padel na polovico.** Novosadska borza objavlja podatke o lanskem prometu, iz katerih je razvidno, da je lani znašal promet vsega 11.387 vagonov nasproti 23.067 vagonom v l. 1930. Predlanskim je bil torej promet še enkrat večji. Nazadovanje prometa se nanaša predvsem na promet s pšenico, koruzo in moko, ki je znašal v zadnjih dveh letih (v vagonih):

	pšenica	koruza	moka
1930	6515	12.146	3541
1931	2817	5.566	1725

Od ostalih predmetov borznega prometa je omeniti še krompir (480 vagonov), ječmen (196 vagonov), oves (146 vagonov) in rezance od sladkorne pese (292 vagonov).

— **Potrjena je prisilna poravnava,** ki jo je sklenil dolžnik Stanislav Brlič, trgovec v Stari vasi pri Vidmu, za 50 % kvoto, plačljivo v 4 četrtletnih obrokih.

Borze

7. maja.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet nadalje zelo slab: znašal je le 1,6 milijona Din, nasproti 1,9, 2,5, 3,6 in 1,2 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Promet v valutah (avstrijski šiling, madžarski penz) pa je bil razmeroma velik in je znašal 2,96 milijona Din, tako da je devizni in valutni promet dosegel skupaj 4,6 milijona Din. Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda nadalje popuščala in je v teku tedna nazadovala od 188 — 192 na 168—170. Tudi dolarski papirji so nekoliko nazadovali. 7 % Balauro posojilo je v teku tedna popustilo od 45,5 — 46 na 43,75 — 44.

Devize

Curij. Beograd 9.05, Pariz 20.1750, London 18.76, New York 511.25, Bruselj 71.8750, Milan 26.40, Amsterdam 207.60, Berlin 121.90, Stockholm 96.20, Oslo 95.20, København 102.50, Solija 3.71, Praga 15.26, Varšava 57.40, Bukarešta 3.07.

Blagovna tržišča

+ Chicago, 7. maja. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 54.875, za julij 57, za sept. 59.50, za dec. 72.375; koruza: za maj 29.375, za julij 32.75, za sept. 35.125, za dec. 34.875; riž: za julij 40.75, za sept. 43; oves: za maj 23.375, za sept. 23.

+ Winnipeg, 7. t. m. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 61.25, za julij 62.875, za okt. 64.875.

+ Novosadska blagovna borza (7. t. m.). Tendence nespremenjena. Promet 128 vag. Pšenica: baška, okolica, Novi Sad 133—135, baška okolica Sombor 78 kg 132—134; srednjebaška, gornjebaška, 79 kg 133—135; baška potiska, baška ladja Tisa, 79 kg 134 do 136; srednjebaška, 79 kg 130—132; banatska, pariteta Vršac, 78 kilogramov 128 do 130. Oves: baški, sremski, slavonski 135 do 131. Oves: baški, sremski, slavonski 135 do 140. Ječmen: baški, sremski, 63/64 kg 140 do 145; pomladni, 67/68 kg 155 — 160. Koruza: baška, banatska, sremska 97 — 99, okolica Sombor 97 — 99, baška, bela 110 do 112; sremska, okolica Šid 100 do 102. Moka: baška, banatska »0« in »0« 240 do 245; »2« 215 — 225; »3« 195 — 205; »6« 180 — 185; »7« 150 — 155; »8« 92.50 — 97.50. Fižol: baški, sremski 235 — 245.

+ Budimpeštanska terminka borza. (7. t. m.). Tendence slabša, rž stalna; promet miren. Pšenica: za maj 12.53—12.54, za junij 12.74—12.76; riž: za maj 14.75—14.78, za junij 14.55—14.60; koruza: za maj 15.80 do 15.85, za julij 15.34.

Ali hočete shujšati?

Kupite si neškodljivo sredstvo
4 dkg FUCABOBA
v bližnji lekarni ali naročite iz
tekarne KRAJCOVIC, Vukovar

Birmanska darila

po najnižji ceni pri
ST. JAPELJ
zlatar 4876
Ljubljana, Dunajska
cesta št. 9.

Iščem posojilo 50.000 Din

proti izvanredni sigurnosti. Dopise pod »Rentabel« na podr. »Jutra« Maribor. 5781

Šumsko veleposestvo

v Gorskem kotoru, okrog 600 ha, zaraščeno, se proda. Sprejme se tudi hranilna knjižica prvovrstnega zavora. Ponudbe na Aloha Company, anončni zavod Ljubljana pod »Šumsko veleposestvo«. 5814

Spolno bolni!

Zahtevajte takoj pojasnjujočo literaturo o sifilisu, boleznih sečne cevi in moški slabosti o temenitjem in trajnem oodraavljenju brez števga srebra in salvarsana, brez novarnih naknadnih bolni in brez ovire v poklicu, novega sijajno prečiščenega, strupa prostega zdravilja. Mnogo navdušenih pri- manj o kroničnih ušpehah, kjer so druge vrste zdraviljenja po dolgih letih odpovedale. Brošura s solihami in priznanji štev. zdrav. avtoritet, 116 strani. Cena 10 Din. Samo proti v naprej poslanemu denarju.

Prosimo, da pišete v nemškem jeziku.

Dr. med. Jordan G. m. Kassel 232
Nemčija 5817

Tovarniška poslopja

z vodno močjo in velikim zemljiščem (stavbeni prostori) ob Bistrici tik Kamnika se pod ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »655«. 5825

A. & E. SKABERNE, Ljubljana

Mestni trg 10

Ganz-ovi drobilci za kamenje

popolnoma iz jekla, dolga trajnost, mala poraba sile, obratni stroški po m³ z našim Dizel-motorjem Din 1.20. Izdelava stabilna in prevozna. Reference na razpolago.

JUGOSLAVENSKO GANZ D. D., ZAGREB, Draškovičeva ulica 27
Telefon 55-87. 5091

ZAHVALA

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob smrti nepozabnega soproga, brata, svaka, strica, gospoda

Martina Jančigaja

kakor tudi za darovano cvetje se najtopleje zahvaljujemo. Zahvaljujemo se prav posebno častiti duhovščini, »Ljubljanskemu Zvonu« za ganljivo petje, gasilnemu društvu z Zgornji šiški za častno spremstvo gg. občinskima svetnikoma Turku in Likozarju, zastopnikom trgovstva, magistratnemu uradništvu ter vsem, ki so ga v tako mnogobrojni udeležbi spremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem!

Zgornja šiška, dne 6. maja 1932.

5830

Zalujoči ostali.

Več denarja, več veljave

ima tisti, ki je elegantno oblečen. Zakaj se ne bi tudi Vi elegantno oblekli, posebno če potrebujete mnogo manj denarja, kot pa si mislite. Pridite k nam, da se prepričate! Če nimate časa ali pa predalec stanujete, zahtevajte vzorce! Zahtevajte tudi potnika.

Dovoljujemo dolgoroč. odplačevanje!
5813

OBLAČILNICA "ILIRIJA"

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

Brez posebnega obvestila

Naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok, da nam je naš dobri soprog, papa, stari oče, brat, svak, tast in stric, gospod

Jakob Prah

trgovec, posestnik in gostilničar

danes 7. maja ob 5. zjutraj, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Našega prebalega pokojnika bomo v ponedeljek 9. maja ob 17. položili k večnemu počitku v rodbinsko grobnico na tukajšnjem pokopališču.

Črna pri Prevaljah, dne 7. maja 1932.

Clara Prah roj. Kaspreth.

STROJI ZA SLADOLED

„VERA“

so najbolj dovršeni, najsigurnejši v uspehu in seveda najcenejši. Prodaja jih vsaka boljša trgovina s železnino v vseh velikostih.

STRUGALO ZA LED

„VERA“

izključuje vsako razkosanje ledu, neobhodno potrebno vsakemu sanatoriju in gošpodinjstvu.

Pazite na znakmo »VERA«!

Izdeluje Vojvodjanska livnica d. d. Novi Sad 4810

Vabilo na 28. redni občni zbor

Tržiške posojilnice reg. zadr. z o. z.

kateri se vrši v nedeljo, dne 22. maja 1932 v gostilni pri Slugi ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1931 in razbremenitev upravnega sveta.
5. Čitanje revizijskega poročila.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši drugi občni zbor ob 1/10. uri istega dne in z istim sporedom, ki sklepa brezpogojno. 5802

TRŽIŠKA POSOJILNICA, registr. zadr. z omejl. zav.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani in dobri soprog, oče, brat in stric, gospod

Eduard De Monte

ŽELEZNISKI REVIDENT V POKOJU

v soboto, dne 7. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 5. uri pop. iz mrtvašnice Stara pot štev. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja!

V Ljubljani, dne 7. maja 1932.

5833

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala

Prisrčna zahvala vsem, ki so ob tragični smrti našega ljubljence

Cirila

sočustvovali z nami in ga spemili v številni udeležbi na njegovi poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo ravnatelju novomeške gimnazije g. Maslju za poslovljni govor, pevcem, novomeškim dijakom, g. Uršiču, šol. upravitelju v Želimlju g. Flajsu, za častno spremstvo šol. mladine in poslovljne besede ob grobu. Zahvaljujemo se tudi darovalcem cvetja.

Želimlje-Krka, dne 6. maja 1932.

Intihar Alojzij in sorodniki.

5832

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za kiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapitalka«, »V najem«, »Poseste«, »Lokale«, »Stanovalja oddaja«, »Stroške«, »Vrednote«, »Informacije«, »Zdravje«, »Obrti in Lesi ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zastavke«, če se s oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za kiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za kiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostalo jih je vpsolati v pismo obenem z naročilom.

Službo dobi

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za kiro pa 3 Din. (1)

Prekajevalca

s dobrih spričevanj sprejem. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 16501-1

Kino-operater

na »Licht-soulism« samo prvo vrsto mod. dob. takoj. mesto. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski »Ton-Kino«, Rogaska Slatina. 16539-1

Kino-hiljeterke

mlade, pridne in poštene, sprejemne s 14. majem. — Zmogosta mod. dob. takoj. mesto. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski »Ton-Kino«, Rogaska Slatina. 16540-1

Blagajničarko

za kino umorno, hodi nemška je, vika izkreno za nastop s 14. majem. Obširne ponudbe s sliko na Zdravilski »Ton-Kino«, Rogaska Slatina. 16541-1

Vzgojiteljico

s znanjem francoske in angleščine, po možnosti s takojšnjim nastopom sprejem. Ponudbe s fotografijo in plačilnim zahtevkom na naslov: Brod, potiški predelne 33. 16551-1

Damsko krojačico

kot družabnico, ki ima mnogo posnetkov, sprejem. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Krojačica«. 16547-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

Jani je bilo, kakor da je vihar odnesel z nje kopreno civilizacije. Kakor žena iz pradednih dni je z razprostrtimi rokami planila proti pračloveku, ki jo je bil v boju dobil... In Tarzan je vzel svojo ženo v naročje in obsul njene trepetajoče ustnice s strastnimi poljubi.

Tedaj pa je obšla njeno lice škrlatna rdečica. Pahnila je divjega Tarzana od sebe in skrila obraz med dlani. Tarzan je spet pristopil k njej in jo objel. Obrnila se je kakor tigris in jela z drobnimi rokami razbijati po njegovih prsih. Tarzan ni mogel razumeti, kaj ji je.

Trenutek poprej je Tarzan še mislil na to, da bi hitro odnesel Jane k njenim ljudem. Ta trenutek je bil zamujen. Čutil je bil njeno toploto, vitko telo, kako se je prijavljalo njegovemu telesu. Spet je iztegnil roke — spet ga je pahnila od sebe. Tedaj je vzel Tarzan svojo ženo v naročje in jo odnesel v džunglo.

Praktikantino

za elektrotehnično trgovino sprejme Slavka Petan, Sv. Petra cesta 25. 16829-1

Izurnjeno šiviljo

takoj sprejme modni salon Mina Pressel, Sv. Petra cesta 30. I. nstr. 16896-1

Mlado, čedno dekle

bi šlo v dopolnilniški urah k otrokom. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16861-1

Čevljar, pomočnika

dobre izvedenega, sprejem. takoj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16735-1

Dekle

pridno in pošteno, sprejem. učiteljica za šolska dela k trem osebom. Ponudbe poslati na naslov: Pavla Balanč, Del. L. gator. 16747-1

Šiviljo

izdelavalko steno, doh. mod. ki zna tudi šivati priprave in steno. Princen, šolski steno, Zdravilski »Ton-Kino«, Rogaska Slatina. 16541-1

Močnega vajenca

za slastičarstvo sprejem. pri delu, pekarna, Pot. stopnja ul. 11. Stanovanje in hrana v hiši. 16787-1

Pomočnik

za delo, kaveje zmožen, doh. službo oziroma mu odstopim ene trgovine, ker sem prevelj zaposlen. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno«. 16715-1

Dobro natakario

sprejem takoj za gostilno na delu. Oddam na račun ali od litra. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16778-1

Žagarja, samskega

srednjih let, ki v enoletni študij, sprejem. takoj. Anton Gotsnik, Vrhnika. 16769-1

Služkinjo

stara 15-18 let, strogo, pridno in pošteno, ki bi imela rada 4 letno izkušnjo in veselje do gospodinjstva, sprejem. takoj. Poljska cesta 13, stopnišče 5. I. nstr. 16771-1

Vajenca

za trg. s meš. blagom sprejem. — Oskrbja pri starših. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16732-1

Kot gospodinjstvo

sprejme samostojno žensko ločeno — drž. uslužbenec. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Stalna služba«. 16632-1

Trgovski pomočnik

doh. in več. galanterist ter manufakturni doh. takoj mesto v večtrgovni. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Dobra moč«. 16501-1

Prodajalko

dobro vzgajeno v galanteriji in v trgovini, sprejem. v večtrgovni v večem mestu Gorenjske. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zanesljiva oseba«. 16651-1

Prodajalko

veščko kuhinje, sprejem. takoj za sezonsko delo, doh. mesto v večtrgovni v večem mestu Gorenjske. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno«. 16705-1

Kavarn. vajenca

s primerno šolsko predlozbo sprejme takoj Ivan Dorčec, brivce, Ljubljana, Dalmatinova ul. 13. 16814-1

Instrumentarko

izurneno mod. šolske inštr. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Instrumentarko«. 16871-1

Hlapca

k 2 konjema, za prevajanje plače in domača dela. Potrebno do 3000 Din kaveje. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno«. 16880-1

Služkinja

za vso, ki zna k vabiti, snalca in spretna, doh. službo. Zglašiti se je na naslov: Zupančič, Dalmatinova ulica 1/III — leve. 16882-1

Natakario

za boljši lokal sprejem. takoj. Prednost ima mlada in čedna znanjasta. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16874-1

Damsko frizerko

perfektno, katere zna dobro ondultirati in manikirati, vodno trajno kodratiti, iščem. Nastop 12. maja. Ponudbe na naslov: Mežan, Jesenice, Gorenjske. 16919-1

Soferja

samca, dobrega voznika, zmožnega vseh popravil, kakor tudi opravljanja drugih del (na primer trtararje) in stanovanje v hiši. Ponudbe z navedbo plače na »Lesnec«, poštni predal 314. 16911-1

Vrtnarja

samca, ali oženjenega brez otrok, ki se razume na površino in gojenje cvetov, sprejem. Stanovanje, razsvetljava in kurjava prostora. Samce ima tudi hrano v hiši. Ponudbe na »Lesnec«, poštni predal 314. 16912-1

Tako dobi službo

kdor zalogi v podjetje od 10-20.000 Din. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Podjetje«. 16933-1

Šiviljsko vajenka

sprejme Kanceler v Selenburgovi ulici 7/1, desno. 16990-1

Iščem delavca

za vso, proti polovici Din 20.000 v gotovini. Služba stalna. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Takojšen nastop«. 16934-1

Fotografja

s obrtnim listom ali s možnostjo pridobiti si takoj obrtni list. Iščemo. — Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Polovica«. 17002-1

Natakario

z majhno kavejo, ki bi pomagala tudi v kuhinji, sprejem. takoj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16942-1

Dobrega štamparja

za rdečo in strekno opako sprejme takoj proti dobri plači E. A. Orla H. 4, pošta Trebnje, Delenke. 16943-1

Vajenka

s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina meš. noga blaga v Šoštanj. — »Kerforn« ter štev. 8. 4. Hrana in stanovanje v hiši. 16988-1

Natakario

potemno in izurnjeno sprejem. Prednost imajo kaveje zmožne. — Gostilna Vintar, Dol. Legatec. 16955-1

2 kuharski učenci

proti niski plači sprejem. v avlo, Kolodvorska ulica št. 23, prišilje. 16957-1

Vajenca

poštenega, sprejem. v manufakturno trgovino na Mar. trgu št. 26. 16963-1

Mesar. pomočnika

s 10.000 Din gotovine s sprejem. k avtomobilu. — Dopise na naslov: Poljska cesta 13, stopnišče 5. I. nstr. 16971-1

Izprašanega kandidata

in v sollicitatorja samostojna delavca sprejem. pri delu, pisatelj. Ljubljana, Stročna, Mayerjeva 4/1. 16985-1

Trg. sotrudnico

trgovine mešane stroke, popolnoma samostojno, starejšo in vajenca primerno predlozbo sprejem. Nrb. Zanler in St. Petar. 16783-2

Sofer

33-letna služba. Pripravljen je v prostem času izvrševati tudi krov. narka ali druga dela. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sofer-krov«. 16788-2

Manufakturnist

s 12 letno prakso, vešč. tudi mešane stroke. Zeli premeniti mesto. Ponudbe poslati oddelku »Jutra« pod šifro »104«. 16781-2

Štajerka

17 letno dekle, pridno in neločljivo, išče službo v Ljubljani. V pomoč gospodinj. k otrokom ali kaj sličnega. Vajenca tudi šivanja s strojem. Večerja do 4. ure zvečer. Nastop takoj. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zanesljiva oseba«. 16782-2

Kavarn. vajenca

s hrano in stanovanjem sprejme Narodna kavarna. 17004-1

Gospodinjstvo

v dobro opremljeno hišo. Izkušnja in boljša hila sprejem. takoj kot asistentka zdravnik v večem mestu dravske banovine. Oskrbja in družabnica v rodbini z dvema otrokoma. Lastno stanovanje s hišo, ki je v vrsti. Na oglaš. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Zdravnik«. 17008-1

Službe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za kiro pa 3 Din. (2)

Pekovski pomočnik

z znanjem in sanjajo, dobro izurnjen v akupuri, delu, ki bi raznašal tudi pecivo. Išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16983-2

Gospodinjca

s meščansko šolo in znanjem nemščine, vajenca v gospodinjstvu ter neke. Iščo šivanja, išče kakršnokoli namestitve. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »V silici«. 16991-2

Natakario

zmožna kaveje, išče službo. Prevzela bi tudi malo gostilno na račun. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16993-2

Sobarica

vajenca pospevljanja bolj. sob in zmožna šivanja. Išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16993-2

Sofer

s dvajsetletno prakso, vešč. vseh popravil, ki bi opravljal tudi druga dela, trezen, zanesljiv in pošten. Išče službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sofer«. 16991-2

Učiteljica

z znanjem nemščine, išče službo. Poudarila bi stroke in pomagala povsod pri gospodinjstvu. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Prosvetna«. 16974-2

Brivski pomočnik

mlad, s dobrih spričevali, v mestu v večem salonu. Službo lahko nastopim s 15. junijem. Dopise je poslati na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Vestene«. 16978-2

Gospod

srednjih let, trg. nabavljen. Zeli primerno namestitve za takoj ali pozneje. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zadovoljen z vsem«. 16990-2

Mlad slaščičarski pomočnik

trazen in pošten, išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16945-2

Mesarski pomočnik

mlad, vojašine prost, išče mesto v vrhbi prakciji. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16979-2

Službo šure

iščem. Položim 20.000 Din kaveje. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Stalna služba«. 16954-2

Gaterist

zmožen vseh popravil in vsakega drugega dela št. službo. Sprejme tudi mesto na fagi (fiscianer) ali kot brusar. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Na poskus«. 17014-2

Železostrugar

trazen in marljiv, vešč. vseh v stroko spadajočih del, išče službo za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Železostrugar«. 16954-2

Klepar

samostojen delavec, ki poseduje obrtni list in orodje, trezen in zanesljiv, išče stalnega zaposlenja. Gre tudi kot dir. zabnik, bodisi v Slovenijo ali Hrvaško. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16742-2

Službo paznika

poterja ali kaj sličnega. Išče mlad invalid, vešč. tudi specializirano trgovino. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16748-2

Natakario

poterja ter poštena, išče mesto, najraje na delu. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16799-2

Šivilja

brezposelna, za poroč. s 6 otroci od 3 do 12 let, proš. delo dela. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Borštnica«. 16783-2

Sofer

33-letna služba. Pripravljen je v prostem času izvrševati tudi krov. narka ali druga dela. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sofer-krov«. 16788-2

Pošteno dekle

izdrav. vajenca vseh gospodinj. del, išče službo. Gre tudi na gostilno. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16788-2

Gospodinjca

inteligentna, iz boljših hiš, absolutno tista trgovske šole, izučena tudi šivanja finega ženskega in moškega perila. Išče primerno službo v pisarni ali kakšni drugi. Ponudbe pod šifro »Resne« na oglaš. oddelku »Jutra«. 16994-2

Manufakturnist

s 12 letno prakso, vešč. tudi mešane stroke. Zeli premeniti mesto. Ponudbe poslati oddelku »Jutra« pod šifro »104«. 16781-2

Štajerka

17 letno dekle, pridno in neločljivo, išče službo v Ljubljani. V pomoč gospodinj. k otrokom ali kaj sličnega. Vajenca tudi šivanja s strojem. Večerja do 4. ure zvečer. Nastop takoj. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zanesljiva oseba«. 16782-2

Kavarn. vajenca

s hrano in stanovanjem sprejme Narodna kavarna. 17004-1

Gospodinjstvo

v dobro opremljeno hišo. Izkušnja in boljša hila sprejem. takoj kot asistentka zdravnik v večem mestu dravske banovine. Oskrbja in družabnica v rodbini z dvema otrokoma. Lastno stanovanje s hišo, ki je v vrsti. Na oglaš. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Zdravnik«. 17008-1

Službe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za kiro pa 3 Din. (2)

Pekovski pomočnik

z znanjem in sanjajo, dobro izurnjen v akupuri, delu, ki bi raznašal tudi pecivo. Išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16983-2

Gospodinjca

s meščansko šolo in znanjem nemščine, vajenca v gospodinjstvu ter neke. Iščo šivanja, išče kakršnokoli namestitve. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »V silici«. 16991-2

Natakario

zmožna kaveje, išče službo. Prevzela bi tudi malo gostilno na račun. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16993-2

Sobarica

vajenca pospevljanja bolj. sob in zmožna šivanja. Išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16993-2

Sofer

s dvajsetletno prakso, vešč. vseh popravil, ki bi opravljal tudi druga dela, trezen, zanesljiv in pošten. Išče službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Sofer«. 16991-2

Učiteljica

z znanjem nemščine, išče službo. Poudarila bi stroke in pomagala povsod pri gospodinjstvu. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Prosvetna«. 16974-2

Brivski pomočnik

mlad, s dobrih spričevali, v mestu v večem salonu. Službo lahko nastopim s 15. junijem. Dopise je poslati na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Vestene«. 16978-2

Gospod

srednjih let, trg. nabavljen. Zeli primerno namestitve za takoj ali pozneje. Cenji, ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Zadovoljen z vsem«. 16990-2

Mlad slaščičarski pomočnik

trazen in pošten, išče službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16945-2

Mesarski pomočnik

mlad, vojašine prost, išče mesto v vrhbi prakciji. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 16979-2

Službo šure

Rabljeno čevl
premer 1 1/2, kupi 10.000, Gospodarska c. 20.
16676-7

Kupimo traktor
Ponudbe poslati na upr.
grobne Jutro. 16777-7

Žel. štedilnik
nabavi, kupim, Jurkovič,
delovodja, Karlova c. 30,
starba Tomatič. 16697-7

Daljnogled
6-8x, povečava kupim.
Ponudbe poslati na upr.
grobne Jutro. 16698-7

Vrtno zemljo
kupim. Ponudbe na oglaš.
oddelku Jutro. 16698-7

Pudel
do 4 m dolg, mize na p.
sali stroj in nekaj stolar.
Ponudbe poslati na upr.
grobne Jutro. 16698-7

Sušilnik za lase
120 volt, kupi 10.000, 8p. 5000.
16702-7

Kolesa
za bencin. Oglaš. so-
opojnega značaja na
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali
na 5 Din. 16702-7

Moško kolo
skoraj novo, znamke
"Apollo", poceni prod. Po-
slov. Karlova c. 30.
16702-11

Dve kolesi
moške in damsko na vsa-
ko ceno napreda na Mi-
klošičevi cesti 7111. Vhod
polog Delavskega slaba 16684-11

Moško kolo
cena napreda. — 818ka,
Frankopanska 2711. nestr.
16683-11

Moško kolo
na najboljši firme prodam.
Naslov v oglaš. oddelku
Jutro. 16703-11

Dvokolo
moške in tenko poceni ter
šivalni stroj
"Singer" za 450 Din. napre-
daj v Ljubljani, Franja-
ška ulica 2011. 16698-11

Kolo
dobro ohranjeno prodam.
Ponudbe poslati na upr.
grobne Jutro. 16703-11

Damsko kolo
dobro ohranjeno napredaj
v Celjski ulici št. 19 (za
avtorizirane voljane).
16703-11

3 moška kolesa
napredaj na Dolenski ce-
sti št. 88. 16702-11

Novo kolo
na najboljši, znamke "Dacia"
sodi odpravo. Ponudbe
na oglaš. oddelku Jutro.
pod "Izredna prilika".
16692-11

Pohištvo
Vasaka beseda 1 Din.
za dajanje naslova ali
na 5 Din. (12)

Pohištvo
Lepo spalnice 8400
Omaro 450
Postelje 250
Kuh. oprema 1000
Kuh. gredene 500
Tudi na obroke. Vse dru-
ga pohištvo se dobí naj-
boljše. Sprotno se v
kavarni naročila in po-
pisila. Mizarstvo "Sava"
Kolodvorska 18. 16618-12

Moderno jedilnico
in kuhinjo omaro kupim.
Ponudbe na oglaš. oddelku
Jutro. 16692-12

Črešnjevno spalnico
poltrano, 13 kom. in ku-
hinjsko opremo 6 kom.
prod. za ceno 4500 Din.
Naslov v oglaš. oddelku
Jutro. 16711-12

Razno pohištvo
omare in postelje ter ne-
kaj štedilnikov, 30 in 35
soli poceni radi selitve
prod. Naslov v oglaš.
oddelku Jutro. 16613-12

Razno pohištvo
radi odpravljanja poceni
prod. Naslov v oglaš.
oddelku Jutro. 16702-12

Auto, moto
Vasaka beseda 1 Din.
za dajanje naslova ali
na 5 Din. (10)

Steyr-avto
tipe VII, Sportlich, s 6
sedet, skoraj nov, poceni
prod. a Dr. Scherba, 14901-10

AJS motorno kolo
s priklopi, 10 HP, malo
zabljen, prodam. Naslov
v oglaš. oddelku Jutro.
16422-10

Motorno kolo
s priklopi, malo vedeno.
soli ugodno prodam. Na-
slov v oglaš. oddelku
Jutro. 16704-10

Essex limuzino
ter drugi avtomobili in mo-
torizirani avtomobili, v mo-
torizirani, v najboljšem
stanju, ceno odda O.
Zušek, Ljubljana, Tav-
čarjeva 11. 16697-10

Motorno kolo
s priklopi, malo vedeno.
soli ugodno prodam. Na-
slov v oglaš. oddelku
Jutro. 16704-10

Din 1.000.000.
Izjemno za hitro prilo-
bo: sprejemam tudi bra-
nilne knjižice, pravno-
ne zavoje. Ponudbe na
oglaš. oddelku Jutro.
pod "Izredna prilika".
16692-16

Iščem družabnika
v dobro vpeljano pekarno
s 1.000.000 Din. kapitala.
eventualno posojilo leti
znos plačam v visokim
obrestih ali drugimi ugo-
dnimi pogoji. Dobra garan-
cija v kuhinji na 5 Din.
Ponudbe poslati na oglaš.
oddelku Jutro. 16692-16

Vložno knjižico
Ljubljanske kreditne banke
za večji znesek prejemam
prod dovolj garancij in
lobov obrestim. Dopise na
oglaš. oddelku Jutro. 16692-16

Lep velik prostor
s dvorlokom za skladišče
ali delavnico oddam ta-
ko, Stari trg 11a. 16692-19

Malhen lokal
oddam za delavnico. Po-
slov. d. 10.000.000. 16692-19

Kdo mi preskrbi
baklen motor, kjer bi si
dal sezidati pekarno na
balkonu mestu, da nam
konkretno, ali na vsemem
tudi v našem kuhinjsko
neposredno pekarno s kapita-
lom. Ponudbe na oglaš.
oddelku Jutro. 16692-19

Lokal
za trgovino in trafiko v
v. h. 1811 na periferiji
Ljubljane oddam s stano-
vanjem. Naslov v oglaš.
oddelku Jutro. 16692-19

Trgovski lokal
s priklopi, malo vedeno.
soli ugodno prodam. Na-
slov v oglaš. oddelku
Jutro. 16692-19

Avto
"Ford" Minutina — model
1931, malozdrav, s
hibernim stanju, napredaj.
Naslov v oglaš. oddelku
Jutro. 16692-10

Avto Flat 501
štridesetleten, v najboljšem
stanju, prodam radi odpo-
lovanja do 25. maja.
— Bruc Joško, Krškova 32.
16692-10

Več motorjev
malih "Sachs", povih in
malo rabljenih, poceni pro-
da F. Batelj, Ljubljana,
Karlova c. 30. 16692-10

Motorno kolo
lahko, dobro ohranje-
no, znamke Peugeot, po-
zelo nizki ceni prodam.
Matko Marešič, Gospo-
darska c. 5. 16692-10

Motorno kolo
"James" za polovico cene
prod. Florjancič v Nusski
ulici št. 3. 16692-10

Osebnih avtomobil
manjši štridesetleten "Tatra"
ali slični, malo vo-
žen in v prav dobrem
stanju kupim. Ponu-
dube s točnim opisom,
navedbo prevoznih ki-
lometrov in ceno posla-
ti na podružnico "Jutro"
v Novem mestu
pod "Izredna prilika".
16692-10

Oglasila
Irg. oglaš. po 1 Din.
bencin, za dajanje naslova
ali na 5 Din. (15)

Milostiva!
Vsi kramarji plašajo, da po-
leto najkrajše konvencij
na tridna L. Rot, Ljubljana,
na Mestni trg 9. Obenem
istega tokom poletja po-
pravi in modernizira po-
lovinico ceno. Plačljivo šele
po prvi preizkusi.
16692-13

Moška obleka
temnocrna, popolnoma nova
poceni prodam. Naslov
v oglaš. oddelku Jutro.
16723-13

Izredna prilika
Vseh vrst obleke po zelo
znizanih cenah. Pristno
angelsko blago. K. Pačnik,
Tavčarjeva ulica št. 3.
16692-13

Obleka
za desetletnega fantka, de-
beo ohranjeno, poceni na-
prodaj v Škrabčevi 16692-13

Prehrana
Kdor nudi prehrano
plača za vsako besedo
1 Din; kdor nudi pre-
hrano za besedo
50 par; za dajanje na-
slova ali 5 Din. (14)
Irg. oglaš. po 1 Din.

Dva otroka
vzajem v najboljšo okoli-
ščino, 300 Din mesečno. Po-
nudbe na oglaš. oddelku
Jutro. pod "Izredna prilika".
16692-14

Brusni les
(Schleifholz) smuka, 10 %
jelke, od 10-20 cm pre-
mera, izjemno večje količi-
ne. Dobava do konca ju-
lja. Ponudbe franco moja
5 in 11 nevarnosti na
"Singer" na oglaš. oddelku
Jutro. 16613-15

Brusni in celulozni les
kupi se vsako množico in
v 2 m, dolgi od 9 do
12 m, debeli 10 cm, 15 cm,
20 cm, 25 cm, 30 cm, 35 cm,
40 cm, 45 cm, 50 cm, 55 cm,
60 cm, 65 cm, 70 cm, 75 cm,
80 cm, 85 cm, 90 cm, 95 cm,
100 cm, 105 cm, 110 cm, 115 cm,
120 cm, 125 cm, 130 cm, 135 cm,
140 cm, 145 cm, 150 cm, 155 cm,
160 cm, 165 cm, 170 cm, 175 cm,
180 cm, 185 cm, 190 cm, 195 cm,
200 cm, 205 cm, 210 cm, 215 cm,
220 cm, 225 cm, 230 cm, 235 cm,
240 cm, 245 cm, 250 cm, 255 cm,
260 cm, 265 cm, 270 cm, 275 cm,
280 cm, 285 cm, 290 cm, 295 cm,
300 cm, 305 cm, 310 cm, 315 cm,
320 cm, 325 cm, 330 cm, 335 cm,
340 cm, 345 cm, 350 cm, 355 cm,
360 cm, 365 cm, 370 cm, 375 cm,
380 cm, 385 cm, 390 cm, 395 cm,
400 cm, 405 cm, 410 cm, 415 cm,
420 cm, 425 cm, 430 cm, 435 cm,
440 cm, 445 cm, 450 cm, 455 cm,
460 cm, 465 cm, 470 cm, 475 cm,
480 cm, 485 cm, 490 cm, 495 cm,
500 cm, 505 cm, 510 cm, 515 cm,
520 cm, 525 cm, 530 cm, 535 cm,
540 cm, 545 cm, 550 cm, 555 cm,
560 cm, 565 cm, 570 cm, 575 cm,
580 cm, 585 cm, 590 cm, 595 cm,
600 cm, 605 cm, 610 cm, 615 cm,
620 cm, 625 cm, 630 cm, 635 cm,
640 cm, 645 cm, 650 cm, 655 cm,
660 cm, 665 cm, 670 cm, 675 cm,
680 cm, 685 cm, 690 cm, 695 cm,
700 cm, 705 cm, 710 cm, 715 cm,
720 cm, 725 cm, 730 cm, 735 cm,
740 cm, 745 cm, 750 cm, 755 cm,
760 cm, 765 cm, 770 cm, 775 cm,
780 cm, 785 cm, 790 cm, 795 cm,
800 cm, 805 cm, 810 cm, 815 cm,
820 cm, 825 cm, 830 cm, 835 cm,
840 cm, 845 cm, 850 cm, 855 cm,
860 cm, 865 cm, 870 cm, 875 cm,
880 cm, 885 cm, 890 cm, 895 cm,
900 cm, 905 cm, 910 cm, 915 cm,
920 cm, 925 cm, 930 cm, 935 cm,
940 cm, 945 cm, 950 cm, 955 cm,
960 cm, 965 cm, 970 cm, 975 cm,
980 cm, 985 cm, 990 cm, 995 cm,
1000 cm, 1005 cm, 1010 cm, 1015 cm,
1020 cm, 1025 cm, 1030 cm, 1035 cm,
1040 cm, 1045 cm, 1050 cm, 1055 cm,
1060 cm, 1065 cm, 1070 cm, 1075 cm,
1080 cm, 1085 cm, 1090 cm, 1095 cm,
1100 cm, 1105 cm, 1110 cm, 1115 cm,
1120 cm, 1125 cm, 1130 cm, 1135 cm,
1140 cm, 1145 cm, 1150 cm, 1155 cm,
1160 cm, 1165 cm, 1170 cm, 1175 cm,
1180 cm, 1185 cm, 1190 cm, 1195 cm,
1200 cm, 1205 cm, 1210 cm, 1215 cm,
1220 cm, 1225 cm, 1230 cm, 1235 cm,
1240 cm, 1245 cm, 1250 cm, 1255 cm,
1260 cm, 1265 cm, 1270 cm, 1275 cm,
1280 cm, 1285 cm, 1290 cm, 1295 cm,
1300 cm, 1305 cm, 1310 cm, 1315 cm,
1320 cm, 1325 cm, 1330 cm, 1335 cm,
1340 cm, 1345 cm, 1350 cm, 1355 cm,
1360 cm, 1365 cm, 1370 cm, 1375 cm,
1380 cm, 1385 cm, 1390 cm, 1395 cm,
1400 cm, 1405 cm, 1410 cm, 1415 cm,
1420 cm, 1425 cm, 1430 cm, 1435 cm,
1440 cm, 1445 cm, 1450 cm, 1455 cm,
1460 cm, 1465 cm, 1470 cm, 1475 cm,
1480 cm, 1485 cm, 1490 cm, 1495 cm,
1500 cm, 1505 cm, 1510 cm, 1515 cm,
1520 cm, 1525 cm, 1530 cm, 1535 cm,
1540 cm, 1545 cm, 1550 cm, 1555 cm,
1560 cm, 1565 cm, 1570 cm, 1575 cm,
1580 cm, 1585 cm, 1590 cm, 1595 cm,
1600 cm, 1605 cm, 1610 cm, 1615 cm,
1620 cm, 1625 cm, 1630 cm, 1635 cm,
1640 cm, 1645 cm, 1650 cm, 1655 cm,
1660 cm, 1665 cm, 1670 cm, 1675 cm,
1680 cm, 1685 cm, 1690 cm, 1695 cm,
1700 cm, 1705 cm, 1710 cm, 1715 cm,
1720 cm, 1725 cm, 1730 cm, 1735 cm,
1740 cm, 1745 cm, 1750 cm, 1755 cm,
1760 cm, 1765 cm, 1770 cm, 1775 cm,
1780 cm, 1785 cm, 1790 cm, 1795 cm,
1800 cm, 1805 cm, 1810 cm, 1815 cm,
1820 cm, 1825 cm, 1830 cm, 1835 cm,
1840 cm, 1845 cm, 1850 cm, 1855 cm,
1860 cm, 1865 cm, 1870 cm, 1875 cm,
1880 cm, 1885 cm, 1890 cm, 1895 cm,
1900 cm, 1905 cm, 1910 cm, 1915 cm,
1920 cm, 1925 cm, 1930 cm, 1935 cm,
1940 cm, 1945 cm, 1950 cm, 1955 cm,
1960 cm, 1965 cm, 1970 cm, 1975 cm,
1980 cm, 1985 cm, 1990 cm, 1995 cm,
2000 cm, 2005 cm, 2010 cm, 2015 cm,
2020 cm, 2025 cm, 2030 cm, 2035 cm,
2040 cm, 2045 cm, 2050 cm, 2055 cm,
2060 cm, 2065 cm, 2070 cm, 2075 cm,
2080 cm, 2085 cm, 2090 cm, 2095 cm,
2100 cm, 2105 cm, 2110 cm, 2115 cm,
2120 cm, 2125 cm, 2130 cm, 2135 cm,
2140 cm, 2145 cm, 2150 cm, 2155 cm,
2160 cm, 2165 cm, 2170 cm, 2175 cm,
2180 cm, 2185 cm, 2190 cm, 2195 cm,
2200 cm, 2205 cm, 2210 cm, 2215 cm,
2220 cm, 2225 cm, 2230 cm, 2235 cm,
2240 cm, 2245 cm, 2250 cm, 2255 cm,
2260 cm, 2265 cm, 2270 cm, 2275 cm,
2280 cm, 2285 cm, 2290 cm, 2295 cm,
2300 cm, 2305 cm, 2310 cm, 2315 cm,
2320 cm, 2325 cm, 2330 cm, 2335 cm,
2340 cm, 2345 cm, 2350 cm, 2355 cm,
2360 cm, 2365 cm, 2370 cm, 2375 cm,
2380 cm, 2385 cm, 2390 cm, 2395 cm,
2400 cm, 2405 cm, 2410 cm, 2415 cm,
2420 cm, 2425 cm, 2430 cm, 2435 cm,
2440 cm, 2445 cm, 2450 cm, 2455 cm,
2460 cm, 2465 cm, 2470 cm, 2475 cm,
2480 cm, 2485 cm, 2490 cm, 2495 cm,
2500 cm, 2505 cm, 2510 cm, 2515 cm,
2520 cm, 2525 cm, 2530 cm, 2535 cm,
2540 cm, 2545 cm, 2550 cm, 2555 cm,
2560 cm, 2565 cm, 2570 cm, 2575 cm,
2580 cm, 2585 cm, 2590 cm, 2595 cm,
2600 cm, 2605 cm, 2610 cm, 2615 cm,
2620 cm, 2625 cm, 2630 cm, 2635 cm,
2640 cm, 2645 cm, 2650 cm, 2655 cm,
2660 cm, 2665 cm, 2670 cm, 2675 cm,
2680 cm, 2685 cm, 2690 cm, 2695 cm,
2700 cm, 2705 cm, 2710 cm, 2715 cm,
2720 cm, 2725 cm, 2730 cm, 2735 cm,
2740 cm, 2745 cm, 2750 cm, 2755 cm,
2760 cm, 2765 cm, 2770 cm, 2775 cm,
2780 cm, 2785 cm, 2790 cm, 2795 cm,
2800 cm, 2805 cm, 2810 cm, 2815 cm,
2820 cm, 2825 cm, 2830 cm, 2835 cm,
2840 cm, 2845 cm, 2850 cm, 2855 cm,
2860 cm, 2865 cm, 2870 cm, 2875 cm,
2880 cm, 2885 cm, 2890 cm, 2895 cm,
2900 cm, 2905 cm, 2910 cm, 2915 cm,
2920 cm, 2925 cm, 2930 cm, 2935 cm,
2940 cm, 2945 cm, 2950 cm, 2955 cm,
2960 cm, 2965 cm, 2970 cm, 2975 cm,
2980 cm, 2985 cm, 2990 cm, 2995 cm,
3000 cm, 3005 cm, 3010 cm, 3015 cm,
3020 cm, 3025 cm, 3030 cm, 3035 cm,
3040 cm, 3045 cm, 3050 cm, 3055 cm,
3060 cm, 3065 cm, 3070 cm, 3075 cm,
3080 cm, 3085 cm, 3090 cm, 3095 cm,
3100 cm, 3105 cm, 3110 cm, 3115 cm,
3120 cm, 3125 cm, 3130 cm, 3135 cm,
3140 cm, 3145 cm, 3150 cm, 3155 cm,
3160 cm, 3165 cm, 3170 cm, 3175 cm,
3180 cm, 3185 cm, 3190 cm, 3195 cm,
3200 cm, 3205 cm, 3210 cm, 3215 cm,
3220 cm, 3225 cm, 3230 cm, 3235 cm,
3240 cm, 3245 cm, 3250 cm, 3255 cm,
3260 cm, 3265 cm, 3270 cm, 3275 cm,
3280 cm, 3285 cm, 3290 cm, 3295 cm,
3300 cm, 3305 cm, 3310 cm, 3315 cm,
3320 cm, 3325 cm, 3330 cm, 3335 cm,
3340 cm, 3345 cm, 3350 cm, 3355 cm,
3360 cm, 3365 cm, 3370 cm, 3375 cm,
3380 cm, 3385 cm, 3390 cm, 3395 cm,
3400 cm, 3405 cm, 3410 cm, 3415 cm,
3420 cm, 3425 cm, 3430 cm, 3435 cm,
3440 cm, 3445 cm, 3450 cm, 3455 cm,
3460 cm, 3465 cm, 3470 cm, 3475 cm,
3480 cm, 3485 cm, 3490 cm, 3495 cm,
3500 cm, 3505 cm, 3510 cm, 3515 cm,
3520 cm, 3525 cm, 3530 cm, 3535 cm,
3540 cm, 3545 cm, 3550 cm, 3555 cm,
3560 cm, 3565 cm, 3570 cm, 3575 cm,
3580 cm, 3585 cm, 3590 cm, 3595 cm,
3600 cm, 3605 cm, 3610 cm, 3615 cm,
3620 cm, 3625 cm, 3630 cm, 3635 cm,
3640 cm, 3645 cm, 3650 cm, 3655 cm,
3660 cm, 3665 cm, 3670 cm, 3675 cm,
3680 cm, 3685 cm, 3690 cm, 3695 cm,
3700 cm, 3705 cm, 3710 cm, 3715 cm,
3720 cm, 3725 cm, 3730 cm, 3735 cm,
3740 cm, 3745 cm, 3750 cm, 3755 cm,
3760 cm, 3765 cm, 3770 cm, 3775 cm,
3780 cm, 3785 cm, 3790 cm, 3795 cm,
3800 cm, 3805 cm, 3810 cm, 3815 cm,
3820 cm, 3825 cm, 3830 cm, 3835 cm,
3840 cm, 3845 cm, 3850 cm, 3855 cm,
3860 cm, 3865 cm, 3870 cm, 3875 cm,
3880 cm, 3885 cm, 3890 cm, 3895 cm,
3900 cm, 3905 cm, 3910 cm, 3915 cm,
3920 cm, 3925 cm, 3930 cm, 3935 cm,
3940 cm, 3945 cm, 3950 cm, 3955 cm,
3960 cm, 3965 cm, 3970 cm, 3975 cm,
3980 cm, 3985 cm, 3990 cm, 3995 cm,
4000 cm, 4005 cm, 4010 cm, 4015 cm,
4020 cm, 4025 cm, 4030 cm, 4035 cm,
4040 cm, 4045 cm, 4050 cm, 4055 cm,
4060 cm, 4065 cm, 4070 cm, 4075 cm,
4080 cm, 4085 cm, 4090 cm, 4095 cm,
4100 cm, 4105 cm, 4110 cm, 4115 cm,
4120 cm, 4125 cm, 4130 cm, 4135 cm,
4140 cm, 4145 cm, 4150 cm, 4155 cm,
4160 cm, 4165 cm, 4170 cm, 4175 cm,
4180 cm, 4185 cm, 4190 cm, 4195 cm,
4200 cm, 4205 cm, 4210 cm, 4215 cm,
4220 cm, 4225 cm, 4230 cm, 4235 cm,
4240 cm, 4245 cm, 4250 cm, 4255 cm,
4260 cm, 4265 cm, 4270 cm, 4275 cm,
4280 cm, 4285 cm, 4290 cm, 4295 cm,
4300 cm, 4305 cm, 4310 cm, 4315 cm,
4320 cm, 4325 cm, 4330 cm, 4335 cm,
4340 cm, 4345 cm, 4350 cm, 4355 cm,
4360 cm, 4365 cm, 4370 cm, 4375 cm,
4380 cm, 4385 cm, 4390 cm, 4395 cm,
4400 cm, 4405 cm, 4410 cm, 4415 cm,
4420 cm, 4425 cm, 4430 cm, 4435 cm,
4440 cm, 4445 cm, 4450 cm, 4455 cm,
4460 cm, 4465 cm, 4470 cm, 4475 cm,
4480 cm, 4485 cm, 4490 cm, 4495 cm,
4500 cm, 4505 cm, 4510 cm, 4515 cm,
4520 cm, 4525 cm, 4530 cm, 4535 cm,
4540 cm, 4545 cm, 4550 cm, 4555 cm,
4560 cm, 4565 cm, 4570 cm, 4575 cm,
4580 cm, 4585 cm, 4590 cm, 4595 cm,
4600 cm, 4605 cm, 4610 cm, 4615 cm,
4620 cm, 4625 cm, 4630 cm, 4635 cm,
4640 cm, 4645 cm, 4650 cm, 4655 cm,
4660 cm, 4665 cm, 4670 cm, 4675 cm,
4680 cm, 4685 cm, 4690 cm, 4695 cm,
4700 cm, 4705 cm, 4710 cm, 4715 cm,
4720 cm, 4725 cm, 4730 cm, 4735 cm,
4740 cm, 4745 cm, 4750 cm, 4755 cm,
4760 cm, 4765 cm, 4770 cm, 4775 cm,
4780 cm, 4785 cm, 4790 cm, 4795 cm,
4800 cm, 4805 cm, 4810 cm, 4815 cm,
4820 cm, 4825 cm, 4830 cm, 4835 cm,
4840 cm, 4845 cm, 4850 cm, 4855 cm,
4860 cm, 4865 cm, 4870 cm, 4875 cm,
4880 cm, 4885 cm, 4890 cm, 4895 cm,
4900 cm, 4905 cm, 4910 cm, 4915 cm,
4920 cm, 4925 cm, 4930 cm, 4935 cm,
4940 cm, 4945 cm, 4950 cm, 4955 cm,
4960 cm, 4965 cm, 4970 cm, 4975 cm,
4980 cm, 4985 cm, 4990 cm, 4995 cm,
5000 cm, 5005 cm, 5010 cm, 5015 cm,
5020 cm, 5025 cm, 5030 cm, 5035 cm,
5040 cm, 5045 cm, 5050 cm, 5055 cm,
5060 cm, 5065 cm, 5070 cm, 5075 cm,
508

36

Zgodovinski roman.

Ko se je zakrinkani mož zavalil nanjo in je začutila mrzlo jeklo

»Spoštovana gospa, blagovolite takoj vstati. Ne bi radi z vami

Interesentje, zahtevajte ponudbe!

Tovarna motvoza in vrvarna, Grosuplje

PAZITE NA ZNAMKO
»LEV«

18

„PENIK“

1 Milijon

odjemalcev ima tvornica
glasbil Meinel & Herold,
torej več kot vse druge

glasbene firme v Jugoslaviji skupaj. To gotovo nekaj pomeni in zato za-

KATALOG

te tvrdke, ki ga dobite
brezplačno. Nudi se Vam
direktno iz tvornice

oz. tovarniškega skladišča
Violine od Din 69—
Bojne bar.

Monika	:	:	89°—
Mandoline	:	:	129°—
Gitarre	:	:	159°—

Havajske gitare, saksofone
kromatične harmonike itd.

Meinel & Herold
MARIBOR št. 101

Abstract

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 20

VELIKI, NOVI CENIK ZASTONJ!

Oglasi v „Jutru“ imajo

siguren uspeh

69.-

Vrsta 2842-05

Ako ima otrok nove čevlje, hodi ponosen v šolo. Zato smo napravili te čevlje iz najboljšega laka ali boksa. Vel. 27-34 samo Din 69.-, vel. 35-38 Din 89.-

Cistite Vaše čevlje z našo kremo.

49.-

Vrsta 3661-00

Otroški visoki čevlji. Napravljeni iz rjavca ali črnega boksa s trpežnim gumijastim podplatom. Ravno take imamo v raznih kombinacijah za isto ceno.

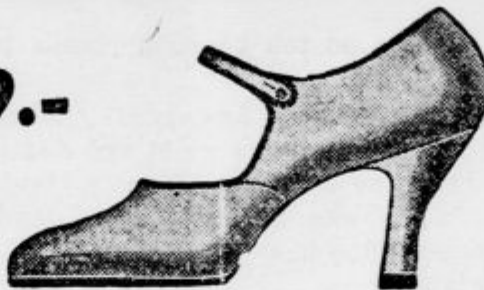
49.-

Vrsta 4435-00

Udobni čevlji iz sivca platna z elastičnim gumijastim podplatom. Neobhodno so Vam potrebni v toplih sončnih dneh. V njih se boste počutili vedno udobno.

59.-

Vrsta 9375-03

Za neverjetno nizko ceno lepi ženski čevlji iz lastina. Za malo denarja velik luksuz. Isti iz baržuna za isto ceno.

149.-

Vrsta 1845-05

Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Ravnotaki tudi brez zaponke samo za Din 149, iz baržuna Din 59.-

99.-

Vrsta 0167-00

Čevlji iz močnega masnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in za vsaki štrpac so ti čevlji neobhodno potrebni.

49.-

Vrsta 2942-00

Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Otroške št. 22-26 Din 39, št. 27-34 Din 49.-, ženske št. 35-38 Din 59.-, Moške št. 39-46 Din 69.-

69.-

Vrsta 2145-09

Lahki in udobni ženski čevlji iz sivca platna z zaponko in z elastičnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinje: Za vsakodnevno nošenje praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

169.-

Vrsta 9937-18

Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za vsak dan.

129.-

Vrsta 3967-22

Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa, z usnjatim podplatom, zbiti ali z gumijastim podplatom za isto ceno.

Za Kanado in Ameriko

Največji in najhitrejši parobrodi in lastna železniška zveza. Iz Cherbourga samo 3 1/2 dni na odprtem morju z velikim, brzim in novim parnikom

Empress of Britain, 42.500 ton, ki drži rekord najhitrejšega vožnje od kopnega do kopnega v 4 dneh 9 urah in 17 min. in ima zvezo za

Quebec v 4 dneh in 18 urah Montreal v 5 dneh Toronto v 5 dneh in 6 urah Detroit v 5 dneh in 11 urah Chicago v 5 dneh in 17 urah

Vsa pojasnila daje takoj brezplačno MATKO JEVAK LJUBLJANA, Kolodvorska 30 Telefon 21-17 Brzjavni: Levante 4025

PREVOZNE CENE ZNATNO ZNIZANE

TRIBUNA: F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Ceniki franko.

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se to kaže na razne načine. Tak človek n. pr. nima teka, občuti včasih odvrtnost do jedi, nekaj ga obenem draži na nujno, jed mu težko leži v želodcu, muči ga glavobol, čuti se trudnega, težko se loti dela, slabe volje je in nima naravne urejene stolice

Kadar nismo zadovoljni s tekom, prebavo in delovanjem črevesja, tedaj nam pridejo prav Fellerjeve Elapilule, ki delujejo zanesljivo in hitro, ne dražijo črevesja in pospešijo lahkotno izločanje. Fellerjeve Elapilule krepijo želodce in čistijo telo, čistijo obenem tudi kri. — 6 škatlic 50 Din, 12 škatlic 90 Din že s pakovanjem in poštno pri lekarnarju EUGEN V. FELLERJU, Stubiška Donja, Elsa trg št. 245 — Savska banovina.

Odobreno od ministr. social. pol. in nar. zdravja Sp. br. 509 od 24. III. 1932

ARESIT

dvojno in pregledano usnjata strešna lepenska.

LEPENKA ZA IZOLACIJO IZOLACNE PLOŠČE

dvojno lepljene

BITUMENOZNA strešna lepenska vseh vrst

BITUMEN JUTA za izolacijo

Vsi ti produkti so izdelani iz čistega, naravnega meksikanskega Bitumena.

BITUMEN v originalnih sodih

LESNI CEMENT KARBOLINEUM

Dobavi v vsaki množini

Jos. R. PUH LJUBLJANA

GRADSKA UL. 22 TELEF. 2515

Moški, POZOR!

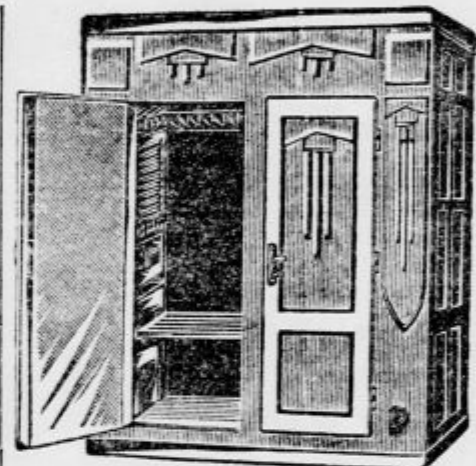
Spolno slabost odzdravi s uporabo neškodljivega sredstva, na okrepitev »La Evee«. Deluje v vsaki telesni dobi s presenetljivim uspehom. Vdaruje seksualno moč do globoke starosti. Na tisoče priznanj. — Cena 60 Din, močnejša 100 Din.

Havelkova ordinacijski laboratorij Pošt. schranka št. 17, CSR, Praha - Nusle, Božetichova ul. 10/A. J. 5445.

Najcenejše domače kopalnice

ČATEŽKE TOPLICE pri Brežicah.

Radioaktivna akrototerma 46° C. Revmatizem, išias, ženske bolezni. Predsezona od 15. maja do 15. junija. Cene znižane. Zahtevajte prospekte. 5751

Ne potrebujemo dragega inozemskega blaga.

Naša avtomatsko-električna omara za hlajenje sistem »LINDE«

brez vode in amonijaka, je nadkriljiva. Amortizacija v 2 do 3 letih, ker rabi minimalno količino toka. V pogonu je v vseh krajih države. Poceni jila izdelujejo in dobavljajo

BRACA GOLDNER, Subotica tovarna omara za led, lesene opeke in kovinske robe.

ČISTI TEINT

dosežete v 10-14 dneh s garancijo za hitenje kože po dr. med. Laimsonu. Če po prvi uporabi ne polt nabomna polnša. Še trajnim toka neoprednim obnavljanjem kože — tako, da teza Vaša okolica sploh ne opazi — odstranjevanje to sredstvo temeljito za vedno vse nečistoče kože, kot praska, sojeda, madeži, gubane, grde, ovrtele kože, rane, starosti itd. Koža postane bleščeča čista in nežna, polt mladeniško sveža, a izgled se pomladi za nekatere let. Uspeh in neškodljivost zanesljiva. — Cena 130 dinarjev.

EMULZIJA LIMONJE za umivanje obraza in najfinjših medikamentov zdrav in olja. Vsako milo je škodljivo za polt, ker preveč draži kožo, dočim emulzija mila dela kožo nežno in mehko, a polt čisto in bleščečo lepo. Cena 50 Din. — SCHRODER-SCHENKE depo za Jugoslavijo »OMNIA« oddelci: 173 Zagreb, Draškovičeva ulica 27. Zahtevajte brezplačni Sustrovanj cenik!

Obupane ženske!

NE BOJTE SE, CE IZOSTANE MENSTRUACIJA!

Vam prinaša pri posredovanju in izločanju menstrualne krvi, ki jo povzroča, bolečino, prebujanje, tiskanje, priporočeno, zanesljivo učinkovito sredstvo, ki ni odvisno od toka in ne povzroča nobenih nevarnosti. Vse zdravila, ki jih uporabljate, ne delujejo. Prof. dr. Reitha »SCHRODER«, ki ugotovi učinkovitost, se da bi morali svoje poslovanje prekiniti, če po nekaj urah. Dva 70, na stare posredovane Din 100, na adorne ženske Din 150, dvojno na stare posredovane in odprane ženske Din 200. Uspeh z jambo, sicer vrne denar! Tudi posredovane na dinar in zanesljiv uspeh tega sredstva, kakor tudi posredovane se zadovoljijo. Diskretno pošljite po pošti.

Havelkova ordinacijski laboratorij

Praha-Nusle, Božetichova ul. 10. A. J. 54. Pošt. schranka št. 17, CSR.

SODE

vseh vrst za vino, žganje, mast, med, zelje, kakor tudi za barve in kolomaz, različno posodo kadi, čebre, škafe in drugo leseno posodo, priporoča za izdelovanje po najnižjih cenah.

SODARSKA ZADRUGA NA ČEŠNJCICI

pošta Železniki.

4985

ŽENE, nič strahu! Pomoč

pri motnjah in zastoju mesečnega perila vam v teku ene ure prinese samo »Vigie dr. Heryja«. »Vigie« učinkuje z jambo pri vsaki ženi tudi v zastarelih in težkih primerih. Že tisoči žen so ga uporabljali z uspehom in vselej jim je vrnil mir in veselje do življenja. Uspeh z jambo brez prekinitve poklicnega posla. Zdravju ne škoduje. Samo temu sredstvu se boste lahko zahvalili za svoj mir. Ne hvalimo preko mere; poklonite nam svoje zaupanje, da vam vrne mir. Strokovnjaki so ga nazvali edino uteho žene. Pozor! Samo »Vigie dr. Heryja!« Cena Din 70.—, močnejši Din 130.—, posebno močan za zastarele motnje in krepak telesni ustroj Din 200.— in Din 250.—. Uspeh z jambo, sicer se znesek vrne!! Na tisoče zahval za gotov in hiter uspeh. Sredstvo ne odreže niti v najtežjih primerih, deluje naravno in nežno. Diskretno po pošti za vnaprej poslani znesek (v pismu) ga razpošilja samo:

Strokovni ordinacijski laboratorij

AIDE HAVELKA

Praga-Vinograd, Slezska 116 — odd. O.

Poštni predal 28, Češkoslovaška.

Strokovni sveti brezplačno!

REKORD

se poskuša z reklamo pobiti vrednost nepornih gumastih podpetnikov znamke

REKORD

Nemogoče je z lažno reklamo izpodbiti dobro mišljenje o gumi-peti znamke

REKORD

ker je dobro poznan gumasti podpetnik znamke

REKORD

S svojo dobro kakovostjo si dela stvarno reklamo.

5079

BELEŽNI KOLEDAR

BELEŽNI KOLEDAR 1933

Knjigovoznica

A. Janežič

izvršuje vsa v knjigovozni stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Vsled spopolnjene najmoderneje opreme izgotavlja tudi velike naklade ne samo precizno temveč tudi v najkrajšem času.

Knjigovoznica A. JANEŽIČ

izdeluje tudi lične beležne koledarje za leto 1933 po znižanih cenah.

Ako želite koledar z Vašo firmo, ne odlašajte zahtevati ponudbo ali poset našega zastopnika čimprej, da zamoremo izdelati koledarje z največjo pažnjo po Vaši želji.

Z majhnimi stroški imate na ta način reklamo celo leto, s čimer si ne ohranite samo prejšnje naročnike temveč pridobite tudi nove.

A. JANEŽIČ

knjigovoznica in tvornica beležnih koledarjev.

Telefon 32-20

Telefon 32-20

Naročila se sprejemajo

LJUBLJANA, Florjanska ulica št. 14 in Grogorčičeva ulica št. 5.

93